

ปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกสุขภาพศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

นายอนันต์ วัชรินทร์วงศ์

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ลีระพันธ์,

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์สุปรียา ต้นสกุล,

ค.ด.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณิรัตน์ ชีระวิวัฒน์,

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ.ว.ว.ออร์โธปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์สุปรียา ต้นสกุล, ค.ด.

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขารณศาสตร) สาขาวิชาเอกสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ.2553

.....
นายอภิรักษ์ วัชรินทร์วงศ์

ผู้วิจัย

.....
รองศาสตราจารย์สุรีย์ จันทน์โมลี,
ส.ด.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ลิระพันธ์,
Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณีนันท์ ชีระวิวัฒน์,
Ph.D.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
รองศาสตราจารย์สุปรียา ต้นสกุล,
ค.ด.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,
พ.บ.ว.ว.อ.ร.ช.ป.ค.ส.

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

.....
รองศาสตราจารย์พิทยา จารุพูนผล
พ.บ., อ.ว. (ระบาควิทยา)

คณบดี

คณะสาขารณศาสตร มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากคณาจารย์และผู้มีพระคุณหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ ธีระพันธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุปรียา ตันสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนันท์ ธีระวิวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สงวนประสิทธิ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ และให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ในระหว่างการศึกษา และชี้แนะแนวทางเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวนหลวง โรงเรียนกุศลวิทยา โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนา โรงเรียนบ้านอ้อมโรงหีบ และโรงเรียนวัดสมุทรสถิตย์ ที่อนุญาตให้ดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณนักเรียน ผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมรุ่นปริญญาโท เพื่อนร่วมงานทั้งในและนอกกลุ่มงานที่เป็นที่ปรึกษาสนับสนุนส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดการศึกษา และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความสะดวกในการดำเนินงานเอกสารและให้กำลังใจ

ขอกราบขอบพระคุณแม่ศิริลักษณ์ วัชรนทรวงศ์ รวมถึงสมาชิกในครอบครัว ภรรยา และบุตรอันเป็นที่รักยิ่งที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้มาโดยตลอด

สุดท้ายขอขอบพระคุณบุคคลท่านอื่นๆ ที่มีได้กล่าวมา ณ ที่นี้ ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ให้สำเร็จลงได้

อภินันท์ วัชรนทรวงศ์

ปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร
SOCIAL FACTOR AND SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN
SAMUTSAKORN PROVINCE

อภินันท์ วัชรนทรวงศ์ 4736283 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิ์ ลิระพันธ์ Ph.D., สุปรียา ดันสกุล ค.ด., มณีนันท์ ชีระวิวัฒน์ Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางสังคม และการสนับสนุนของคนในสังคมมาเป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 274 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนตามแต่ละอำเภอและใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ในการเลือกตัวอย่างแต่ละโรงเรียนและห้องเรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองที่มีคุณภาพใช้ได้ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ Chi-square

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 4 ของกลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 13.7 ปี ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคูรัก ร้อยละ 90.9 และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 45.5 กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 86.5 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็นประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยดูวิดีโอเอ็กซ์หรือภาพยนตร์ช่วยกามารมณ์ ร้อยละ 42.3 รองลงมา คือ เคยพูดคุยเรื่องการร่วมเพศและเคยอ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารช่วยกามารมณ์ ร้อยละ 39.4 และ 37.6 ตามลำดับ ส่วนการสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 46.7 ส่วนบุคคลที่ให้การสนับสนุนทางด้านสังคมมากที่สุด คือคนในครอบครัว และบุคคลที่ไม่ให้การสนับสนุนทางสังคมมากที่สุด คือครู/ผู้นำชุมชน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.011$)

ดังนั้นการลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างนี้ ควรมีการสนับสนุนทางด้านสังคมจากครูในโรงเรียน และผู้นำชุมชนในชุมชน เพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการควบคุมสื่อช่วยกามารมณ์ แต่ถึงอย่างไรแล้วการลดพฤติกรรมเสี่ยงให้กับวัยรุ่นเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน ชุมชน และครอบครัวจะต้องช่วยกันควบคุม ดูแล เอาใจใส่ ดักเตือนให้คำปรึกษาแนะนำในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้เขาสามารถดำเนินชีวิตไปในทางที่เหมาะสม

คำสำคัญ : การสนับสนุนทางสังคม / พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ / นักเรียนมัธยมศึกษา

SOCIAL FACTORS AND SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN SAMUTSAKORN PROVINCE, THAILAND

APINAN VACHRAINWONG 4736283 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCE

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PRASIT LEERAPAN, Ph.D., SUPREEYA TANSAKUL, Ph.D., MANIRAT THERAWIWAT, Ph.D.

ABSTRACT

This cross-sectional survey research was aimed at studying the social factors and sexual risk behaviors of secondary school students in Samutsakorn province, Thailand by applying biological factors, social factors and social support to develop a conceptual research framework. A sample of 274 secondary school students was selected by using a multiple stage random sampling method. The schools were grouped according to district and a simple random sampling method was used to select the schools and classrooms. Data collection was done by using self-administered questionnaires developed by the researcher through a properly developed process. A chi-square was used for analyzing relationships of variables.

The research results showed that 4% of the sample had had sexual intercourse. The mean age of students having their first sexual intercourse experience was 13.7 years. The majority (90.9%) of them had sexual intercourse for the first time with their lovers and 45.5% of this group used a condom every time. 86.5% of the sampled students had “low” level sexual risk behaviors. In regard to specific sexual risk behaviors, it was found that 42.3% had watched pornographic videos and films, 39.4% and 37.6% had talked about sexual intercourse and read pornographic books or magazines, respectively. In regard to receiving social support, 46.7% had received a moderate level of social support and family members were the people who provided most of the social support while teachers and community leaders provided the least.

The relationship analysis showed that family income related significantly with sexual risk behaviors among this sampled group. Social support from school teachers and community leaders should be promoted including the control of pornographic materials and media. However, lowering sexual risk behaviors among adolescents is the mutual responsibility of everybody in a society, school, community, and family. All of these institutions have to help each other to control, care, for attend, to and counsel adolescents with proper directions in order to help them live their lives appropriately.

KEY WORDS: SOCIAL FACTORS / SEXUAL RISK BEHAVIORS / SECONDARY SCHOOL STUDENTS

119 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย	5
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	5
4. สมมติฐานการวิจัย	6
5. ขอบเขตการวิจัย	6
6. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	6
7. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	8
1. ระบาดวิทยาของพฤติกรรมทางเพศและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	8
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
4. กรอบแนวคิดการวิจัย	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
1. รูปแบบการวิจัย	35
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลวิจัย	39
4. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	43
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิจัย	46
ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัว	47
ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม	49
ส่วนที่ 3 พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	57
ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์	60
บทที่ 5 การอภิปรายผลการวิจัย	65
บทที่ 6 การสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	76
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาไทย	81
บทสรุปแบบสมบูรณภาษาอังกฤษ	98
บรรณานุกรม	114
ประวัติผู้วิจัย	119

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามลักษณะประชากร	47
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามลักษณะครอบครัว	48
3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับบรรยากาศใน ละแวกบ้านมีความปลอดภัย	50
4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้าน บรรยากาศในละแวกบ้าน	51
5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับการสนับสนุน ทางสังคม	51
6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการ สนับสนุนทางสังคม	52
7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการ สนับสนุนทางสังคมระบุบุคคล	55
8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามพฤติกรรมการมี เพศสัมพันธ์	57
9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับพฤติกรรม เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	58
10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงต่อ การมีเพศสัมพันธ์	59
11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ ประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	61
12 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	63
13 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	64

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	34
2 แสดงขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน ความเจริญทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารกำลังก้าวไปอย่างรวดเร็วจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมไทย (ยุพดี ศิริวรรณ ม.ล. และคณะ, 2549) ส่งผลให้ประเทศไทยประสบกับการไหลเข้าของข้อมูลข่าวสารที่เป็นความรู้และวัฒนธรรมตลอดจนแนวคิดและรูปแบบการดำเนินชีวิตใหม่ๆ จากทั่วทุกมุมโลก ทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบขึ้นในสังคมไทย บางครั้งพฤติกรรมการเลียนแบบนั้นเป็นเรื่องที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมส่วนใหญ่ ที่ยังไม่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอาจก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อสังคมไทย ปัญหาบางอย่างได้แผ่ขยายออกไปอย่างกว้างขวางและรุนแรง โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น (จุฑพล อภิวงษ์งาม, 2547)

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสำคัญที่สุดช่วงหนึ่งของชีวิต เป็นวัยที่มีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคข้อมูลข่าวสารนี้อย่างรวดเร็ว เป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ อยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยที่ต้องการความมีอิสระเริ่มค้นหาตัวเองสนใจกับตนเอง และสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีความอยากรู้อยากเห็นมีความคิดเป็นของตนเอง และต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน และวัยนี้จะเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ หรือผู้ปกครองเพราะมีความรู้สึกว่าเป็นพวกพ้องที่มีความคิดคล้ายกัน (ปรารักษ์สุทิพย์ ทรงวุฒิสิต, 2544) ประกอบกับธรรมชาติของวัยรุ่นต้องปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกายจิตใจ และอารมณ์สังคม ลักษณะเด่นที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่วัยรุ่นอย่างแท้จริง คือ การพัฒนานาคลิกภาพ ในขั้นวุฒิภาวะทางเพศเมื่อต่อมเพศเริ่มทำงานและผลิตฮอร์โมนทำให้เกิดแรงขับทางเพศในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ เริ่มสนใจเพศตรงข้าม อยากรู้อยากลองเรื่องเพศ จิตใจต้องการความเป็นอิสระและเสรีภาพที่จะเที่ยวเตร่กับเพื่อน ต้องการให้สังคมเห็นว่าตนเองมีความสามารถทางเพศ จึงอาจถูกชักจูงให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม (สุพัตรา สุภาพ, 2544) รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านสื่อสิ่งเร้าต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น

นิตยสาร โทรทัศน์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ที่กระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศอย่างรุนแรง และการเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศจากสื่อต่างๆ มักเน้นหนักด้านความต้องการและการตอบสนองทางกายมากกว่าด้านวิชาการ สื่ออนาจารทางเพศซึ่งอยู่ในรูปแบบของสิ่งตีพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต อีกทั้งมาตรการควบคุมคุณภาพที่ยังมีข้อบกพร่อง การนำเสนอสื่อแพร่กระจายอย่างกว้างขวางสู่บุคคลทุกระดับสังคมทำให้รับรู้สิ่งต่างๆ จากสื่อจนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความคิดนำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญและมีแนวโน้มจะรุนแรงขึ้น เพราะเป็นสาเหตุหนึ่งของการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นไทยมีปัญหาโดย พบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยลงเรื่อยๆ คือ อยู่ระหว่าง 12-18 ปี (ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์, 2547 สิริกุล อิศรานุกัษ์ และ วรรณา เดชวณิชย์พงศ์, 2543) ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของสถาบันครอบครัวไทยและการทบทวนวรรณกรรมของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า อายุของเด็กไทยที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลง จากอายุ 16-17 ปี มาเป็นอายุ 9-10 ปี (วารุณี ฟองแก้ว, 2547) และเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในกลุ่มอายุ 9-12 ปี (ยุพดี สิริวรรณ ม.ล. และคณะ, 2549) วัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อยมักมีปัญหาด้านพฤติกรรมเสี่ยงอย่างอื่นร่วมด้วย เช่นการมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่ปลอดภัย การป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ผลการวิจัย พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 19.0 ที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง และจากการศึกษาสถานการณ์ และปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในประเทศไทย พ.ศ.2542-2547 พบว่าการป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่านักเรียนมีแนวโน้มการป่วยสูงมากขึ้นจากในปี พ.ศ.2542 มีผู้ป่วยร้อยละ 2.24 เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.53 ในปีพ.ศ.2547 และเมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มอายุที่มีแนวโน้มการป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูงอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ กลุ่มอายุ 15-19 ปี จากร้อยละ 7.73 ในปีพ.ศ. 2542 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16.67 ในปีพ.ศ.2547 (พรพรรณ บุณยสัจจะ, 2548) กองระบาดวิทยากรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สรุปสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2547 พบว่ามีผู้เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ จำนวน 13,132 ราย เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุแล้ว พบว่ากลุ่มอายุส่วนใหญ่ คือ 20-24 ปี จำนวน 3,052 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.24 รองลงมา คือ อายุ 25-29 ปี จำนวน 2,261 ราย คิดเป็นจำนวนร้อยละ 17.21 อายุ 15-19 ปี จำนวน 2,189 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.66 และอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.73 ส่วนปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อเอชไอวีในปัจจุบันมีความเข้าใจผิดคิดว่าการติดเชื้อเอชไอวีจะมีมากเฉพาะในหญิง

บริการเท่านั้น และคิดว่าการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนหญิง หรือคนรู้จักน่าจะปลอดภัยทำให้ไม่ได้ป้องกัน จึงเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และผู้ป่วยเอดส์ในประเทศไทย ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี เป็นผู้ป่วยเอดส์ จำนวน 31,065 คน ผู้ป่วยเอดส์ ร้อยละ 84 คิดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ และมีอัตราการติดเชื้อเอชไอวี ร้อยละ 8.87 (รายงานการเฝ้าระวังโรคประจำเดือนกองระบาดวิทยา, 2545) (ข้อมูลข่าวโดยผู้จัดการออนไลน์ออนไลน์ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2551 เวลา 18.31 น.)

การที่วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัววัยรุ่นเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ จากการศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น คือ ปัจจัยทางชีววิทยา ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิภาวะ ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ สถานที่พักอาศัย แหล่งบันเทิงเรีงรมย์ สิ่งพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ และกระบวนการคิดของบุคคลในสังคม ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน คู่รัก (Brook-Gunn & Furstenberg, 1989) จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยนำ ได้แก่ อายุ สภาพการอยู่อาศัย และทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ความพอเพียงของรายรับ การเข้าถึงสื่อปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ และการมีสถานที่ลับตาในการพบปะสังสรรค์ และปัจจัยเสริม ได้แก่ อิทธิพลของเพื่อน การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การได้รับสื่อปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศ และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (อรพินธ์ มณีวงศ์, 2549)

นอกจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ปัจจัยทางครอบครัว และชุมชน อาจมีผลต่อการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมทางเพศ เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่ใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด (ประทุม แป้นสุวรรณ, 2545) ซึ่งพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นส่วนหนึ่งเป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และการสนับสนุนทางสังคม วัยรุ่นบางรายมีเพศสัมพันธ์เร็ว ติดโรคทางเพศสัมพันธ์ และตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นไม่ได้รับคำแนะนำ และเอาใจใส่จากสถาบันครอบครัว สถาบันครอบครัวจะอยู่ใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด ดังนั้นบิดามารดาจึงควรทำหน้าที่ให้ความรู้เรื่องเพศที่ถูกต้องแก่บุตร (ประทุม แป้นสุวรรณ, 2545) จากการศึกษาบทบาทของบิดามารดาต่อการเตรียมความพร้อม ในการเผชิญปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในอำเภอเชียงใหม่ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ความรู้เรื่องเพศศึกษาของบิดามารดาและเพศของบุตร มีความสัมพันธ์กับบทบาทของบิดามารดาต่อการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของบุตร (บุศยา แรกข้าว, 2543) และจากการศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว เจตคติทางเพศ กับสุขอนามัยทางเพศในวัยรุ่นตอนต้น พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนทางเพศในวัยรุ่นตอนต้น คือการที่มีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว การมีความรักความ

อบอุ่น ความเอาใจใส่ต่อบุตร และคนในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ มีเวลาให้แก่มั่นอย่างมีคุณค่าจะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับการปฏิบัติตนทางเพศในวัยรุ่นด้วย (จงกลนี ตู่เจริญ และ รสสุคนธ์ พิไชยแพทย์, 2546) จากการ ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าสัมพันธ์ภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่บุตรสาววัยรุ่น (มลิจันทร์ เกียรติสังวร, 2542)

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่อยู่เขตปริมณฑล มีการคมนาคมขนส่งสะดวก และมีเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ จากหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งอยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวงที่ได้รับอิทธิพลของตะวันตกมามากมาย ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้สามารถรับรู้ข่าวสารเรื่องเพศจากสื่อต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ซึ่งมีอยู่ทั่วไป สื่อเหล่านี้จะกระตุ้นและชักจูง และส่งผลให้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ไม่เหมาะสมในการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น โดยทำให้วัยรุ่นยอมรับและตอบสนองการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากสังคมวัฒนธรรมของท้องถิ่นเดิม การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งนำไปสู่การติดต่อโรคทางเพศสัมพันธ์ จังหวัดสมุทรสาครมีประชากร 469,934 คน เป็นเพศชาย 288,254 คน เป็นเพศหญิง 241,680 คน (ทะเบียนราษฎร จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูลวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2550) มีผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์ ตั้งแต่ปี 2533 ถึง 2550 จำนวน 2,889 คน เสียชีวิตแล้ว 776 คน อัตราป่วยเท่ากับ 549.45 ต่อประชากรแสนราย อำเภอเมืองเป็นอำเภอที่มีอัตราป่วยของผู้ป่วยโรคเอดส์สูงสุด 838.35 ต่อประชากรแสนราย (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร, 2550) ซึ่งผลการสำรวจดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาของท้องถิ่นที่เกิดขึ้นจริง โดยอาจมีสาเหตุมาจากการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นในปัจจุบันมีแนวโน้มสูงขึ้นและรุนแรงขึ้น เป็นสาเหตุของการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ ปัจจัยด้านสังคมและบุคคลในสังคมเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านบรรยากาศในชุมชน และการสนับสนุนทางสังคมของบุคคลในสังคม ได้แก่ คนในครอบครัว เพื่อน/เพื่อนบ้าน ครู/ผู้นำชุมชน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าการให้การสนับสนุนจากสังคม การร่วมมือกันเป็นเครือข่ายทางสังคมระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชนจะทำให้ภายในสังคมมีสัมพันธภาพที่ดี จะทำให้วัยรุ่นมีเจตคติทางเพศที่ดี และปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

สถาบันการศึกษา ชุมชน และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อหาวิธีการและรูปแบบกิจกรรมในการลด หรือป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2. คำถามการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างไร
2. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การมีคู่อรัก การรับสื่อยั่วยุคมารมณ์ และการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านคุณลักษณะประชากรและครอบครัว ประกอบด้วย เพศ, อายุ, ระดับชั้นเรียน, สถานภาพครอบครัว, พักอาศัยอยู่กับ, ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา/มารดา, อาชีพหลักของบิดา/มารดา, รายได้ครอบครัว กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย บรรยากาศในละแวกบ้านและการสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร

4. สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่อาศัยอยู่บ้านที่มีบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยระดับสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่บ้านที่มีบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยระดับปานกลางและระดับต่ำ
2. นักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำกว่านักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ
3. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครที่มีปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรและครอบครัวที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน
4. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครที่มีปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2552 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

6. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปรต้น

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชากรและครอบครัว ได้แก่ ระดับชั้นเรียน เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย ระดับการศึกษาของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา/มารดา และรายได้ครอบครัว
2. ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ปัจจัยทางด้านบรรยากาศในละแวกบ้านและการสนับสนุนทางสังคมที่ได้รับจากบุคคลอื่น ได้แก่ คนในครอบครัว เพื่อน/เพื่อนบ้าน และครู/ผู้นำชุมชน

ประกอบด้วย การสนับสนุนทางอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

7. คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การมีคู่อภิเษก, การใช้สื่อช่วยยูกามารมณ์, การอยู่ลำพังกับเพื่อนต่างเพศ, การโอบกอดจูบคลำ/จูบ, การเที่ยวสถานบันเทิงเรีงรมย์
2. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การปฏิบัติของนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่อง อายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก มีเพศสัมพันธ์กับใคร และการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์
3. บรรยากาศในละแวกบ้าน หมายถึง ความปลอดภัยเมื่ออยู่ละแวกบ้านและในบ้าน รวมถึงการช่วยเหลือกันระหว่างเพื่อนบ้านในละแวกเดียว
4. การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว เพื่อน/เพื่อนบ้าน และครู/ผู้นำชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการ 3 ด้าน ได้แก่ ความต้องการทางด้านอารมณ์ ความต้องการด้านข้อมูลข่าวสาร และความต้องการด้านวัตถุการช่วยเหลือทางสิ่งของและบริการ
5. สถานภาพครอบครัว หมายถึง การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา
6. ระดับการศึกษาของบิดา/มารดา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา/มารดา ซึ่ง แบ่งออกเป็น ประถมศึกษา, มัธยมศึกษา, อนุปริญญาตรีขึ้นไป
7. อาชีพหลักของบิดา/มารดา หมายถึง อาชีพหลักของบิดา/มารดา แบ่งออกเป็น เกษตรกรรม, ค้าขาย, รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, พนักงานบริษัทเอกชน/ห้าง/ร้าน/รับจ้างทั่วไป
8. รายได้ครอบครัว หมายถึง เงินรายได้รวมของครอบครัวในแต่ละเดือนมีเพียงพอในการใช้จ่ายหรือไม่เพียงพอ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน และนำมาเป็นกรอบในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ระบาดวิทยาของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
 - 1.1 สถานการณ์ของพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์
 - 1.2 สถานการณ์ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
 - 1.3 สถานการณ์ของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมเกี่ยวกับวัยรุ่น
 - 2.2 แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
 - 2.3 แนวคิดและทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. กรอบแนวคิดของการวิจัย

1. ระบาดวิทยาของพฤติกรรมทางเพศและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1.1 สถานการณ์ของพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

จากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยในปี พ.ศ.2549 (Chamratrithirong et al., 2007) ในเด็กวัยรุ่นอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 3,024 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด พบว่าเด็กไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 19.6 ปี ในเพศชาย 18.4 ปี และในเพศหญิง 20.6 ปี คิดเป็นเพศชายร้อยละ 72 และเพศหญิงร้อยละ 67 มีคู่นอนของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

คือ เพื่อน โดยเป็นคู่นอนที่มีการพบปะกัน โดยบังเอิญแล้วมีเพศสัมพันธ์ในเพศชายร้อยละ 52 และในเพศหญิงร้อยละ 33 วัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่สวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์พบในเพศชายร้อยละ 33 และเพศหญิงร้อยละ 54 ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสำรวจของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี พ.ศ.2549 พบว่าวัยรุ่นอายุ 18 – 19 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครเคยมีเพศสัมพันธ์แล้วถึงร้อยละ 67.0 ในเพศชาย และร้อยละ 44.0 ในเพศหญิง อายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 15.5 ปี ในผู้ชาย และ 16.5 ปีในผู้หญิง และการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกร้อยละ 44.4 ไม่ใช้ถุงยางอนามัย

จากการสำรวจมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยนายพนพล กรรณิกา (พ.ศ.2552) ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน (ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน) เผยแพร่วิจัยเรื่อง สำรวจสถานการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 และอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น : กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,843 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 4 - 12 กุมภาพันธ์ 2552 ผลการสำรวจพบว่า ร้อยละ 13.2 ระบุเคยมีประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์ร่วมหลับนอนกับคนอื่น ในขณะที่ร้อยละ 86.8 ระบุยังไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้เมื่อสอบถามว่าบุคคลที่เคยมีเพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งแรก คือใครนั้น พบว่า ร้อยละ 87.6 ระบุแฟน/คู่รัก ในขณะที่ร้อยละ 5.7 ระบุเพื่อนต่างโรงเรียน/เพื่อนต่างสถาบัน ร้อยละ 3.8 ระบุเพื่อนร่วมโรงเรียน/เพื่อนร่วมสถาบัน ร้อยละ 1.9 ระบุผู้ขายบริการทางเพศ ร้อยละ 1.0 ระบุเพื่อนใหม่ที่พบตามเรค/ผับ สถานบริการ/สถานบันเทิง

สำหรับบุคคลที่เคยมีเพศสัมพันธ์ด้วยในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา พบว่าร้อยละ 81.7 ระบุมีเพศสัมพันธ์กับแฟน/คู่รัก รองลงมาคือร้อยละ 17.1 ระบุมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมโรงเรียน/เพื่อนร่วมสถาบัน ร้อยละ 14.6 ระบุเพื่อนต่างโรงเรียน/เพื่อนต่างสถาบัน ร้อยละ 8.5 ระบุมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ที่พบตามเรค ผับ สถานบริการ หรือสถานบันเทิง ร้อยละ 7.3 ระบุเพื่อนทางอินเทอร์เน็ต อาทิ เพื่อนจาก Hi-5/เพื่อนจาก MSN ร้อยละ 4.9 ผู้ขายบริการทางเพศ และร้อยละ 3.7 ระบุนักร้องหญิง/หญิงคาราโอเกะหรือห้องอาหาร

1.2 สถานการณ์ของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

จากการสำรวจพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทยในปี พ.ศ.2549 (Chamratrithirong et al., 2007) ในเด็กวัยรุ่นอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 3,024 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ประเมินผล

และต่างจังหวัด พบว่าปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ มีการดูวิดีโอ/ภาพยนตร์/อินเทอร์เน็ต กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 54 อ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 30 มีการดื่มสุราหรือของมึนเมา ก่อนมีเพศสัมพันธ์ในเพศชายร้อยละ 9.4 เพศหญิงร้อยละ 10 และวัยรุ่นนอ้ายอยู่ตามลำพังไม่ได้อยู่กับบิดามารดาหรือผู้ปกครองร้อยละ 3.4

จากผลสำรวจของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยนายพนพล วรรณิกา ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชน (ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน) เปิดเผยผลวิจัยเรื่อง สถานการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 และอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น : กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,843 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 4 - 12 กุมภาพันธ์ 2552 ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนร้อยละ 13.2 ระบุเคยมีประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อสอบถามถึงสถานการณ์หรือแรงผลักดันที่ทำให้มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกนั้น พบว่าร้อยละ 62.7 ระบุเกิดจากความรู้สึกรัก/ชอบ รองลงมาคือร้อยละ 32.1 ระบุอยากลอง ร้อยละ 26.6 ระบุเป็นเพราะการอยู่ใกล้ชิดเพศตรงข้าม ร้อยละ 11.0 ระบุถูกบังคับล่อลวงโดยคนรู้จัก/ใกล้ชิด ร้อยละ 10.1 ระบุการดูหนังภาพยนตร์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ/สื่อลามก อาทิ เว็บไซต์/วีซีดี ร้อยละ 8.3 ระบุเป็นเพราะการดื่มเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ Odds Ratio ในการวิจัยครั้งนี้พบ ค่าอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มเยาวชน พบว่าเยาวชนที่มีภาวะความเสี่ยง ได้แก่

นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะมีภาวะความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูงเกือบ 5 เท่า คือ 4.8 เท่าของเด็กนักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

นักเรียนที่เที่ยวกลางคืนมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูง 3.8 เท่าของเด็กนักเรียนที่ไม่เที่ยวกลางคืน

นักเรียนที่หนีเรียนมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูง 2.6 เท่าของเด็กที่ไม่หนีเรียน

นักเรียนที่ใช้สารเสพติดมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นสูง 2.2 เท่าของเด็กที่ไม่ใช้สารเสพติด

นักเรียนที่เคยใช้อาฤทธิ์ทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูงประมาณ 2 เท่า คือ 1.9 เท่า นักเรียนที่เคยใช้กำลังทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง 1.5 เท่า

นักเรียนที่มีปัญหาครอบครัวมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูงกว่านักเรียนไม่มีปัญหาครอบครัวถึง 1.1 เท่า

1.3 สถานการณ์ของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ผลกระทบจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะการติดเชื้อเอดส์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ซึ่งส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ และการทำแท้งในวัยรุ่นนั้นองค์การกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ พบว่าคิดเป็น 1 ใน 3 ราย ของการเกิดมีชีพหรือมากกว่า 300,000 รายต่อปี และปัญหาหลังการมีเพศสัมพันธ์ที่พบมากที่สุด คือ การถูกทอดทิ้ง (ร้อยละ 29.1 ถูกทอดทิ้งหลังการมีเพศสัมพันธ์) รองลงมา คือ การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ยินยอม (ร้อยละ 10.5) และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (ร้อยละ 2.8) (ศิริพร เค้าภูไทย, 2552 อ้างใน อภาพร เผ่าวัฒนา, 2552)

จากการสำรวจของกลุ่มงานโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ.2549 พบว่าวัยรุ่นอายุ 20 – 24 ปี มีโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์จำนวน 2,374 คน อายุ 15 – 19 ปี จำนวน 1,696 คน และเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 92 คน จากจำนวนผู้มารับการตรวจทั้งสิ้น 9,735 คน คิดเป็นร้อยละ 24.39, 17.42 และ 0.75 ตามลำดับ ซึ่งผู้ป่วยมีอาชีพรับจ้าง ผู้ค้าประเวณี และนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.32, 21.93 และ 13.08 ตามลำดับ สำนักโรคติดต่อวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานผู้ป่วยเอดส์ จากสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.2527 ถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2551 รวมทั้งสิ้น 331,336 ราย กลุ่มอายุที่พบมากเป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีอายุระหว่าง 30 – 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.69 รองลงมาอายุ 25 – 29 ปี, 35 – 39 ปี และ 40 – 44 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.49, 17.77 และ 9.85 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มอายุต่ำสุด คือกลุ่มอายุ 10 – 14 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.32 และเป็นนักเรียนทั้งหมด 3,681 คน คิดเป็นร้อยละ 1.11 ของผู้ป่วยเอดส์ทั้งหมด

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น

ความหมายของวัยรุ่น

องค์การอนามัยโลก ได้กำหนดว่าวัยรุ่น (Adolescence) คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางร่างกาย ตั้งแต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะเพศ กระทั่งมีวุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ พัฒนาด้านจิตใจมีการเพิ่มความสามารถในการคิดเป็นนามธรรมมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจโดยจากการพึ่งพาครอบครัวมาเป็นผู้ที่สามารถประกอบอาชีพ และมีรายได้ของตนเอง (WHO, 1996; 1997)

สุพัตรา สุภาพ (2543) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่วัยหนุ่มสาว เป็นวัยที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อความเจริญทางด้านอื่นๆ

อัมพร เบญจพลพิทักษ์ (2546) ให้ความหมายว่า เป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่เด็กจะก้าวเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นชัดเจนทางร่างกาย คือ เข้าสู่วัย Puberty นอกจากนั้นยังจะมีการเปลี่ยนแปลงด้านอื่นๆ เกิดขึ้นร่วมด้วย เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจ อารมณ์ สติปัญญา จริยธรรม และสังคม การเข้าสู่วัยรุ่นจะแตกต่างกันไปในแต่ละเพศ โดยเพศหญิงจะเข้าสู่วัยรุ่นเร็วกว่าเพศชายประมาณ 2 ปี

การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

Newman & Newman, (1997) ได้แบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นเป็น 2 ระยะ
ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescence) คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 12-18 ปี
2. วัยรุ่นตอนปลาย (Later Adolescence) คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 18-22 ปี

สุชา จันทร์ธอม (2542) ได้แบ่งช่วงวัยรุ่นไว้ ดังนี้

1. วัยรุ่นตอนต้น (Early adolescence) โดยวัยรุ่นหญิงจะมีอายุระหว่าง 13-15 ปี และวัยรุ่นชายจะมีอายุระหว่าง 15-17 ปี ในวัยนี้วัยรุ่นทั้ง 2 เพศ จะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายจิตใจ และความรู้สึกนึกคิด การเจริญเติบโตทางด้านร่างกายในวัยนี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย กล่าวคือ เด็กชายจะมีการพัฒนาการเกี่ยวกับหน้าที่เพศ สามารถหลั่งน้ำอสุจิได้ จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับความสุขสุดยอดทางเพศ อันอาจทำให้เกิดการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ในเพศหญิงจะมีการพัฒนาการทางเพศ คือ มีประจำเดือน หน้าอก และสะโพกขยายใหญ่ขึ้น นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม สติ ปัญญา กล่าวคือ วัยรุ่นมักหงุดหงิดอารมณ์เสียเนื่องจากความเครียด ความวิตกกังวลเกี่ยวกับวัดส่วนของตนเอง น้ำหนัก และมีความขัดแย้งทางสังคม วัยรุ่นมักไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ไม่เห็นด้วยกับเรื่องต่างๆ มีความรู้สึกว่ามีใครเข้าใจ ไม่มีใครเห็นใจ รุนแรง

2. วัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescence) วัยรุ่นหญิงจะอยู่ในช่วงอายุ 16-18 ปี วัยรุ่นชายจะมีอายุระหว่าง 18-19 ปี จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย น้อยลง แต่จะมีบุคลิกภาพที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้ามมากขึ้น มีลักษณะความเป็นหญิงเป็นชายอย่างเด่นชัด วัยรุ่นตอนกลางจะเป็นช่วงที่เริ่มแยกจากครอบครัว ทำตัวห่างเหินกับสมาชิกในครอบครัว เริ่มรวมกลุ่มกับเพื่อนวัยเดียวกัน และเพศเดียวกันมากขึ้น บางคนจะเกิดการติดกลุ่มเพื่อนมากจนอาจละเลยหน้าที่ที่ทางบ้านมอบหมายให้รับผิดชอบ ทำให้เกิดขัดแย้งกับสมาชิกในครอบครัว ไม่อยากให้ผู้ใหญ่มายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว แต่การคบเพื่อนในวัยนี้อาจไม่จริงจังก้าวอาจเปลี่ยนเพื่อนไปเรื่อยๆ ตามความพอใจในแต่ละระยะ

3. วัยรุ่นตอนปลาย (Late adolescence) วัยรุ่นหญิงจะมีอายุระหว่าง 19-21 ปี วัยรุ่นชายอายุระหว่าง 20-21 ปี เป็นช่วงที่ร่างกายทุกส่วนเจริญเติบโตเต็มที่ ทั้งน้ำหนัก ส่วนสูง ความแข็งแรงของกระดูกและกล้ามเนื้อ บ่งบอกถึงความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ทำให้รับประทานอาหารได้มากมักถูกเรียกว่า วัยกำลังกินกำลังนอน นอกจากนี้พัฒนาการทางด้านอารมณ์ สติปัญญา บุคลิกภาพ และสังคมจะเจริญเติบโตเต็มที่ วัยนี้จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม หัดคิดและตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งแก้ปัญหาด้วยตนเอง

สรุปว่าวัยรุ่น เป็นวัยที่มีพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เริ่มตั้งแต่วัยประมาณ 12 หรือ 13 จนกระทั่งถึงอายุประมาณ 20 ปี มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ลักษณะทางเพศปรากฏเด่นชัด การทำงานของระบบประสาท สมองมีการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ที่มีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม วัยนี้จะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นบรรลุนิติ

ภาวะและมีความสามารถเพียงพอที่จะดำรงชีวิตอย่างอิสระ ไม่ต้องอยู่ภายใต้การคุ้มครองของบิดา มารดา สามารถรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง และมีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นวัยที่สิ้นสุด ความเป็นเด็ก และเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ในเด็กหญิงจะกำหนดที่การเริ่มมีประจำเดือน ส่วนเด็กชายกำหนดที่ร่างกายมีการผลิตน้ำสุจิ จึงเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายพร้อมที่จะมีเพศสัมพันธ์ได้

พัฒนาการของวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่บุคคลมีพัฒนาการในทุกๆ ด้าน ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างไปจากวัยเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา สังคม และเพศ การให้ความสนใจต่อพัฒนาการเหล่านั้นให้ดำเนินไปอย่างมีระบบ จะทำให้วัยรุ่นมีสุขภาพกายและใจที่พร้อมเข้าสู่วัยผู้ใหญ่อย่างมีคุณภาพ (ยุติ เทียรพประสิทธิ์, 2536) พัฒนาการของวัยรุ่นที่สำคัญ มี 5 ด้าน ได้แก่

1. พัฒนาการทางด้านร่างกาย

วัยรุ่นจะมีพัฒนาการทางด้านร่างกายรวดเร็วมาก อัตราการเจริญเติบโตทางร่างกาย อย่างรวดเร็วนี้ประมาณได้ว่า น้ำหนักจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 50 และ ส่วนสูงจะเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 25 (Sidney, 1977) เพศหญิงจะมีทรวงอก สะโพกผาย และเริ่มมีประจำเดือน ส่วนเพศชายมีเสียงแตกห้าวใหญ่ มีหนวดเครา มีขนตามแขนขา ลำตัว กล้ามเนื้อและกระดูกจะเพิ่มขนาดและความแข็งแรงรูปร่างเปลี่ยนไป ต่อมาไขมันที่หน้าจะจับไขมันมากขึ้น ทำให้เป็นสิว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลต่อจิตใจ และการปรับตัวในกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นอย่างมาก (ศรีธรรม ธนะภูมิ, 2535)

2. พัฒนาการด้านอารมณ์

การเปลี่ยนแปลงและการเจริญเติบโตทางร่างกายของวัยรุ่นมีผลกระทบต่อแบบแผนและอารมณ์ของวัยรุ่น วัยรุ่นจะมีความรู้สึกสับสนและสองจิตสองใจ ในหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตทำให้เกิดอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย และอาจมีกิริยาต่อต้านก้าวร้าว เนื่องจากมีความเครียดและความกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การปรับตัวให้สมกับวัย การต่อสู้กับความขัดแย้งระหว่างความต้องการเป็นอิสระ และการต้องพึ่งพาผู้ปกครอง นอกจากนั้นยังต้องปรับตัวกับความต้องการของผู้ใหญ่ที่มีหน้าที่ต่อตนเปลี่ยนไป การปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อนและเพื่อนต่างเพศ ความสับสนว่าตนจะเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่ (อัมพร เบญจพลพิทักษ์, 2546)

3. พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

จากการพัฒนาทางด้านร่างกายของวัยรุ่นอย่างเต็มที่รวดเร็ว ทำให้สมองเติบโตและพัฒนาอย่างเต็มที่ทั้ง 2 ด้านประกอบกับการพัฒนาประสิทธิภาพทางสติปัญญาอย่างมาก ผ่านระบบการศึกษา เริ่มมีปรัชญาชีวิต เพียงแต่ยังขาดประสบการณ์ มุ่งค้นหาตัวตนของตนเอง เริ่มรู้จักใช้ชีวิตอย่างลึกซึ้งซึ่งมีความคิดเพื่อฝืนอยู่บ้างแต่ความคิดเป็นนามธรรมมากขึ้น สามารถเข้าใจคำจัดความที่เป็นนามธรรมได้ สามารถเชื่อมโยงหาเหตุผลมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น (Castiglia & Harbin, 1992) วัยรุ่นจะมีความสามารถเพิ่มขึ้นหลายอย่าง และมักเกิดการเรียนรู้จากการลองผิดลองถูก ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้พบปัญหา และแก้ไขปัญหามากมาย ด้วยตนเองได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้จะรู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล มองเห็นความแตกต่าง ของสิ่งที่ดีและไม่ดี

4. พัฒนาการทางสังคม

เริ่มต้นจากภายในครอบครัวและก้าวออกไปมีความสัมพันธ์ภายนอกครอบครัว เนื่องจากวัยรุ่นมักต้องการความเป็นอิสระจากครอบครัว แต่ในความต้องการเป็นอิสระนี้วัยรุ่นยังต้องการคำแนะนำจากผู้ใหญ่ไม่เช่นนั้นวัยรุ่นจะรู้สึกหัวเหว่ เหวี่ยง ค้าวาง และตัดสินใจในการกระทำต่างๆ ที่ไม่ถูกต้อง วัยรุ่นยังมีความต้องการอย่างรุนแรงที่จะทำให้ตนเป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนๆ และบุคคลในสังคม วัยรุ่นจะพยายามอย่างสุดความสามารถเพื่อจะเอาชนะใจเพื่อนฝูง ดังจะสังเกตได้จากการแต่งตัวที่พิถีพิถันเป็นพิเศษ การเอาใจใส่ในกิริยาท่าทางของตนเอง และบุคคลในครอบครัวที่มากขึ้นเป็นพิเศษในบางกรณีวัยรุ่นต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าตนเป็นผู้ใหญ่ แต่ในบางขณะก็ยังอยากเป็นเด็กที่ไม่ต้องรับผิดชอบทำให้วัยรุ่นเกิดความสับสนนี้ทำให้วัยรุ่นมีการจับกลุ่มกันเอง สร้างลักษณะเฉพาะของกลุ่ม มีค่านิยมของกลุ่ม จะเข้าหากลุ่มเพื่อนซึ่งมักจะเป็นเพศเดียวกันเพื่อจะได้เป็นอิสระจากครอบครัว และในขณะเดียวกันก็อาจถูกเพื่อนชักจูงให้ลองทำสิ่งที่อาจเป็นผลเสียต่อสุขภาพและอนาคต พฤติกรรมเสี่ยงซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ได้แก่การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา การใช้สารเสพติด การขับขี่ยานพาหนะอย่างอันตรายต่อตนเองและสังคม (จันทน์จิตา พุกขานนท์, 2538)

5. พัฒนาการทางด้านเพศ

การเริ่มต้นการทำงานของฮอร์โมนเพศ เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวัยรุ่น ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายแล้วยังผลักดันให้เกิดความรู้สึกทางเพศ ซึ่งเป็นความรู้สึกโดยธรรมชาติ เป็นเหตุให้วัยรุ่นสนใจกับ

กิจกรรมหรือปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของตนเองมากขึ้น และอาจลงมือปฏิบัติพฤติกรรมทางเพศด้วยความรู้สึกริक्तอย่างรู้ตัวเห็น และเพื่อเป็นการปลดปล่อยพลังงานทางเพศที่มีอยู่

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายมีผลต่อการพัฒนาการทางด้านสังคม ทำให้วัยรุ่นมีความกังวลใจในเรื่องสัมพันธภาพ โดยเฉพาะผู้ที่มีพัฒนาการแตกต่างจากคนอื่นจะพยายามปลีกตัวอยู่ตามลำพัง (อัมพร เบญจพลพิทักษ์, 2546) การคบเพื่อนเป็นพฤติกรรมสังคมต่อจิตใจของวัยรุ่น วัยรุ่นพยายามหาเพื่อนที่มีรสนิยมเหมือนๆ กัน กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติ การแต่งกายกริยาทำทางความเจริญเติบโตของลักษณะพฤติกรรมทางเพศเป็นแรงกระตุ้นให้วัยรุ่นเริ่มสนใจซึ่งกันและกัน มีความพึงพอใจพบปะสังสรรค์ การเข้ากลุ่มเป็นการเปิดโอกาสให้เพศชาย และหญิงได้รู้จักคุ้นเคยกัน เข้าใจความแตกต่างระหว่างเพศ รู้จักประพฤติดนตามบทบาททางเพศ รู้จักปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมเพศ และต่างเพศ ช่วยพัฒนาทักษะการเข้าสังคมครอบคลุมต้องตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มเพื่อน ซึ่งกลุ่มเพื่อนที่ดีจะเป็นแรงผลักดันให้วัยรุ่นทำสิ่งสร้างสรรค์เกิดประโยชน์ ส่วนการคบเพื่อนต่างเพศนั้น ครอบครัวยุคนี้ไม่ควรขัดขวางแต่ควรทำความเข้าใจชี้แนะทางที่ถูก ปลูกฝังความคิด เจตคติในการคบเพื่อนต่างเพศ เพื่อให้วัยรุ่นได้เรียนรู้เข้าใจตนเองและมีประสบการณ์ทางสังคมที่ดีต่อไป ซึ่งพัฒนาการทางด้านสังคมของวัยรุ่นในระยะแรกนั้น วัยรุ่นจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลางหรือถือเอาตนเองเป็นจุดเด่น จะพูดคุยเฉพาะเรื่องตนเอง โดยไม่ยอมเข้าใจว่าสิ่งที่ตนเองพูดออกไปนั้นคนอื่นจะเข้าใจหรือไม่ ในระยะที่สองวัยรุ่นพยายามเข้าใจความสัมพันธ์ในสังคมที่แท้จริงโดยจะค่อยๆ คลายตนเองจากการเป็นศูนย์กลางแล้วเริ่มเข้าใจว่าสังคมจะต้องมีการติดต่อซึ่งกันและกัน ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ระยะที่สามวัยรุ่นจะมีการยอมรับนับถือว่าแต่ละคนเป็นสมาชิกของสังคมมีความคิดอ่านเป็นของตนเองยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น (วาสนา ขอนยาง, 2548)

2.2 แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

พฤติกรรม คือ กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นการกระทำที่บุคคลนั้นแสดงออกมารวมทั้งกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล และกิจกรรมนี้อาจสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสหรือไม่สามารถสังเกตได้ (เฉลิมพล ต้นสกุล, 2546) จากคำจำกัดความนี้สามารถแบ่งพฤติกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) คือ การกระทำที่เกิดขึ้นแล้วผู้อื่นสามารถสังเกตได้โดยตรงด้วยประสาทสัมผัส เช่น การยืน เดิน ยิ้ม หัวเราะ

2. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในใจของบุคคลซึ่งบุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น ความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเชื่อ และค่านิยม เป็นต้น พฤติกรรมภายในจะมีส่วนผลักดันให้เกิดพฤติกรรมภายนอก ตัวอย่างเช่น คนที่มีความเชื่ออย่างไรจะปฏิบัติตามความเชื่อ

ดังนั้นคำว่า “พฤติกรรมทางเพศ” (Sexual Behavior) จึงครอบคลุมพฤติกรรมทั้งสองลักษณะ คือ พฤติกรรมที่อยู่ภายใน และพฤติกรรมที่แสดงออกภายนอก

สมควร ชูตระกูล (2542) ได้สรุปพัฒนาการและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ไว้ดังนี้

1. พัฒนาการทางเพศที่เหมาะสมขึ้นอยู่กับการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกาย สรีรวิทยา จิตใจและอารมณ์ นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลมาก

2. จิตใจและอารมณ์ ของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงมาก สับสน ไม่คงที่ อ่อนไหวง่าย บางครั้งไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ การแสดงออกของอารมณ์มักจะรุนแรงและจะเพิ่มมากขึ้นถ้ามีสิ่งกดดันเพราะความวุ่นวายในจิตใจเป็นทุนเดิม บางครั้งอาจมีอารมณ์เศร้าและกังวลจึงง่ายต่อการชักจูง

3. การรับอิทธิพลจากประเทศอื่น เช่น อิหร่านทางเพศ นอกจากนี้การสื่อสารทางเพศ และสถานเริงรมย์ กระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่ผิดพลาดได้

4. การสมาคมระหว่างเพื่อนต่างเพศยังสับสน วัยรุ่นไม่รู้ว่าลักษณะใดเหมาะสมเพราะมีความสับสนในเรื่องการปรับตัวทางเพศ

5. สมองจะเจริญพัฒนาเต็มที่ วัยรุ่นมีความคิดอ่าน แดกจกนเข้าใจลึกซึ้ง มักจะสร้างมโนภาพ และความใฝ่ฝัน มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง มีความสนใจและต้องการทราบข้อเท็จจริงทางเพศ เด็กชายต้องการแสดงออกโดยการทำตัวเป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม วัยรุ่นอยากมีคูรัก อยากมีแฟน เมื่อเกิดแรงผลักดันให้เด็กเสาะหาความรู้เรื่องเพศจากการอ่านหนังสือหรือแหล่งข่าวสารทางเพศอื่นๆ ในที่สุดก็ทดลอง วัยรุ่นมักมีความต้องการหรือความรู้สึกทางเพศรุนแรงความรู้ที่เด็กทราบเกี่ยวกับเพศมักจะทราบจากเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่

6. การมีเวลาว่างมากเกินไปจะทำให้วัยรุ่นมีจิตใจว่าวุ่นเพิ่มมากขึ้น และหา ทางออกไม่เหมาะสม เพื่อฟัน ฝ่าไฟทางเพศ และความรื่นรมย์อื่นๆ ซึ่งนำไปสู่ความเสื่อมเสียได้ง่าย

7. พฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ การชิงสุกก่อนห่ามที่เกิดขึ้นในวัยนี้มักเกิดมาจากเด็กขาดความอบอุ่น และการเอาใจใส่ดูแลอย่างดีในวัยเด็ก

8. วัยรุ่น หรือนักเรียน นักศึกษา เมื่อทดลองมีความสัมพันธ์ทางเพศกับโสเภณี และเกิดป่วยเป็นกามโรคก็จะเกิดความเสียใจ มักจะอาย และปกปิดเอาไว้หรือหาทางรักษาเอง

9. การมีความสัมพันธ์ทางเพศของวัยรุ่น มักจะเกิดจากความต้องการด้วยกันทั้งสองฝ่าย แต่ฝ่ายชายบางรายมีการสำส่อนทางเพศก่อให้เกิดกามโรคในวัยรุ่นเพราะขาดการป้องกัน และวิธีการรักษาที่ถูกต้อง ทำให้อัตราการเป็นกามโรคในวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น

สมควร ชูตระกูล (2542) ได้สรุปภาวะเงื่อนไขที่มีส่วนสนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเพศไว้ ดังนี้

1. อิทธิพลจากต่อมไร้ท่อในร่างกาย ถ้าต่อมไร้ท่อทำงานผิดปกติก็มีผลทำให้การพัฒนาทางเพศดำเนินไปอย่างช้าๆ โดยเฉพาะต่อมเพศ ต่อมใต้สมองและต่อมไทรอยด์มีความบกพร่องก็มีผลโดยตรงต่อการตอบสนองทางเพศ

2. อิทธิพลทางสังคม เป็นภาวะที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดรูปแบบการตอบสนองทางเพศ สังคมโดยทั่วไปมุ่งหวังที่จะให้เพศหญิงอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอย่างเคร่ง คัดกว่าเพศชายหญิงจึงต้องรักษาวลสงวนตัวถึงแม้จะเกิดความต้องการหรือแรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามก็ต้องระงับหรือเก็บความรู้สึกนั้นไว้ไม่แสดงออกอย่างชัดเจนและรุนแรงเหมือนเพศชาย

3. สื่อมวลชน ภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่างๆ นับได้ว่ามีส่วนเร่งเร้าให้วัยรุ่นได้เรียนรู้การปรับปรุงบทบาททางเพศของเขา โดยพยายามที่จะเลียนแบบผู้ที่เขานิยมยกย่อง เช่น นักร้อง ดาราภาพยนตร์ เป็นต้น

4. อายุการมีวุฒิภาวะทางเพศ วุฒิภาวะเป็นตัวเร่งให้วัยรุ่นเกิดความสนใจเพศตรงข้าม เด็กที่ย่างเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศเร็วกว่าย่อมมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศก่อนผู้ที่มีวุฒิภาวะทางเพศช้า

5. โอกาสในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ “โอกาส” เป็นภาวะที่สำคัญอย่างหนึ่ง เด็กที่มีเพื่อนต่างเพศมากอย่างเพียงพอ และเหมาะสมย่อมมีโอกาสที่ดีกว่าเพื่อนต่างเพศไม่กี่คน หรือเด็กที่ได้รับการสนับสนุน และได้รับข้อเสนอแนะที่ดีจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองก็ย่อมมีโอกาสในการเรียนรู้ที่จะปรับตัวและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดีกว่า

สรุปพฤติกรรมทางเพศเริ่มขึ้นเมื่อมนุษย์เจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ที่สำคัญคือ การกระตุ้นจากฮอร์โมนเพศ วัยรุ่นจึงเป็นช่วงที่มีความต้องการทางเพศสูง ประกอบกับสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ อย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของวัยรุ่น ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวตามมา การที่วัยรุ่นจะเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพหรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับ การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน เพื่อนต่างเพศ ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลทั่วไป ถ้าสามารถปรับตัวได้ดีก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข แต่ถ้าไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะมีปัญหาทางพฤติกรรมเกิดขึ้น โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมทางเพศซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา และการทำแท้ง หรืออาจตามมาด้วยการฆ่าตัวตาย เป็นต้น (จันทิมา พุกขานนท์, 2538)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น

วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศที่เด่นชัด (Secondary sex characteristic) ทำให้เริ่มสนใจเพศตรงข้าม มีความอยากรู้อยากเห็นเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ประกอบกับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่เปิดเผยในเรื่องเพศ สื่อมวลชนต่างๆ มีการแสดงภาพความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผยทั้งทางภาพยนตร์ ทีวีไอ และหนังสือต่างๆ นอกจากนี้ยังมีสถานเริงรมย์ต่างๆ ที่ส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศ เป็นสิ่งล่อใจให้วัยรุ่นหลงเพลิดเพลิน และอาจชักนำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศหรือมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และมีการสำส่อนทางเพศได้ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหา ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2549)

1. การมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย จากองค์การอนามัยโลกได้รายงานพฤติกรรมของวัยรุ่นในประเทศไทย ในปี ค.ศ.1997 พบว่าอายุเฉลี่ยของวัยรุ่นชายที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คือ 16.6 ปี และวัยรุ่นหญิง คือ 17.6 ปี (WHO, 1997) ในปัจจุบันมีข้อมูลเชิงประจักษ์ที่พบว่าวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเร็วขึ้น อายุเฉลี่ยของการมี

เพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 15-18 ปี และสัดส่วนของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น 11-12 ปี และมีแนวโน้มว่ามีจำนวนมากขึ้น ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุน้อยจะมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศตามมา คือ การมีเพศสัมพันธ์ที่เป็นไปตามความพึงพอใจทางเพศ โดยไม่คำนึงถึงความรัก และความรับผิดชอบหรือเรียกว่า ความสำส่อนทางเพศ (Sexual Promiscuity) และยังมีผลทำให้เกิดเพศพาณิชย์ (Commercial Sex) ซึ่งมีผลต่อสถาบันครอบครัวต่อไปในอนาคต (ขงยุทธ วงศ์ภิรมสันธ์, 2547) และจากผลการสำรวจของสถาบันครอบครัวไทยและการทบทวนวรรณกรรมของคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าอายุของการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ของเด็กไทยมีแนวโน้มลดลงทุกปี จากอายุ 16-17 ปี มาเป็นอายุ 9-10 ปี (วารุณี พองแก้ว, 2547)

2. การตั้งครรภ์ของวัยรุ่น การตั้งครรภ์ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในชีวิตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งนับว่าเป็นภาวะวิกฤตเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจากภาวะปกติมาอยู่ในภาวะที่ต้องเตรียมตัวเป็นมารดา โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งอยู่ในระยะของการพัฒนาการเพื่อเข้าสู่ผู้ใหญ่ เมื่อเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นจะทำให้พัฒนาการของวัยรุ่นชะงักไป ร่างกายมีการเจริญเติบโตลดลง โดยเฉพาะด้านส่วนสูง สภาพร่างกายที่ยังไม่สมบูรณ์เพียงพอที่จะตั้งครรภ์ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด เป็นปัญหาสุขภาพที่รุนแรงทั้งมารดาและทารก อัตราป่วย และอัตราตายจะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่มีอายุต่ำกว่า 16 ปี สำหรับมารดาวัยรุ่นจะพบว่ามีภาวะโลหิตจาง ความดันโลหิตสูง และโรคพิษแห่งครรภ์มากขึ้น เจ็บครรภ์คลอดนาน ศีรษะทารกไม่ได้สัดส่วนกับเชิงกราน ส่วนในทารกจะพบว่า มีน้ำหนักตัวน้อย มีความพิการสูง มีปัญหาความผิดปกติของระบบประสาทต่างๆ เจ็บป่วยและเสียชีวิตได้ง่าย

3. การทำแท้ง เมื่อเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นวัยรุ่นมักจะแก้ปัญหาด้วยการทำแท้ง แต่ด้วยเหตุที่ส่วนใหญ่แล้วการทำแท้งยังเป็นเรื่องผิดกฎหมายหรือสังคมยังเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรผู้ที่ทำแท้งจึงมักใช้วิธีการลักลอบทำกับหมอเถื่อนโดยวิธีการที่ไม่ทันสมัยและไม่ถูกต้องตามหลักการแพทย์ เป็นเหตุให้เกิดผลกระทบต่อผู้ทำแท้งทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ด้านร่างกายทำให้เกิดอาการแทรกซ้อนทั้งด้านการเจ็บป่วยและการตาย ซึ่งมีโอกาสเกิดได้ตลอดเวลา เช่น มดลูกทะลุ ปากมดลูกฉีกขาด การอักเสบติดเชื้อ ด้านจิตใจจะเกิดความสับสน และความขัดแย้งโดยจะแสดงพฤติกรรมถดถอย ความสูญเสีย และความเศร้าโศก โดยจะแสดงอาการทางกาย เช่น ร้องไห้ คลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ ด้านสังคม ผู้ที่ทำแท้งมักจะมีปัญหาความสัมพันธ์กับฝ่ายชาย และปัญหาที่ไม่สามารถที่จะพูดถึงเรื่องการทำแท้งกับครอบครัว

หรือเพื่อน เพื่อขอความช่วยเหลือได้ นอกจากนี้ยังวิตกกังวล กลัวความลับจะถูกเปิดเผย และกลัวผลในทางลบต่างๆ ที่จะเกิดกับคนในอนาคต

4. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Sexually Transmitted Disease, STD) หมายถึง กลุ่มโรคที่สามารถแพร่ติดต่อกันได้ทางการร่วมเพศกับผู้ติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นโรคที่สามารถรักษาให้หายขาดได้ถ้าได้รับการรักษาที่ถูกต้อง แต่เนื่องจากการเป็นโรคเหล่านี้จะถูกมองจากสังคมในด้านที่ไม่ดี วัยรุ่นที่ป่วยอาจเกิดความอายและกลัวว่าบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้อื่นจะรู้จึงมักจะซื่อๆ มารับประทานเอง ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายเพราะโรคบางชนิด เช่น ซิฟิลิส ถ้ารักษาไม่ถูกต้องอาการของโรคจะดำเนินสู่ระยะร้ายแรงอาจทำให้ตาบอด หูหนวก และสติปัญญาเสื่อมได้ นอกจากนี้ปัจจุบันโรคเอดส์ (Acquired Immune Deficiency Syndrome, AIDS) ซึ่งเป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่สามารถติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ และยังไม่มีวิธีรักษาให้หายขาดได้ กำลังมีการแพร่ระบาด และปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปกับการรักษาและต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนวัยอันควร

5. การหย่าร้าง การหย่าร้างเป็นการสิ้นสุดชีวิตการแต่งงานหรือการสิ้นสุดสภาพการมีชีวิตร่วมกัน ซึ่งไม่เป็นที่พึงปรารถนาของกลุ่มสมรส จากการศึกษาในสหรัฐอเมริกา พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ดำรงชีวิตก่อนแต่งงานหรือเมื่อมีบุตรแล้วจึงแต่งงานหรือจดทะเบียนสมรส แต่ก็มีความเสี่ยงต่อการหย่าร้างสูงกว่าคู่สมรสที่ไม่ใช่วัยรุ่นเพราะมักมีปัญหาทางด้านการเรียนการทำงานที่สามเี่ยว ภาระ ความมั่นคงทางการเงิน และอาชีพรวมทั้งการปรับตัวต่อปัญหาวัยรุ่น (สุปรียา งามการุณ, 2544)

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นนั้น มีแนวคิดหรือทฤษฎีหนึ่งทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการศึกษา คือแนวคิดในแบบองค์รวม (Holistic) โดยพิจารณาองค์ประกอบด้านชีวจิตสังคม (Biopsychosocial Perspective) โดยแนวคิดนี้เชื่อว่าในตัวบุคคลประกอบด้วย องค์ประกอบด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม การทำความเข้าใจในวิถีชีวิตของบุคคลหรือพฤติกรรม จะต้องพิจารณาปรากฏการณ์กับสิ่งแวดล้อมนั้น คือถ้าพิจารณาพฤติกรรมเป็นเสมือนปรากฏการณ์ ส่วนการที่จะเข้าใจพฤติกรรมจะต้องศึกษาบริบท ซึ่งก็คือ สิ่งแวดล้อมและเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว การศึกษาบริบทของพฤติกรรม จึงจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องทั้งชีววิทยาและจิตสังคม (ปวีณา สายสูง, 2541) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

Brook-Gunn & Furstenberg, (1989) พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น คือ ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางสังคม และกระบวนการคิดของบุคคลในสังคม ดังนั้นจึงสรุปปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นมี ดังนี้

1. ปัจจัยด้านชีววิทยา (Biological Factor) เป็นปัจจัยที่สำคัญและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของบุคคลอย่างมากตามกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ โดยปัจจัยด้านชีววิทยาที่มีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นมีดังนี้

1.1 อายุ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการของวัยรุ่นเมื่อวัยรุ่นมีอายุมากขึ้นจะมีแรงขับทางเพศ (Sex Drive) ที่มีส่วนผลักดันให้วัยรุ่นเกิดพฤติกรรมหรือความสัมพันธ์ระหว่างเพศมากขึ้น โดยวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงจะเริ่มจับคู่กันเมื่ออายุประมาณ 16-17 ปี หรือมากกว่า (สุชา จันทน์เอม, 2542) จากการศึกษา พบว่า อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นอยู่ระหว่าง 15-18 ปี โดยสัดส่วนของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่น (11-12 ปี) มีแนวโน้มสูงขึ้น (ขงยุทธ วงศ์ภิรมย์, 2547)

1.2 เพศ เด็กหญิงจะมีการเจริญเติบโตเร็วกว่าเด็กชาย โดยเฉพาะระยะวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง (สุชา จันทน์เอม, 2542) ซึ่งการเข้าสู่วัยรุ่นของเด็กหญิงจะมีผลต่อความต้องการทางเพศและผลักดันให้วัยรุ่นหญิงเกิดพฤติกรรมหรือความสัมพันธ์ระหว่างเพศเร็วขึ้น

1.3 วุฒิภาวะ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการพัฒนาทุกๆ ด้านของมนุษย์โดยวุฒิภาวะ หมายถึง ภาวะเจริญโตเต็มที่ถึงขีดสุดในด้านต่างๆ เช่น วุฒิภาวะทางกาย วุฒิภาวะอารมณ์ วุฒิภาวะทางเพศ และวุฒิภาวะทางสังคม ถ้าวุฒิภาวะเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยรุ่นเร็ว หรือช้าเกินไป จะมีผลต่อการปรับตัวมากกว่าบุคคลที่เข้าสู่วุฒิภาวะตามเกณฑ์ปกติ โดยเฉพาะวุฒิภาวะทางเพศซึ่งเป็นตัวเร่งให้วัยรุ่นมีความสนใจเพศตรงข้าม วัยรุ่นที่เข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศเร็วย่อมต้องการมีความสัมพันธ์ระหว่างเพศก่อนผู้ที่เข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศช้า

2. ปัจจัยด้านจิตสังคม (Psychosocial Factor) ในแต่ละบุคคลจะพบกับภาวะวิกฤตทางจิตใจ เนื่องมาจากการที่ปฏิสัมพันธ์ในสังคมแตกต่างกันไป ซึ่งถ้าบุคคลนั้นไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ อาจทำให้เกิดความล้มเหลวในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่กำลังค้นหาความต้องการของตนเองจากการศึกษา พบว่าการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวข้องกับหรือสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านจิตสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ได้แก่ แหล่งบันเทิงเรีงรมย์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

โดยเฉพาะสื่อวีดิทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 60.7 และยอมรับว่าเป็นสื่อกระตุ้นความรู้สึทางเพศได้มากที่สุด นอกจากนี้รายได้ของครอบครัว อิทธิพลจากการชักจูงของเพื่อนหรือคนรัก ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าไปเที่ยวในแหล่งบันเทิงเรีงรมย์ หรือได้รับการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่

2.1 ปัจจัยด้านสังคม ประกอบด้วยสถานที่พักอาศัย แหล่งบันเทิงเรีงรมย์ สิ่งพิมพ์ และสื่อต่างๆ ที่กระตุ้นความรู้สึทางเพศ

2.1.1 สถานที่พักอาศัย วัยรุ่นที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา น่าจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ มีการควบคุมความประพฤติ และให้คำปรึกษาแนะนำต่างๆ ทำให้มีโอกาสน้อย หรือขาดโอกาสที่จะไปมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในขณะที่วัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่กับบิดามารดา โดยเฉพาะผู้ที่อยู่กับเพื่อนหรืออยู่ตามลำพังในหอพัก จะอยู่ห่างจากการดูแลควบคุมของครอบครัว มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง จึงมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ง่ายกว่า

2.1.2 แหล่งบันเทิงเรีงรมย์ ในปัจจุบันสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวมีอิทธิพลเหนือจิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่น ซึ่งแหล่งบันเทิงเรีงรมย์มีแนวโน้มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้วัยรุ่นที่อยากรู้ อยากรูเห็น และอยากรทดลองอะไรใหม่ๆ ตัดสินใจเข้าไปแหล่งบันเทิงเรีงรมย์ และก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้อง

2.1.3 สิ่งพิมพ์ และสื่อต่างๆ ที่กระตุ้นความรู้สึทางเพศ เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารสื่อจึงมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ซึ่งสื่อหลายชนิดในปัจจุบันยังมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะเชิงสร้างสรรค์น้อย และส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมของบุคคลที่บริโภคสื่อ โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่ไวต่อการรับรู้และมีความสามารถในการกลั่นกรองข้อมูลยังไม่ดีพอ นอกจากนี้ยังมีสื่อบางสื่อที่มีลักษณะชั่วร้ายและกระตุ้นความต้องการทางเพศ เช่น หนังสือเปลือย นิตยสารประเภทปลุกใจ วิดีโอ วีซีดี และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการส่งเสริมพัฒนาการของวัยรุ่น ประกอบด้วย

2.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ถ้าภายในครอบครัวบิดามารดาเข้าใจความต้องการของวัยรุ่น และปรับตัวให้อยู่ในภาวะที่เหมาะสม จะทำให้

ความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในทางที่ดี และส่งผลให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง และแสดงพฤติกรรมอย่างเหมาะสม รวมทั้งเรื่องพฤติกรรมทางเพศด้วย

2.2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ เงินเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นสามารถไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ หรือสถานบันเทิงต่างๆ ได้ซึ่งการไปเที่ยวในสถานเริงรมย์อาจนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

2.3 ปัจจัยด้านกลุ่มที่มีอิทธิพล ธรรมชาติของวัยรุ่นต้องการมีความสัมพันธ์กับเพื่อนรุ่นเดียวกันมากกว่าบุคคลในวัยอื่นๆ การรวมกลุ่มของวัยรุ่นจะมีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทต่างๆ รวมทั้งพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ด้วย

2.3.1 กลุ่มเพื่อน ในการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมมีลักษณะที่เป็นเครือข่ายที่ต้องมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ แก่กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องออกจากครอบครัวอยู่ในกลุ่มเพื่อนมากขึ้นทำให้วัยรุ่นจะมีความผูกพัน และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน การคบเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการครองตนของวัยรุ่นโดยถ้าคบเพื่อนดีเพื่อนจะชักนำให้หาประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์ และพัฒนา ในทางตรงกันข้ามถ้าเลือกคบเพื่อนไม่ดีมีแนวโน้มจะถูกชักจูงให้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งเรื่องเพศด้วย (วรศิริ ปิ่นทอง, 2549)

2.3.2 คู่รัก โดยทั่วไปในช่วงวัยรุ่นจะเป็นช่วงที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการมิตรภาพ ความรัก และความเป็นอิสระจากบิดามารดา ทำให้วัยรุ่นเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ถูกต้องเพื่อสนองความสนใจอันไปสู่ความรักเพศตรงข้าม และการแต่งงาน ซึ่งในปัจจุบันวัยรุ่นมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น จากการศึกษา พบว่านักเรียนมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกนั้นส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.8 เป็นคนรักและเป็นเพศตรงกันข้าม (อรพินธ์ มณีวงศ์, 2549) และสอดคล้องกับจากการศึกษาในกลุ่มนักศึกษา พบว่านักศึกษามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.08 โดยมีเพศสัมพันธ์กับคนรักร้อยละ 35.21 (ปริมา อภิโชติกร, 2551) และจากผลสำรวจยังพบอีกว่า วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนหรือคู่รักมากกว่าหญิงบริการทางเพศ และจากการศึกษาของ (นิมิต มั่งมีทรัพย์, 2541) พบว่าปัจจัยด้านค่านิยม และบรรทัดฐานสังคมที่ดำรงความไม่เสมอภาคในความสัมพันธ์ชายหญิง การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่ทำให้วัยรุ่นชายและหญิงดำรงชีวิตอย่างมีอิสระมากขึ้นเป็นเงื่อนไขนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์กับเพศตรงกันข้าม โดยเฉพาะบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดผู้หญิงมีความสัมพันธ์ด้วยความจริงใจ และการจัดเกลาทางสังคมที่ทำให้ผู้ชายมีอิสระในเรื่องเพศส่งผลให้วัยรุ่นชาย และวัยรุ่นหญิงขาดความรู้ความเข้าใจ

โดยสมบูรณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ทำให้วัยรุ่นผู้หญิงมีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีกก่อนแต่งงาน ด้วยความรัก ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และนำไปสู่การเอาใจเปรียบทางเพศโดยไม่รับผิดชอบ กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพศที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานล้วนเป็นผลมาจากสภาพความกดดันหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยด้านความคิด ความรู้สึกทางเพศ เศรษฐกิจสังคมการศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัวที่หล่อหลอมขัดเกลา และกดดันให้เกิดการเลือกคู่สัมพันธ์ การติดต่อสัมพันธ์ และการสร้างสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสนับสนุนด้านสังคม

ปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จากอัตราเพิ่มของการเคยผ่านประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์ที่เพิ่มมากขึ้นของวัยรุ่น ซึ่งนำไปสู่การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงปรารถนา การทำแท้ง และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ บิดา มารดา และครู หรืออาจารย์ รวมทั้งบุคลากรในชุมชนควรทราบแนวทางแก้ไขปัญหาก็ถูกต้องเหมาะสมตามความต้องการของวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ เพื่อให้เกิดการยั้งคิด มีความเข้าใจ มีพฤติกรรมไปในทางที่ถูกที่ควร และเป็นการป้องกันไม่ให้วัยรุ่นต้องรับภาระอันหนักเรื่องเพศ และความรับผิดชอบในการเป็นบิดา มารดา ก่อนวัยอันควร (ตติรัตน์ สุวรรณสุจริต และ วิไลพร สวัสดิ์พาณิชย์, 2548)

ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

เฮาส์ (House, 1981) ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่า หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่าได้รับการช่วยเหลือที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใย การยกย่อง การให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนวัตถุ สิ่งของ การเงิน และบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการต่างๆ ของบุคคล

ทอยท์ส (Thoits, 1982) ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่า หมายถึง เป็นการที่บุคคลในเครือข่ายของสังคม ได้รับการช่วยเหลือด้านอารมณ์ สังคม สิ่งของและข้อมูล ซึ่งเกิดจากการติดต่อกับบุคคลอื่น โดยการช่วยเหลือนี้จะทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับความเครียด และการตอบสนองต่อความเครียดได้รวดเร็วขึ้น

นอร์เบค (Norbeck, 1982) ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมว่า หมายถึง การช่วยให้บุคคลมีความเครียดลดลงจากการได้รับข้อมูลข่าวสารที่

ถูกต้อง เรียนรู้วิธีการเผชิญกับปัญหาที่มีประสิทธิภาพ ทำให้บุคคลมีการรับรู้ความรุนแรงของสิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความเครียดลดลง สามารถป้องกันการเกิดโรค และคงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี การสนับสนุนทางสังคมจึงมีความจำเป็นต่อสุขภาพของบุคคล

เพนเดอร์ (Pender, 1996) ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การที่บุคคลรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของ การได้รับการยอมรับ ได้รับการรัก รับการยกย่องนับถือ รู้สึกมีคุณค่าในตัวเอง และเป็นที่ต้องการของบุคคล ซึ่งกลุ่มคนในระบบของสังคมนั้นเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านจิตใจ อารมณ์ วัสดุอุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสาร และคำแนะนำอันจะทำให้บุคคลนั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ เกิดความไว้วางใจ การยอมรับ รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านประเมินพฤติกรรม และด้านวัตถุสิ่งของ การเงิน และบริการ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมเป็นแหล่งประโยชน์สำคัญในการเผชิญความเครียดช่วยให้บุคคลจัดการกับปัญหา และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

แหล่งการสนับสนุนทางสังคม

แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลรับรู้ เมื่อประสบกับปัญหาหมักจะได้รับความช่วยเหลือ และการสนับสนุนจากบุคคลในเครือข่ายของบุคคลนั้นๆ ซึ่งจะทำให้ความคาดหวังของแต่ละคนเป็นจริง ด้วยพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใย และการยกย่อง การสนับสนุนทางสังคมจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะเมื่อเกิดการเจ็บป่วยหรือมีปัญหา (House, 1981 cited by Cohen & Syme, 1985) ได้จำแนกบุคคลที่เป็นแหล่งการสนับสนุนทางสังคมไว้ 2 กลุ่ม ตามลักษณะความสัมพันธ์ คือ

1. กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันอย่างไม่เป็นทางการ หมายถึง บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลอื่น โดยมีความสัมพันธ์กันตามธรรมชาติ ไม่เกี่ยวข้องกับบทบาทการทำงาน หรือวิชาชีพ เช่น บิดา มารดา เครือญาติ เพื่อน คู่สมรส และเพื่อนฝูงผู้ร่วมงาน

2. กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการ หมายถึง บุคคลที่ให้การช่วยเหลือบุคคลอื่นโดยเกี่ยวข้องกับบทบาทการทำงาน หรือวิชาชีพ ซึ่งจะมีลักษณะการช่วยเหลือที่เฉพาะเจาะจงประเภทหนึ่งเป็นจำนวนมาก เช่น บุคลากรในวิชาชีพแพทย์ / พยาบาล ทีมสุขภาพเป็นต้น

เพนเดอร์ (Pender, 1996) แบ่งแหล่งของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น

1. กลุ่มที่มีความผูกพันกันตามธรรมชาติ (Natural Support Systems) ได้แก่ ครอบครัว ซึ่งเป็นกลุ่มการสนับสนุนทางสังคมระดับปฐมภูมิ เช่น บิดา และมารดา คอยดูแลช่วยเหลือบุตร ให้กำลังใจและให้คำแนะนำแก่บุตรหรือสมาชิกของครอบครัว
2. กลุ่มเพื่อน (Peer Support Systems) คนกลุ่มนี้ส่วนมากเคยได้รับประสบการณ์ที่มีผลกระทบที่รุนแรงในชีวิตประสบความสำเร็จในการปรับตัว และมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ทำให้คนกลุ่มนี้มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งที่เกิดขึ้นในตนเอง จึงสามารถให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาในส่วนที่คล้ายคลึงกับประสบการณ์ที่เขาเคยประสบมากับเพื่อนได้
3. กลุ่มองค์กรทางศาสนา (Organized Religious Support Systems) เป็นกลุ่มองค์กรที่มีการพบปะกันในสถานที่ทางกลุ่มศาสนาจัดไว้ เพื่อให้การช่วยเหลือสนับสนุนบุคคลในศาสนานั้นๆ
4. กลุ่มองค์กรที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ หรือการให้ความช่วยเหลือขององค์กรทางวิชาชีพ (Organized Support Systems of Care Giving or Helping Professional) ได้แก่ กลุ่มผู้ดูแลสุขภาพ ผู้ช่วยเหลือที่มีทักษะ และการบริการที่เฉพาะเจาะจงที่ให้แก่ผู้รับบริการ บุคคลจะแสวงหากลุ่มสนับสนุนทางสังคมกลุ่มนี้ก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และเพื่อนไม่เพียงพอ หรือการสนับสนุนนั้นไม่ได้ผล กลุ่มบุคคลในวิชาชีพด้านสุขภาพ เช่น แพทย์ และพยาบาลจะเข้ามาให้การช่วยเหลือสนับสนุนในส่วนนี้ได้
5. กลุ่มองค์กรที่ไม่ใช่กลุ่มวิชาชีพด้านสุขภาพ (Organized Support Groups Not Directed by Health Professional) ประกอบด้วย กลุ่มอาสาสมัคร และกลุ่มที่ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กลุ่มอาสาสมัครเป็นกลุ่มที่ให้การช่วยเหลือบุคคลที่ไม่สามารถจะจัดหาบริการให้แก่ตนเองได้ ส่วนกลุ่มที่ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่มบุคคลที่พยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก หรือส่งเสริมการปรับตัวไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ เช่น กลุ่มผู้มีปัญหาสุขภาพเรื้อรัง กลุ่มบุคคลที่เจ็บป่วยในระยะสุดท้ายของชีวิต หรือกลุ่มบุคคลที่ติดเชื้อเอดส์เหมือนกัน

ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม

การช่วยเหลือเกื้อกูลแก่กันและกัน หรือการให้การสนับสนุนทางสังคมที่เป็นอยู่ในแต่ละสังคมนั้นมีหลายอย่าง ซึ่งถ้าจัดเป็นประเภทก็จะสามารถแบ่งการสนับสนุนทางสังคมได้หลายประเภท ตัวอย่างเช่น

ไวส์ (Weiss, 1974 cited by Diamond & Jones, 1983) ได้แบ่งชนิดของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 6 ชนิด คือ

1. ความผูกพันและรักใคร่สนิทสนมเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากความใกล้ชิดซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นที่รัก และได้รับความเอาใจใส่ดูแล เกิดความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ ซึ่งมักจะได้รับความรักจากบุคคลใกล้ชิด เช่น คู่สมรส ญาติพี่น้องสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ถ้าบุคคลขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะรู้สึกเดียวดาย
2. การมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หมายถึง การที่บุคคลมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมของสังคม ทำให้มีการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านความคิด กำลังทรัพย์ และกำลังบุคคลตามโอกาสอันควร รวมทั้งทำให้เกิดความห่วงใยซึ่งกันและกัน ถ้าบุคคลขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลรู้สึกว่าถูกแยกออกจากสังคม รู้สึกโดดเดี่ยว ขาดเพื่อน ขาดที่ปรึกษา เป็นผลทำให้บุคคลขาดกำลังใจ สิ้นหวังและรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการมีชีวิตอยู่
3. การได้มีโอกาสเลี้ยงดูผู้อื่น หมายถึง การที่บุคคลมีความรับผิดชอบในการเลี้ยงดู หรือช่วยเหลือบุคคลอื่น แล้วทำให้ตัวเองเกิดความรู้สึกว่าเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่น และผู้อื่นพึงพาได้ ถ้าขาดการสนับสนุนชนิดนี้ จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกคับข้องใจ และรู้สึกชีวิตนี้ไร้ค่า
4. การส่งเสริมให้รู้ถึงคุณค่าแห่งตน หมายถึง การที่บุคคลได้รับการยอมรับยกย่อง และชื่นชมจากสถาบันครอบครัว หรือเพื่อนที่บุคคลนั้นสามารถแสดงบทบาททางสังคม ซึ่งอาจจะเป็นบทบาทในครอบครัว หรือในอาชีพ ถ้าบุคคลขาดการสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้ความเชื่อมั่น หรือความรู้สึกในคุณค่าของตนเองลดลง

5. ความเชื่อมั่นในความเป็นมิตรที่ดี การสนับสนุนนี้เป็นความช่วยเหลือห่วงใยซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องถ้าขาดแรงสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลขาดความมั่นคง และถูกทอดทิ้ง

6. การได้รับการชี้แนะ หมายถึง การได้รับความจริงใจในการช่วยเหลือทางอารมณ์ และชี้แนะข้อมูลข่าวสารจากบุคคลที่ตนศรัทธา และเชื่อว่า เมื่อเกิดความเครียดหรือภาวะวิกฤต เพื่อผ่อนคลายภาวะตึงเครียดที่กำลังประสบอยู่ถ้าขาดแรงสนับสนุนชนิดนี้จะทำให้บุคคลรู้สึก ท้อแท้สิ้นหวัง

(House, 1981) แบ่งการสนับสนุนทางสังคม มี 4 ประเภท คือ

1. การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ (Emotional Support) เป็นการช่วยเหลือที่ทำให้บุคคลทราบว่าได้รับความรัก การเอาใจใส่ดูแล ความเห็นอกเห็นใจ การยอมรับ และเห็นคุณค่า จากแหล่งสนับสนุนทางสังคม เช่น บิดามารดา บุคคลในครอบครัว เพื่อน ครู และบุคคลใกล้ชิด

2. การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Support) เป็นการได้รับข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ข่าวสาร และคำแนะนำที่จำเป็นรวมทั้งการบอกแนวทางหรือทางเลือกที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้ ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือเผชิญปัญหาได้และมีแนวทางการปฏิบัติตัวที่เหมาะสม

3. การสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินพฤติกรรม (Appraisal Support) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่บุคคล ทำให้บุคคลทราบเกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเอง หรือเป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมของตนเอง กับบุคคลอื่นในสังคม โดยการสนับสนุนทางสังคมด้านการประเมินพฤติกรรมเพื่อให้บุคคลเกิดความมั่นใจ และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4. การสนับสนุนทางสังคมด้านทรัพยากร (Instrument Support) เป็นการช่วยเหลือเกี่ยวกับการให้ วัสดุสิ่งของ เงินทอง การช่วยเหลือ การให้เวลา การช่วยปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และการให้บริการ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือที่จำเป็นสำหรับบุคคลนั้น

เพนเดอร์ (Pender, 1996) ได้แบ่งชนิดการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ (Emotional Support) เป็นการให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนแก่ส่วนร่วม ซึ่งอาจเป็นการช่วยในสถานะซึมเศร้า
2. การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Support) เป็นการช่วยเหลือบุคคลให้เกิดความเข้าใจว่าควรทำอย่างไรจึงจะมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อตนเอง
3. การช่วยเหลือด้านทรัพยากร (Instrument Aid) เป็นการให้ความช่วยเหลือในเรื่องงาน เช่น ช่วยเตรียมอาหาร หรือช่วยดูแลบุตรให้ เพื่อให้มารดาได้มีเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
4. การยอมรับ (Affirmation) การยอมรับช่วยให้บุคคลแต่ละคนเข้าใจภาวะและศักยภาพที่เป็นจริงของตนเอง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อากาศรณ์ เตชรัตน์ (2546) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับดี ปัจจัยในเรื่อง เพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมทางเพศ ความรู้เรื่องเพศ และการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยในเรื่อง รายได้ ลักษณะการอยู่ร่วมกันของครอบครัว และความภูมิใจในตนเองต่างก็มีพฤติกรรมทางเพศไม่แตกต่างกัน

จงกลณี ตูย์เจริญ และรสสุคลส์ พิไชยแพทย์ (2546) ศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว เจตคติทางเพศกับสุขอนามัยทางเพศในวัยรุ่นตอนต้น พบว่า วัยรุ่นตอนต้นส่วนใหญ่ร้อยละ 75.1 มีสัมพันธภาพในครอบครัว และเจตคติทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขอนามัยทางเพศในวัยรุ่นตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ เพศ สัมพันธภาพในครอบครัว และเจตคติทางเพศ แต่ละระดับชั้นเรียน ลักษณะครอบครัวและบุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยไม่มีความสัมพันธ์กับสุขอนามัยทางเพศในวัยรุ่นทางเพศในวัยรุ่นตอนต้น

จตุพล อภิวงค์งาม (2547) ศึกษาความเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น พบว่านักเรียนเห็นด้วยกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ด้านการสมาคมกับเพื่อนต่างเพศในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวางตัวต่อเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน และด้านการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนต่างเพศในฐานะคู่รัก นักเรียนเห็นด้วยในระดับน้อย และพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีเพียงด้านการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนต่างเพศในฐานะคู่รัก ที่แตกต่างกัน ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นเมื่อจำแนกตามระดับชั้น การพักอาศัย และตามสภาพครอบครัว ทั้งโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ศศิธรณ์ สุวรรณสุจิต และวิไลพรรณ สวัสดิ์พานิชย์ (2548) ศึกษาการเปรียบเทียบความต้องการ และการรับรู้ด้านการสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น พบว่าสตรีวัยรุ่นต้องการการสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทั้งโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวัตถุ สิ่งของ การเงิน แรงงาน และบริการ ที่ต้องการในระดับปานกลาง สตรีวัยรุ่นรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ด้านอารมณ์ และด้านการประเมินพฤติกรรมรับรู้ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ รับรู้อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยของความต้องการ และคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของสตรีวัยรุ่นโดยรวม และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยคะแนนเฉลี่ยความต้องการมากกว่าคะแนนเฉลี่ย ของการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ยกเว้นด้านการประเมินพฤติกรรม พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วรรณศิริ ปิ่นทอง (2549) ศึกษาความสามารถในการพยากรณ์ของการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับรู้ข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ และการควบคุมตนเองที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตนเองมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนการอบรมเลี้ยงดูไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ แต่การอบรมเลี้ยงดู การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตนเอง สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยสามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ การควบคุมตนเองสามารถร่วมกันพยากรณ์ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยสามารถ

พยากรณ์ได้ร้อยละ 43.1 ส่วนรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อนไม่สามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้

อรพินท์ มณีวงศ์ (2549) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 92.3 มีเพียงร้อยละ 7.7 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ และเป็นชายมากกว่าหญิง นักเรียนหญิง 2 จาก 3 คนไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า ในขณะที่นักเรียนชายมีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ พบว่านักเรียนร้อยละ 20.4 เคยอยู่ตามลำพังกับคนรัก/แฟน/กิ๊กในที่ลับตาคน ซึ่งเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย เช่นเดียวกับการสัมผัสโอบกอด/จูบ/ลูบคลำกับคนรัก/แฟน/กิ๊ก หรือเพื่อนต่างเพศมีจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 21.1) และพบว่าปัจจัยด้าน เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของรายรับ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา การรับรู้ความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ และการรับรู้บทลงโทษของโรงเรียนเรื่องชู้สาว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ

ปรียา อภิโชติกร (2551) ศึกษาอิทธิพลของสื่อลามกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาเคยมีประสบการณ์ทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 57.56 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.08 โดยมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก คิดเป็นร้อยละ 35.21 เนื่องจากความอยากรลอง คิดเป็นร้อยละ 30.04 โดยมีการป้องกันหรือมีการคุมกำเนิดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 56.80 รู้จักสื่อลามกเป็นครั้งแรก เมื่ออายุ 13 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.51 โดยผ่านทางเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 28.10 ด้านพฤติกรรมเปิดรับสื่อลามกรูปแบบต่างๆ พบว่าส่วนใหญ่มีการเปิดรับภาพร่วมรักผ่านอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมากที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ประเด็นที่น่าสนใจอยู่หลายประเด็น ได้แก่

1. อายุในการเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดต่ำลงและมีแนวโน้มที่จะลดต่ำลงเรื่อยๆ
2. การคุมกำเนิดในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีอัตราต่ำลงมาก และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์มีเปอร์เซ็นต์ไม่ถึงครึ่ง
3. คู่เพศสัมพันธ์เปลี่ยนแปลงจากโสเภณี เป็นเพื่อนหรือคูรัก เพราะเชื่อว่าเพื่อนหรือคูรักมีความปลอดภัยจากการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์

4. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ยังคงเป็นการหาปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีการศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่น้อย

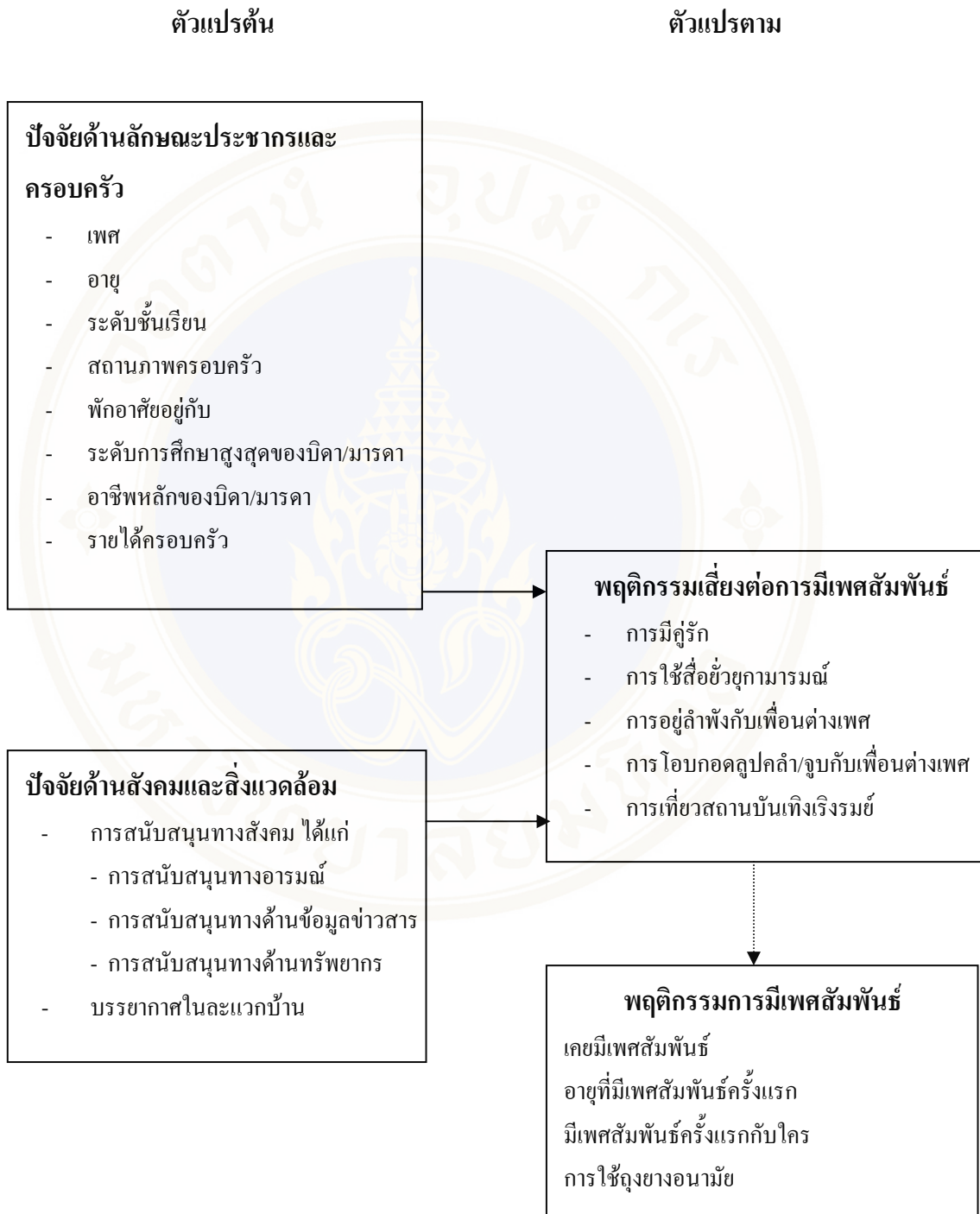
5. ครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยที่สำคัญที่สุด และเป็นหน่วยที่จะปรับพฤติกรรมส่วนบุคคล ได้ถูกนำมาศึกษา แต่ยังคงเป็นการศึกษาเรื่องทัศนคติ ความรู้ของพ่อแม่ที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าที่จะศึกษาถึงรูปแบบการเลี้ยงดู การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และบุตร

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่างานวิจัยส่วนมากศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมทางเพศโดยเฉพาะพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ เช่น การใช้ถุงยางอนามัยคุมกำเนิด การสำส่อนทางเพศ ส่วนการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มีการศึกษาอยู่บ้าง แต่เป็นปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การรับรู้ ทัศนคติ ความรู้ และปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น การเปิดรับสื่อต่างๆ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ซึ่งปัจจุบันวิถีชีวิตของวัยรุ่นไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนไปตามบริบทของสภาพสังคม และวัฒนธรรม จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยด้านสังคมซึ่งเป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น และเป็นปัจจัยตัวหนึ่งในทฤษฎีจิตสังคม ซึ่งผู้วิจัยจะศึกษาปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สภาพแวดล้อม การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลต่างๆ ที่ใกล้ชิด เพราะยังมีการศึกษาไม่มากนัก

4. กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอาจทำให้สรุปสาเหตุและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ประกอบไปด้วยปัจจัยหลักสามด้าน ได้แก่ ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางสังคม และกระบวนการสนับสนุนจากบุคคลในสังคม และผู้วิจัยได้ใช้การเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรครอบครัวและปัจจัยด้านสังคม โดยใช้เครือข่ายทางสังคมและกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนทางสังคมมาทำการศึกษาและเขียนเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังแผนภูมิที่ 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยมี ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลวิจัย
4. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Survey Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนทั้งหมด 22,877 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร, 2550)

2.2 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ใช้สูตรในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Daniel, 1995) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยมีสูตรในการคำนวณ คือ

จากสูตร (Daniel, 1995)

$$n = \frac{NZ^2pq}{d^2(N-1) + Z^2pq}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

Z = ค่าสถิติมาตรฐานได้ไ้คงปกติที่สอดคล้องกับระดับนัยสำคัญโดยอ่านค่าได้ Z = 1.96

N = จำนวนประชากรของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร

p = สัดส่วนของลักษณะบางประการของประชากร (ในที่นี้ใช้สัดส่วนของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ผลจากการศึกษาของ อังคณา เพชรกาล, 2551 ซึ่งได้ค่า p = 0.51)

q = 1 - p = 0.49

d = ค่าความคลาดเคลื่อนสมมุติของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ใน การวิจัย ครั้งนี้กำหนดให้ 0.05

แทนค่าสูตร

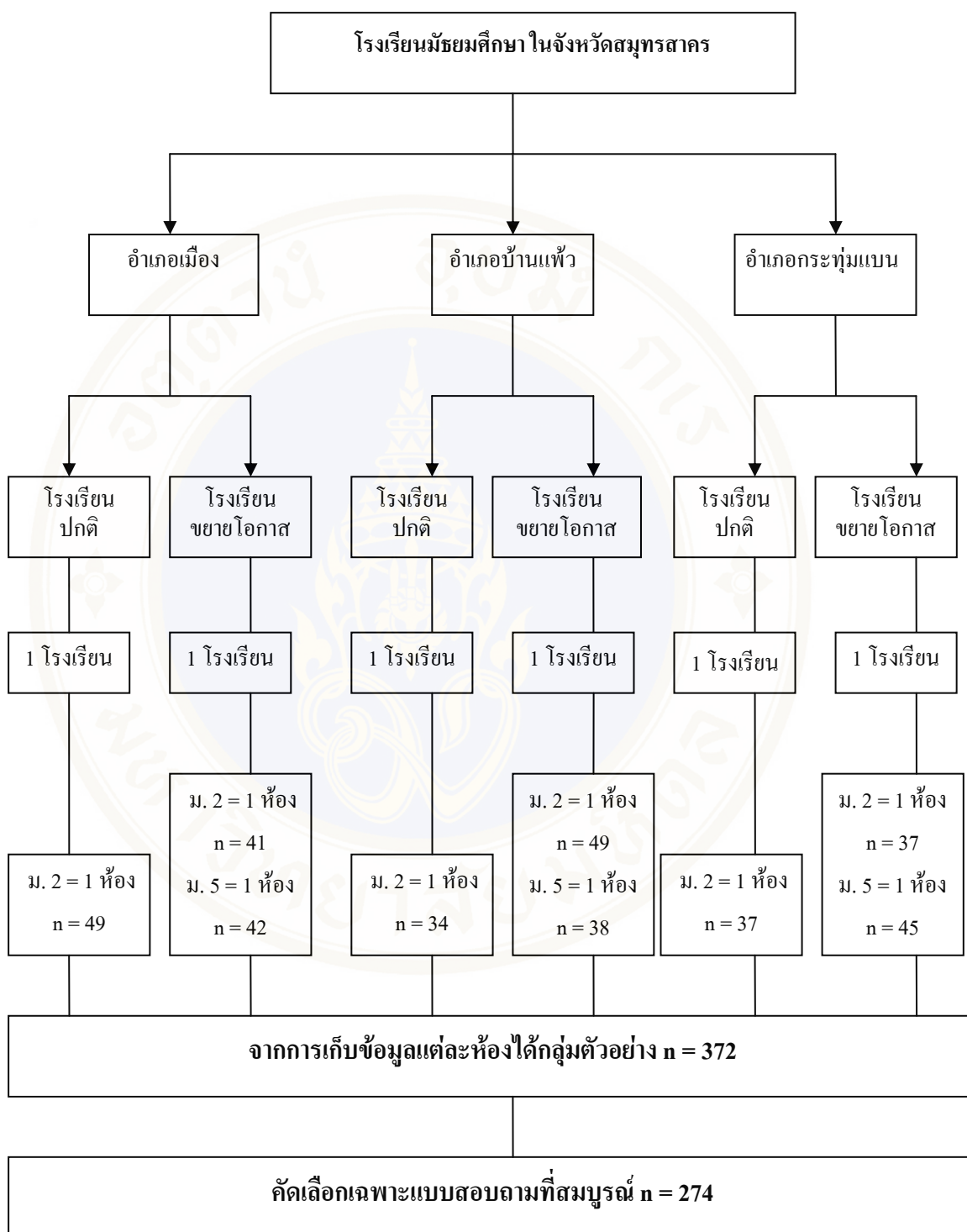
$$\begin{aligned} n &= \frac{(22,877) (1.96)^2 (0.51) (0.49)}{(0.05)^2 (22,877 - 1) + (1.96)^2 (0.51) (0.49)} \\ &= 377.68 \\ &= \sim 378 \text{ คน} \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง 378 คน เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในขณะเก็บข้อมูล และความครบถ้วนของข้อมูล จึงกำหนดขนาดตัวอย่างเพิ่มเป็น 380 คน

2.3 การสุ่มตัวอย่าง

กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Multi-stage Random Sampling โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. แบ่งกลุ่มโรงเรียนตามที่ตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามอำเภอของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอบ้านแพ้ว และอำเภอกระทุ่มแบน
2. แบ่งกลุ่มโรงเรียนจากแต่ละอำเภอ ออกเป็นอำเภอละ 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นโรงเรียนปกติ (ระดับอนุบาล 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3) กลุ่มที่ 2 เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6) จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 กลุ่ม
3. สุ่มโรงเรียนจากกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2 กลุ่มละ 1 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้โรงเรียนทั้งหมด 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านสวนหลวง โรงเรียนกุศลวิทยา โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนา โรงเรียนบ้านอ้อมโรงหีบ และโรงเรียนวัดสมุทรสถิตย์
4. เลือกห้องเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในแต่ละโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จะได้ห้องเรียนรวมทั้งหมด 9 ห้องเรียน เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนปกติจะเปิดสอนระดับอนุบาล 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงไม่สามารถคัดห้องเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ดังนั้นกลุ่มโรงเรียนปกติจึงศึกษาเฉพาะห้องเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีแผนภูมิแสดงขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน Multi-stage Sampling

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยและพัฒนา เครื่องมือดังนี้

3.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.1.1 ศึกษาทบทวนแนวคิดทฤษฎี และเอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

3.1.2 ทบทวนตัวแปรที่จะศึกษา ตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย และความหมาย คำนิยามของตัวแปรแต่ละตัวที่กำหนดไว้ เพื่อพิจารณาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

3.1.3 ยกร่างข้อคำถามตามรายละเอียดแต่ละตัวแปร

3.1.4 ตรวจสอบความเป็นไปได้ในการตอบ และความเข้าใจของผู้ตอบ ในแต่ละข้อคำถาม

3.1.5 เรียงลำดับข้อคำถาม และกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนสำหรับคำตอบแต่ละข้อ

3.1.6 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษาการเรียงลำดับคำถามพร้อมทั้งขอคำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเครื่องมือไปทดลองใช้

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาข้อความให้มีความชัดเจนของเนื้อหา และความเหมาะสมด้านภาษา

3.2.2 การทดสอบหาความเชื่อมั่นเครื่องมือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญซึ่งไม่ใช่กลุ่มที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ครอนบาช (Cronbach Alpha's Coefficient) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้ค่าความเที่ยง 0.93

3.2.3 ปรับปรุงข้อความต่างๆ ในแบบสอบถามทุกส่วน โดยปรับเปลี่ยนข้อความให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงใหม่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 คุณลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลด้านลักษณะประชากรและครอบครัว ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ชั้นเรียน โรงเรียน เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การพักอาศัย ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของครอบครัว คำถามมีทั้งให้เลือกตอบและเติมคำตอบ ทั้งหมดมีจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 14 ข้อ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเรื่องพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 3-7 ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 8-14 คำถามมีทั้งให้เลือกตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 2-3 ระดับ กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเรื่องพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 3-7 เป็นข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 2, 8-14 เป็นข้อคำถามแบบให้เลือกตอบ และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 2 - 3 ระดับ กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำถามข้อที่ 2 ดังนี้

ตัวเลือก	การให้คะแนน
มี	ให้ 1 คะแนน
ไม่มี	ให้ 2 คะแนน

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำถามข้อที่ 8 – 14 ดังนี้

ตัวเลือก	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ไม่เคย	ให้ 3 คะแนน	ให้ 1 คะแนน
เคยแต่เลิกแล้ว	ให้ 2 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
เคยและยังทำอยู่	ให้ 1 คะแนน	ให้ 3 คะแนน

การแปลผลข้อคำถามเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ข้อคำถาม ข้อที่ 2 และ 8-14 พิจารณาคะแนนโดยใช้เกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971:47) เป็น 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์	คะแนน	การแปลผล
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60	10 - 13	เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 60-79	14 - 18	เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป	19 - 23	เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น 2 เรื่อง

3.1 เรื่องบรรยากาศในละแวกบ้านเป็นข้อคำถามแบบให้
เลือกตอบมีจำนวน 2 ข้อคำถาม กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ตัวเลือก	ข้อความเชิงลบ
ไม่รู้สึกลดอดภัยเลย	ให้ 1 คะแนน
น้อยครั้งที่รู้สึกลดอดภัย	ให้ 2 คะแนน
บางครั้งเท่านั้นที่รู้สึกลดอดภัย	ให้ 3 คะแนน
บ่อยครั้งที่รู้สึกลดอดภัย	ให้ 4 คะแนน
รู้สึกลดอดภัยทุกครั้ง	ให้ 5 คะแนน

การแปลผลพิจารณาคะแนนตามเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971:47) เป็น 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์	คะแนน	การแปลผล
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60	1 - 5	บรรยายภาสในละแวกบ้านมีความลดอดภัยอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 60-79	6 - 7	บรรยายภาสในละแวกบ้านมีความลดอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป	8 - 10	บรรยายภาสในละแวกบ้านมีความลดอดภัยอยู่ในระดับสูง

3.2 เรื่องการสนับสนุนทางสังคม จำนวน 12 ข้อ คำถามมีทั้งให้เลือก ตอบและแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีข้อคำถามทั้งเชิงบวก เชิงลบ ประกอบด้วยตัวเลือก 3 ระดับ กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ตัวเลือก	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
น้อย	ให้ 1 คะแนน	ให้ 3 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 2 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
บ่อย	ให้ 3 คะแนน	ให้ 1 คะแนน

การแปลผลพิจารณาคะแนนตามเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971:47) เป็น 3 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์	คะแนน	การแปลผล
คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60	12 – 21	มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนอยู่ระหว่างร้อยละ 60-79	22 - 28	มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป	29 - 36	มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูง

4. การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงจริยธรรมในการเก็บข้อมูล การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปใช้ คำนึงถึงศักดิ์ศรี คุณค่า และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล ก่อนที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล ได้อธิบายวัตถุประสงค์ การนำข้อมูลไปใช้ ความมีอิสระในการเข้าร่วมหรือถอนจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถที่จะตอบรับ หรือปฏิเสธการตอบแบบสอบถามในการศึกษานี้ได้ด้วยตนเอง และระหว่างตอบแบบสอบถามหากต้องการยุติการให้ข้อมูล สามารถทำได้ทันที ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบใดๆ สำหรับตัวแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และผลที่ได้จากแบบสอบถามจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และนำเสนอในภาพรวมไม่เปิดเผยชื่อ และนามสกุลจริง จะทำลายเอกสารที่เป็นการบันทึกระหว่างการเก็บข้อมูลหลังจากเขียนรายงานสมบูรณ์แล้ว

จริยธรรมงานวิจัยรับการอนุมัติเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2552 เลขที่ MUPH 2009-174

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับการอนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว มีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดลถึงผู้อำนวยการโรงเรียน 6 โรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ และเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นัดหมายวันเวลา และสถานที่ที่จะเก็บข้อมูล
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์ และขั้นตอนในการเก็บข้อมูลแก่ผู้อำนวยการโรงเรียน และอาจารย์ที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยเข้าพบและแนะนำตัวกับนักเรียน ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย และขอความร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยเน้นย้ำให้นักเรียนทราบและเข้าใจว่าการเข้าร่วมวิจัยจะเป็นไปตามความสมัครใจของนักเรียน ซึ่งนักเรียนสามารถตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ และผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลต่างๆ ที่นักเรียนตอบเป็นความลับเนื่องจากแบบสอบถามแต่ละชุดไม่มีการระบุตัวผู้ที่ตอบและการแปลผลการวิจัยเป็นการแปลผลโดยภาพรวมเท่านั้น ซึ่งก่อนที่จะให้นักเรียนแต่ละคนตอบแบบสอบถามผู้วิจัยแนะนำแบบฟอร์ม หนังสือยินยอมให้ทำการวิจัย นักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยลงนามในหนังสือยินยอมและให้นักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยดึงออกจากแบบสอบถามหน้าแรกไปให้ผู้ปกครองเซ็นชื่อแสดงความยินยอม และนำกลับมามอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาในวันรุ่งขึ้น และผู้วิจัยจะมาขอรับกับอาจารย์ที่ปรึกษาเอง เมื่อนักเรียนได้รับแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยอธิบายข้อคำถาม และวิธีการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ ถ้านักเรียนไม่เข้าใจในข้อคำถามข้อใดให้ยกมือถามได้ทันทีเมื่อนักเรียนทำแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน
5. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแต่ละฉบับก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลข้อมูล และกำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยของแบบสอบถามและให้คะแนนแต่ละข้อคำถามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้นำมาลงรหัส

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

2.1. แบบสอบถามข้อมูลด้านลักษณะประชากรและครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2. แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ นำมาวิเคราะห์โดยหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.3. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-square test)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร มีจำนวนนักเรียนที่ศึกษารวมทั้งหมด 372 คน จากการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.6 ของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัว แบ่งเป็น

- 1.1 ด้านลักษณะประชากร
- 1.2 ด้านลักษณะครอบครัว

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

- 2.1 การสนับสนุนทางสังคม
- 2.2 บรรยากาศในละแวกบ้าน

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

- 3.1 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์
- 3.2 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

- 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
- 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
- 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัว

1.1 ด้านลักษณะประชากร

จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 274 คน พบว่า 2 ใน 3 เป็นนักเรียนหญิง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.6 ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีอายุเฉลี่ย 14.42 ปี ประมาณมากกว่าครึ่งหนึ่ง พักอาศัยกับบิดามารดาและพี่น้อง รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามคุณลักษณะประชากร

คุณลักษณะประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	108	39.4
หญิง	166	60.6
รวม	274	100.0
ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 2)	188	68.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม. 5)	86	31.4
รวม	274	100.0
อายุ		
13 – 14 ปี	181	66.1
15 – 17 ปี	93	33.9
รวม	274	100.0
$\bar{X} = 14.42$, $SD = 1.35$, $Min = 13$, $Max = 17$		
บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ด้วย		
บิดา / มารดา	140	51.1
บิดา / มารดา / พี่น้องร่วมบิดามารดา	75	27.4
ญาติหรือผู้ปกครอง	59	21.5
รวม	274	100.0

1.2 ด้านลักษณะครอบครัว

จากการศึกษาคุณลักษณะครอบครัว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 75 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา ประมาณครึ่งหนึ่งจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ที่เหลือ 2 ใน 3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ 1 ใน 3 จบการศึกษาระดับอนุปริญาขึ้นไป อาชีพหลักของบิดามารดามากกว่าครึ่งหนึ่งประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาประมาณ 1 ใน 2 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มีใช้เพียงพอ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามลักษณะครอบครัว

ลักษณะครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพครอบครัว		
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	207	75.5
บิดามารดาแยกกันอยู่ หรือหย่าร้าง	67	24.5
รวม	274	100.0
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา		
ประถมศึกษา	147	53.6
มัธยมศึกษา	86	31.4
อนุปริญา	41	15.0
รวม	274	100.0
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา		
ประถมศึกษา	167	60.9
มัธยมศึกษา	74	27.1
อนุปริญา	33	12.0
รวม	274	100.0

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามลักษณะครอบครัว (ต่อ)

ลักษณะครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลักของบิดา		
เกษตรกรรม	42	15.3
ค้าขาย	38	13.9
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	28	10.2
พนักงานบริษัทเอกชน/ห้าง/ร้าน/รับจ้างทั่วไป	166	60.6
รวม	274	100.0
อาชีพหลักของมารดา		
เกษตรกรรม	62	22.6
ค้าขาย	58	21.2
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	11	4.0
พนักงานบริษัทเอกชน/ห้าง/ร้าน/รับจ้างทั่วไป	143	52.2
รวม	274	100.0
รายได้ครอบครัว		
เพียงพอ	177	64.6
ไม่เพียงพอ	24	8.8
ไม่แน่ใจ / ไม่ทราบ	73	26.6
รวม	274	100.0

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1 บรรยากาศในละแวกบ้าน

บรรยากาศในละแวกบ้านเป็นปัจจัยด้านสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความปลอดภัยของชุมชน และการช่วยเหลือสนับสนุนภายในชุมชน พบว่านักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งอยู่ในบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 52.6 รองลงมา คือ ระดับต่ำมีค่าใกล้เคียงกับระดับปานกลาง ร้อยละ 24.5 และ 23.0 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัย

ระดับบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัย	จำนวน	ร้อยละ
บรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยอยู่ในระดับต่ำ	67	24.5
บรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง	63	23.0
บรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง	144	52.5
รวม	274	100.0
$\bar{X} = 7.29, SD = 2.412$		
Min = 2, Max = 10		

ส่วนประเด็นความรู้สึกปลอดภัยของละแวกบ้านที่อยู่อาศัยนั้น พบว่านักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งรู้สึกปลอดภัยทุกครั้งเมื่อเดินกลับบ้านในละแวกบ้านในเวลากลางวัน ร้อยละ 53.6 และรองลงมารู้สึกปลอดภัยบางครั้งเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 40.1 ส่วนเมื่อเดินกลับบ้านในละแวกบ้านในเวลากลางคืน นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งรู้สึกปลอดภัยบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมา รู้สึกปลอดภัยทุกครั้ง ร้อยละ 26.3 รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้าน

บรรยากาศในละแวกบ้าน	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้สึกปลอดภัยเมื่อเดินในละแวกบ้านในเวลากลางวัน		
ไม่รู้สึกปลอดภัยเลย	17	6.3
รู้สึกปลอดภัยบางครั้ง	110	40.1
รู้สึกปลอดภัยทุกครั้ง	147	53.6
รวม	274	100.0

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านบรรยากาศใน
 ละแวกบ้าน (ต่อ)

บรรยากาศในละแวกบ้าน	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้สึกปลอดภัยเมื่อท่านเดินในละแวกบ้านในเวลากลางคืน		
ไม่รู้สึกปลอดภัยเลย	58	21.2
รู้สึกปลอดภัยบางครั้ง	144	52.5
รู้สึกปลอดภัยทุกครั้ง	72	26.3
รวม	274	100.0

2.2 การสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยด้านสังคม ซึ่งได้แบ่งการสนับสนุนไว้ 3 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.7 รองลงมา คือ มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.0 และมีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 11.3 รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับการสนับสนุนทางสังคม

ระดับการสนับสนุนทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ	31	11.3
มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง	128	46.7
มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูง	115	42.0
รวม	274	100.0
$\bar{X} = 27.215, SD = 5.215$		
Min = 12, Max = 36		

เมื่อวิเคราะห์เป็นประเภทการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ พบว่านักเรียนได้รับการสนับสนุนทางด้านอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.2 รองลงมา อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.3 ซึ่งผู้ที่ให้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์มากที่สุดคือ คนในครอบครัว รองลงมาคือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 77.1 และ 70.6 ตามลำดับ และผู้ที่ไม่ได้ให้การสนับสนุน คือ ครู/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 74.9 ส่วนการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารนั้น นักเรียนได้รับการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.8 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 41.3 และผู้ที่ให้การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร คือ คนในครอบครัว รองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 76.2 และ 63.1 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่ให้การสนับสนุน คือ ครู/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 62.5 ในขณะที่การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.5 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.4 ผู้ที่ให้การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรมากที่สุด คือ คนในครอบครัวรองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 75.5 และ 65.7 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่ให้การสนับสนุน คือ ครู/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 54.7 รายละเอียดดังตารางที่ 6-7

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
การสนับสนุนทางอารมณ์		
แสดงความสนใจในสิ่งที่ท่านทำ		
น้อย	42	15.3
ปานกลาง	174	63.5
มาก	58	21.2
รวม	274	100.0
สอบถามท่านว่าต้องการความช่วยเหลือหรือไม่		
น้อย	74	27.0
ปานกลาง	144	51.5
มาก	59	21.5
รวม	274	100.0

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

การสนับสนุนทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
สนับสนุนและให้กำลังใจ		
น้อย	18	6.6
ปานกลาง	101	36.9
มาก	155	56.5
รวม	274	100.0
ถามสารทุกข์สุกดิบของท่าน		
น้อย	40	14.6
ปานกลาง	137	50.0
มาก	97	35.4
รวม	274	100.0
ปลอบใจหรือช่วยเหลือท่านเมื่อท่านมีความทุกข์		
น้อย	34	12.4
ปานกลาง	94	34.3
มาก	146	53.3
รวม	274	100.0
การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร		
ช่วยแก้ปัญหาให้ท่าน		
น้อย	36	13.1
ปานกลาง	148	54.1
มาก	90	32.8
รวม	274	100.0
ร่วมรับผิดชอบปัญหาของท่าน		
น้อย	64	23.4
ปานกลาง	147	53.6
มาก	63	23.0
รวม	274	100.0

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม (ต่อ)

การสนับสนุนทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
สนับสนุนให้ท่านกล่าวพูดในสิ่งที่ท่านคิด		
น้อย	37	13.5
ปานกลาง	116	42.3
มาก	121	44.2
รวม	274	100.0
ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา		
น้อย	20	7.2
ปานกลาง	127	46.4
มาก	127	46.4
รวม	274	100.0
รับฟังและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์กับท่าน		
น้อย	21	7.7
ปานกลาง	122	44.5
มาก	131	47.8
รวม	274	100.0
ให้คำแนะนำแก่ท่าน		
น้อย	16	5.8
ปานกลาง	111	40.5
มาก	147	53.7
รวม	274	100.0
การสนับสนุนด้านทรัพยากร		
พร้อมทุกเวลาที่จะพูดคุยกับท่าน		
น้อย	44	16.1
ปานกลาง	97	35.4
มาก	133	48.5
รวม	274	100.0

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมระบุบุคคล

บุคคลที่ให้การสนับสนุนทางสังคม	รวม (n = 274)	
	ได้รับ (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)
แสดงความสนใจในสิ่งที่ท่านทำ		
คนในครอบครัว	226 (82.5)	48 (17.5)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	195 (71.2)	79 (28.8)
ครู/ผู้นำชุมชน	42 (17.2)	227 (82.8)
ช่วยแก้ปัญหาให้ท่าน		
คนในครอบครัว	225 (82.1)	49 (17.9)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	194 (70.8)	80 (29.2)
ครู/ผู้นำชุมชน	77 (28.0)	197 (71.9)
สอบถามท่านว่าต้องการความช่วยเหลือหรือไม่		
คนในครอบครัว	190 (69.3)	84 (30.7)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	189 (69.0)	85 (31.0)
ครู/ผู้นำชุมชน	65 (23.7)	209 (76.3)
ร่วมรับผิดชอบปัญหาของท่าน		
คนในครอบครัว	187 (68.2)	87 (31.8)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	169 (61.7)	105 (38.3)
ครู/ผู้นำชุมชน	38 (13.9)	236 (86.1)
สนับสนุนให้ท่านกล้าพูดในสิ่งที่ท่านคิด		
คนในครอบครัว	190 (69.3)	84 (30.7)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	173 (63.1)	101 (36.9)
ครู/ผู้นำชุมชน	119 (43.4)	155 (56.6)
สนับสนุนและให้กำลังใจ		
คนในครอบครัว	223 (81.0)	51 (18.6)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	196 (71.5)	78 (28.5)
ครู/ผู้นำชุมชน	88 (32.0)	186 (67.9)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมระบุบุคคล (ต่อ)

การสนับสนุนทางสังคม	รวม (n = 274)	
	ได้รับ (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)
ถามสารทุกข์สุกดิบของท่าน		
คนในครอบครัว	205 (74.8)	69 (25.2)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	183 (66.8)	91 (33.2)
ครู/ผู้นำชุมชน	65 (23.7)	209 (76.3)
ให้คำแนะนำในการแก้ปัญหา		
คนในครอบครัว	215 (78.5)	59 (21.1)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	179 (65.3)	95 (34.7)
ครู/ผู้นำชุมชน	124 (45.3)	150 (54.7)
พร้อมทุกเวลาที่จะพูดคุยกับท่าน		
คนในครอบครัว	207 (75.5)	67 (24.5)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	180 (65.7)	94 (34.3)
ครู/ผู้นำชุมชน	53 (19.3)	221 (80.7)
รับฟังและให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์กับท่าน		
คนในครอบครัว	209 (76.3)	65 (23.7)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	152 (55.5)	122 (44.5)
ครู/ผู้นำชุมชน	115 (42.0)	159 (58.0)
ให้คำแนะนำแก่ท่าน		
คนในครอบครัว	227 (82.8)	47 (17.2)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	163 (59.5)	111 (40.5)
ครู/ผู้นำชุมชน	142 (51.8)	132 (48.2)
ปลอบใจหรือช่วยเหลือท่านเมื่อท่านมีความทุกข์		
คนในครอบครัว	213 (77.7)	61 (22.3)
เพื่อน/เพื่อนบ้าน	204 (74.5)	70 (25.5)
ครู/ผู้นำชุมชน	78 (28.5)	196 (71.5)

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

3.1 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์พบว่า นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 4 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุเฉลี่ย 13.75 และนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับ คู่รัก/แฟน ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 63.6 และในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไปประมาณครึ่งหนึ่งมีการใช้ถุงยางทุกครั้ง รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
เคยมีเพศสัมพันธ์ (n = 274)		
เคย	11	4.0
ไม่เคย	263	96.0
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ (ปี) (n = 11)		
12 – 14 ปี	8	72.7
15 – 16 ปี	3	27.3
$\bar{X} = 13.73$, $SD = 1.19$, $Min = 12$, $Max = 16$		
บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (n = 11)		
คู่รัก/แฟน	10	90.9
คนที่รู้จักครั้งแรก	1	9.1
การใช้ถุงยางอนามัย ในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก (n = 11)		
ใช่	7	63.6
ไม่ใช่	4	36.4
การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป (n = 11)		
ไม่เคยใช้	3	27.3
ใช้บางครั้ง	3	27.3
ใช้ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์	5	45.5

3.2 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 86.5 มีเพียงร้อยละ 1.5 เท่านั้นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 20.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.41 รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง	4	1.5
เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง	33	12.0
เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ	237	86.5
รวม	274	100.0
$\bar{X} = 20.79, SD = 2.41$		
Min = 10, Max = 23		

เมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า นักเรียน 1 ใน 3 มีคู่รัก คิดเป็น ร้อยละ 36.1 ส่วนในเรื่องสื่อลามกพบว่ามีนักเรียนส่วนใหญ่ ดูวิดีโอเอ็กซ์หรือภาพยนตร์ลามก เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 4.7 รองลงมา คือ อ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารลามก เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 2.9 ส่วนในเรื่องเพื่อนยังมีการพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องการร่วมเพศ เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 9.1 รองลงมา คือ อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 3.3 และเคยโอบกอด ลูบคลำ และจูบกับเพื่อนต่างเพศ เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 2.6 ส่วนในเรื่องสถานบันเทิง นักเรียนไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ต่างๆ ยามค่ำคืน เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 2.6 รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
มีคูรัก		
มี	99	36.1
ไม่มี	175	63.9
รวม	274	100.0
อ่านหนังสือไป หรือนิตยสารวัยรุ่นลามก		
ไม่เคย	171	62.4
เคยแต่เลิกแล้ว	95	34.7
เคยและยังทำอยู่	8	2.9
รวม	274	100.0
ดูวิดีโอเอ็กซ์ หรือภาพยนตร์วัยรุ่นลามก		
ไม่เคย	158	57.7
เคยแต่เลิกแล้ว	103	37.6
เคยและยังทำอยู่	13	4.7
รวม	274	100.0
พูดคุยกันเรื่องการร่วมเพศ		
ไม่เคย	166	60.6
เคยแต่เลิกแล้ว	83	30.3
เคยและยังทำอยู่	25	9.1
รวม	274	100.0
สะสมภาพเปลือยและติดไว้ในห้องนอน		
ไม่เคย	266	97.0
เคยแต่เลิกแล้ว	7	2.6
เคยและยังทำอยู่	1	0.4
รวม	274	100.0

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำแนกตามพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ (ต่อ)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน		
ไม่เคย	239	87.2
เคยแต่เล็กน้อย	26	9.5
เคยและยังทำอยู่	9	3.3
รวม	274	100.0
การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ต่างๆ ยามค่ำคืน (เชค, คาราโอเกะ, บาร์, ไนท์คลับ)		
ไม่เคย	247	90.1
เคยแต่เล็กน้อย	20	7.3
เคยและยังทำอยู่	7	2.6
รวม	274	100.0
การโอบกอด ลูบคลำ และจูบกับเพื่อนต่างเพศ		
ไม่เคย	237	86.5
เคยแต่เล็กน้อย	30	10.9
เคยและยังทำอยู่	7	2.6
รวม	274	100.0

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยทางเพศ ระดับการศึกษา อายุ ผู้ที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพหลักของบิดามารดา และรายได้ครอบครัว กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบ Chi-square ซึ่งผู้วิจัยได้จัดกลุ่มระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใหม่โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อ

การมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง กับกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ พบว่ามีเพียงปัจจัยเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้ของครอบครัว พบว่าครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้เพียงพอ ร้อยละ 82.4 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ มีเพียงร้อยละ 15.8 ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง และในครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 75.0 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ และร้อยละ 25.0 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูง ($P = 0.011$) รายละเอียดดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ลักษณะสังคมประชากร	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์	X^2	P-value
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลางถึงสูง		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
เพศ				
ชาย	90 (83.3)	18 (16.7)	1.527	0.217
หญิง	147 (88.6)	19 (11.4)		
ระดับชั้น				
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.2)	166 (88.3)	22 (11.7)	1.664	0.197
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.5)	71 (82.6)	15 (17.4)		
อายุ				
13 – 14 ปี	159 (87.8)	22 (12.2)	0.831	0.362
15 – 17 ปี	78 (83.9)	15 (16.1)		
นักเรียนพักอาศัยอยู่กับ				
บิดา / มารดา	119 (85.0)	21 (15.0)	1.633	0.442
บิดา / มารดา / พี่น้องร่วม	64 (85.3)	11 (14.7)		
บิดามารดา				
ญาติหรือผู้ปกครอง	54 (91.5)	5 (8.5)		
สถานภาพครอบครัว				
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	177 (85.5)	30 (14.5)	0.709	0.400
บิดามารดาแยกกันอยู่ หรือหย่าร้าง	60 (89.6)	7 (10.4)		

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร และครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ (ต่อ)

ลักษณะครอบครัว	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์	X ²	P-value
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลางถึงสูง		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา				
ประถมศึกษา	127 (86.4)	20 (13.6)	0.076	0.963
มัธยมศึกษา	74 (86.0)	12 (14.0)		
อนุปริญญาขึ้นไป	36 (87.8)	5 (12.2)		
ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา				
ประถมศึกษา	144 (86.2)	23 (13.8)	0.064	0.968
มัธยมศึกษา	64 (86.5)	10 (13.5)		
อนุปริญญาขึ้นไป	29 (87.9)	4 (12.1)		
อาชีพหลักของบิดา				
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	23 (82.1)	5 (17.9)	0.506	0.477
อาชีพอื่นๆ	214 (87.0)	32 (13.0)		
อาชีพหลักของมารดา				
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	10 (90.9)	1 (9.1)	0.191	0.662
อาชีพอื่นๆ	227 (86.3)	36 (13.7)		
รายได้ครอบครัว				
เพียงพอ	149 (82.4)	28 (15.8)	9.044	0.011
ไม่แน่ใจ	70 (95.9)	3 (4.1)		
ไม่เพียงพอ	18 (75.0)	6 (25.0)		

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ระดับความปลอดภัย บรรยากาศ ในละแวกบ้าน	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์	X ²	P-value
	ระดับต่ำ	ระดับปานกลางถึงสูง		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ระดับต่ำ	54 (80.6)	13 (19.4)	2.737	0.254
ระดับปานกลาง	55 (87.3)	8 (12.7)		
ระดับสูง	128 (88.9)	16 (11.1)		

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของนักเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้าน
การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ระดับการสนับสนุนทางสังคม	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ ระดับต่ำ	เสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ ระดับปานกลางถึงสูง	X ²	P-value
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
ระดับต่ำ	28 (90.3)	3 (9.7)	1.056	0.590
ระดับปานกลาง	108 (84.4)	20 (15.6)		
ระดับสูง	101 (87.8)	14 (12.2)		

บทที่ 5

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จากการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
 - 1.1 การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มอายุต่ำลง
 - 1.2 การเข้าถึงสื่อลามกเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น
2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากร และครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
 - 2.1 เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าเพศหญิง
 - 2.2 เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสูงขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงขึ้น
 - 2.3 เด็กวัยรุ่นที่มีอายุมากขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงขึ้น
 - 2.4 กลุ่มตัวอย่างที่พ่อกำลังกับบิดามารดาจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง
 - 2.5 การอยู่ร่วมกันของบิดามารดาไม่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.6 การศึกษาของบิดามารดาไม่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.7 กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง
3. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

4. การเรียนรู้ความซับซ้อนของเครื่องมือ และการจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลมีผลต่อข้อมูลที่ได้

1. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มอายุน้อยลง

จากการศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์เพียง ร้อยละ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดสมุทรสาครประชาชนยังมีการดำเนินชีวิตแบบชนบทจะเห็นจากอาชีพค้าขายบางส่วนยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม วัฒนธรรมสมัยใหม่ยังสอดแทรกเข้ามาไม่มากนัก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่กับบิดามารดา และญาติพี่น้อง ซึ่งมีโอกาสได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้บุตรหลานอยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม ซึ่งจากการศึกษามีค่าใกล้เคียงกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 7.7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายเหมือนกัน จากการศึกษาของอรอุษา จันทรวีรุช, 2544 พบว่านักเรียนสายสามัญมีพฤติกรรมทางเพศดีกว่านักเรียนสายอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และข้อมูลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งจะเป็นช่วงวัยรุ่นตอนต้นเป็นการเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น วัยนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายเป็นส่วนใหญ่ จะแตกต่างกับการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ, 2551 ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 16.6 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเป็นสายอาชีพ ประกอบกับขนาดกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ และสอดคล้องกับการศึกษาของนพดล กรรณิกา, 2552 ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายวิชาการเพื่อสังเกตการณ์และวิจัยความสุขชุมชนมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดำรวจสถานการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้น ม. 1 - ม. 6 และอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น : กรณีศึกษานักเรียนชั้น ม. 1 - ม. 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,843 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 4 - 12 กุมภาพันธ์ 2552 ผลการสำรวจพบว่าร้อยละ 13.2 ระบุเคยมีประสบการณ์ในการมีเพศสัมพันธ์

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 13.73 ปี มีแนวโน้มลดต่ำลง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากส่วนหนึ่งเป็นไปตามพัฒนาทางด้านร่างกายและความต้องการทางเพศของวัยรุ่นที่เกิด

ตามธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของฮอร์โมนในร่างกาย และเป็นวัยที่ยากจะรู้ ยากเห็น ยากทดลอง ประกอบกับการรับข้อมูลข่าวสารสื่อรามาเป็นไปได้ง่าย ดังจะเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เคยดูวิดีโอเอ็กซ์ หรือภาพยนตร์ยั่วยุกามารมณ์ และเคยอ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารยั่วยุกามารมณ์ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าสู่วัยรุ่นเร็วขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 14.5 ปี และสอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา เพชรภาพ, 2551 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 14.7 ปี เช่นเดียวกับ องค์การอนามัยโลก (WHO, 1997) ที่รายงานว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุระหว่าง 14-19 ปี

บุคคลในกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.9 เป็นคู่รักหรือแฟน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยต้องการแยกออกจากครอบครัวมาสู่กลุ่มเพื่อนมากขึ้นเพื่อนเป็นเหมือนทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการมิตรภาพ ความรักและความเป็นอิสระ จากบิดามารดา คู่รักหรือแฟนเป็นเพื่อนที่มีความไว้วางใจกัน ทำให้วัยรุ่นเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ ถูกใจเพื่อสนองความสนใจอันไปสู่ความรักเพศตรงข้าม และการแต่งงาน สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก ร้อยละ 96.8 และสอดคล้องกับการศึกษาของอาภาพร เผ่าวัฒนา และสร้อย มะโนรา, 2550 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน ร้อยละ 91.9

การป้องกันขณะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและครั้งต่อไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 63.6 และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป ร้อยละ 45.5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการส่งเสริมณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้นประกอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันอันตรายจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครกกระทันไม่ว่าประสังค์ และประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัยจากแหล่งต่างๆ เพิ่มขึ้นทำให้การใช้ถุงยางอนามัยมีอัตราเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอาภาพร เผ่าวัฒนา และสร้อย มะโนรา, 2550 ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 50.8 ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2546 ศึกษากลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่ามีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 30

การเข้าถึงสื่อรามาเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

จากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 86.5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างจึงเป็นวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการไม่มากนักส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และกลุ่มตัวอย่างศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีกฎระเบียบที่เข้มงวดและมีการเรียนการสอนตลอดทั้งวันมากกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษา ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีเวลาว่างน้อยลง ความเป็นส่วนตัวน้อยลง เวลาอยู่กับเพื่อนน้อยลง และผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดาและญาติพี่น้อง และได้รับการสนับสนุนทางด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ส่วนใหญ่บุคคลในครอบครัวจะเป็นผู้ให้การสนับสนุน จะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ดูแลจากครอบครัวอย่างดี

เมื่อแยกพฤติกรรมเสี่ยงเป็นรายข้อ ในเรื่องเพื่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งมีคู่รักแล้วคิดเป็นร้อยละ 36.1 เคยโอบกอด จับคลำ และจูบกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 13.5 เคยมีการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน ร้อยละ 12.8 และเคยพุดคุยกันในเรื่องการร่วมเพศ ร้อยละ 39.4 ทั้งนี้เนื่องจากวัยนี้จะเป็นช่วงที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการมิตรภาพ ความรักและความเป็นอิสระจากบิดามารดา ทำให้วัยรุ่นเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ถูกใจเพื่อสนองความสนใจอันไปสู่ความรัก ความไว้วางใจ สนับสนุนจนอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับการศึกษาของตติรัตน์ สุวรรณสุจริตและวิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์ (2548) ได้ศึกษากลุ่มนักเรียนวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาภาคปกติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคู่รัก ร้อยละ 34.5 สอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ ชีระพันธ์ (2544) อ่างในอรพินท์ มณีวงศ์ (2549) พบว่านักเรียนเคยนัดพบกับเพศตรงข้ามตามลำพัง ร้อยละ 35.8 และเมื่ออยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามจะมีการจับมือถือแขน โอบไหล่ เอว ซึ่งกันและกัน ร้อยละ 49.8 รองลงมาคือ กอดจูบ จับได้ กระตุ้นอวัยวะร่างกายให้กันและกัน ร้อยละ 23 ตลอดจนการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 27.8 ส่วนในเรื่องสื่อรามา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคย ดูวิดีโอเอ็กซ์หรือภาพยนตร์ขั้วยุกามรณ์ ร้อยละ 42.3 รองลงมา คือ เคยอ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารขั้วยุกามรณ์ ร้อยละ 37.6 และเคยมีการสะสมภาพเปลือย ร้อยละ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นอยากรลองและมีความต้องการทางเพศเป็นพื้นฐาน ยากรูเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ประกอบกับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่เปิดเผยในเรื่องเพศ สื่อมวลชนต่างๆ มีการแสดงภาพความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผยทั้งทางภาพยนตร์ วิดีโอ และหนังสือต่างๆ ซึ่งมีเนื้อหาที่ขั้วยุกามรณ์ ทำให้เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี

เพศสัมพันธ์ได้ง่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา เพชรกาพ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่านักเรียนเคยคู่อักระตุ้นอารมณ์ทางเพศร้อยละ 60.5 หลังจากดู/อ่าน นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 14.1 ส่วนในเรื่องสถานเริงรมย์ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เคยเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ยามค่ำคืน ร้อยละ 9.9 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานบันเทิงเริงรมย์ เป็นที่พบปะกันของวัยรุ่นประกอบกับมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบางสถานที่อาจมีการแสดงยั่วยุการมรณ จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา เพชรกาพ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่านักเรียนเคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 33.9 และนักเรียนที่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ แล้วมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 37

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

2.1 เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าเพศหญิง

จากการศึกษา พบว่าเพศชายเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 16.7 และ 11.4 ตามลำดับ) แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยด้านวัฒนธรรมสังคมซึ่งโดยทั่วไปสังคมไทยมุ่งหวังที่จะให้เพศหญิงอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัดกว่าเพศชาย เพศหญิงจึงต้องรักษานวลส่วนตัว ประกอบกับจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่ส่วนหนึ่งมีการดำเนินชีวิตเป็นแบบชนบทจะเห็นจากยังมีการทำเกษตรกรรมอยู่ ถึงแม้จะมีวัฒนธรรมสมัยใหม่สอดแทรกเข้ามา แต่การยังยึดถือความถูกต้องของการปฏิบัติตัวของเพศหญิงส่วนเพศชายเป็นเพศที่มีอิสระเสรี ผู้ปกครองไม่เคร่งครัดในเรื่องการปฏิบัติตนกับเพศตรงข้ามเหมือนอย่างเพศหญิง เพราะถือว่าเพศชายเป็นฝ่ายไม่เสียหาย สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 พบว่าเพศชายกับเพศหญิงพฤติกรรมทางเพศใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 8.9 และ 6.8) เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ แตกต่างกับการศึกษาของอังคณา เพชรกาพ (2551) และอรอุษา จันทรวีรุช (2544) พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)

2.2 เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูงขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงขึ้น

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.4 และ 11.7 ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายซึ่งมีแรงขับทางเพศมากขึ้น เนื่องจากฮอร์โมนในร่างกายมีส่วนทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศมากยิ่งขึ้นจึงเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นตอนต้น ประกอบกับการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีวิชาที่จะต้องเรียนมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทำให้กลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอิสระมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของสมควร ชูตระกูล (2542) ศึกษาความรู้ทัศนคติกับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนโพธิ์ทอง “จินดาภิเษก” อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง พบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ แต่แตกต่างกับการศึกษาของอรอุษา จันทรวุฒ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าระดับชั้นการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน และพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 75.0 และ 63.4 ตามลำดับ)

2.3 เด็กวัยรุ่นที่มีอายุมากขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงขึ้น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-17 ปี จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุ 13-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.1 และ 12.2 ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตามพัฒนาการของวัยรุ่น วัยรุ่นตอนปลายมีแรงขับทางเพศมากกว่าวัยรุ่นตอนต้น เนื่องจากฮอร์โมนในร่างกายมีส่วนทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมแสดงออกทางเพศมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์ (2549) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอกะ จังหวัดลำปาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 18-22 ปี มีพฤติกรรมทางเพศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุอื่น (ร้อยละ 14.3) เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ ชีระพันธ์ (2544) อังนิน อรพินท์ มณีวงศ์ (2549) ที่ศึกษา

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าอายุของวัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ วัยรุ่นที่อายุมากจะมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่าวัยรุ่นที่อายุน้อย

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยกับบิดามารดาจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยกับบิดามารดา จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับญาติหรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 15.0 และ 8.5 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยด้วยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปบิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องทำงานเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้บิดามารดากับวัยรุ่นมีความห่างเหินกันมากขึ้น แม้วัยรุ่นจะพักอาศัยกับบิดามารดาแต่วัยรุ่นก็มีอิสระในการใช้ชีวิต และมีช่องทางติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น ประกอบกับบิดามารดาไม่มีเวลาควบคุมดูแลอบรมสั่งสอนทำให้วัยรุ่นมีโอกาสมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของปิวิศา สายสูง (2541) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และอาศัยอยู่ตามลำพังมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือสถานที่พักอาศัยอยู่กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่มีความแตกต่างกัน แตกต่างกับการศึกษาของสมควร ชูตระกูล (2542) ศึกษาความรู้ ทักษะคติกับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดอ่างทอง พบว่านักเรียนที่ไม่ได้พักอาศัยกับบิดามารดา มีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และจากการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่าบุคคลที่พักอาศัยกับผู้อื่นมีเพศสัมพันธ์มากกว่านักเรียนที่พักอาศัยอยู่กับบ้านบิดามารดา (ร้อยละ 21.5 และ 15.7 ตามลำดับ) แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 การอยู่ร่วมกันของบิดามารดาไม่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ กลุ่มตัวอย่างจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และ 10.4 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าสถานภาพครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจ

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครส่วนหนึ่งยังมีลักษณะคล้ายชนบทอยู่ การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ถึงสถานภาพครอบครัวจะแตกแยกแต่กลุ่มตัวอย่างอาจได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดาหรือมารดา รวมถึงญาติพี่น้อง ถึงบางครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่มีเวลาให้กันน้อยขาดปฏิสัมพันธ์กันภายในครอบครัว ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่สูง สอดคล้องกับการศึกษาของของปวีณา สายสูง (2541) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี และไม่มีความเครียดที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัว และพฤติกรรมเสี่ยงแตกต่างจากศึกษาวิจัยที่สนับสนุนเด็กวัยรุ่นที่เติบโตมาจากครอบครัวที่แตกแยกมีแต่พ่อหรือแม่เพียงลำพังและขาดความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างถูกต้องในครอบครัวนั้นมีแนวโน้มในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและส่วนใหญ่ต้องประสบปัญหาต่างๆ อันเป็นผลมาจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (เช็กเพื่อสุขภาพ, 2547 อ้างใน อังคณา เพชรภาพ, 2551)

2.6 กลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดามีการศึกษาในแต่ละระดับชั้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอนุปริญญาตรีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูงใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 13.6, 14.0 และ 12.2 ตามลำดับ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอนุปริญญาตรีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูงใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 13.8, 13.5 และ 12.1 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างได้รับอิทธิพลจากปัจจัยตัวอื่นๆ หรือปัจจุบันความรู้เรื่องเพศไม่ได้มีการปิดบังอีกต่อไป มารดาหรือบิดาสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ตามสื่อต่างๆ แต่ผู้วิจัยคิดว่าการศึกษาจะช่วยให้ความรู้ รู้จักการคิดและการตัดสินใจ รู้จักเหตุผล ตลอดจนทำให้บุคคลเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น การศึกษาอาจจะมีส่วนช่วยให้บิดามารดา สามารถปรับตัวและนำความรู้ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้ แตกต่างกับการศึกษาของอาภาพร เผ่าวัฒนาและสร้อย มะโนรา (2550) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้นชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มารดาจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือสูงกว่าค่ามีพฤติกรรมทางเพศปลอดภัยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มารดาจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 65.1 และ 4.4 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าการศึกษามีความสัมพันธ์

กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาภรณ์ ปัญหาราช (2546) อ่างใน จันทนา ชูเกษร (2550) ศึกษาปัจจัยเอื้อต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และการใช้วิธีคุมกำเนิดของวัยรุ่นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน พบระดับการศึกษาของมารดา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น คือเมื่อมารดามีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุสูงขึ้น

2.7 กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอใช้จ่ายจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้เพียงพอใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 15.8 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติพบว่า รายได้ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.011$) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างครอบครัวมีรายได้เพียงพอใช้จ่ายแสดงถึงความมั่นคงเป็นพื้นฐานที่ดี สำหรับการเตรียมพร้อมในบทบาทของบิดามารดา ทำให้บิดามารดาใช้เวลาให้แก่บุตรและสามารถมีเวลาในการอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแก่บุตรวัยรุ่น และอาจเพราะครอบครัวที่ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงมักจะมีความพร้อมทางด้านสื่อต่างๆ ที่ทันสมัย วัยรุ่นอาจมีโอกาใช้เวลาวางในการเรียนพิเศษเสริมทักษะต่างๆ และมีโอกาสได้ท่องเที่ยวกับครอบครัวเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี รวมถึงการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาของอาภาพร เภาวัฒนาและสร้อย มะโนรา, 2550 ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้นหนุ่มชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เพียงพอมีพฤติกรรมทางเพศปลอดภัยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 83.9 และ 16.1 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์พบว่าด้านความเพียงพอของรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติ ($p < 0.001$) สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รายได้ไม่พอใช้จ่ายจะมีพฤติกรรมทางเพศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รายได้พอใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 21.7 และ 18.3 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยความเพียงพอของรายรับกับพฤติกรรมทางเพศมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการสนับสนุนทางสังคมในระดับปานกลางจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูงและระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 15.6, 12.2 และ 9.7 ตามลำดับ เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยทางสังคมเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และต้องการอิสระในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตของตนเอง จึงอาจไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เข้ามาก้าวร้าวในชีวิตของตน ไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ดังนั้น โอกาสที่บิดามารดา ครู หรือผู้ปกครองจะให้คำแนะนำหรือความรู้จึงรับฟังน้อยลง และอาจเกิดจากการที่สังคมไทยในสมัยเก่าไม่ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้เรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นไม่กล้าเข้าไปปรึกษาบิดามารดา หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพราะกลัวจะถูกปฏิเสธ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าการสนับสนุนทางสังคม เป็นความต้องการความปรารถนาบางสิ่งบางอย่างที่มีความจำเป็นเพื่อดำรงไว้ซึ่งความสมดุลของชีวิตทั้งด้านร่างกายและจิตสังคม โดยการสนับสนุนทางสังคมเป็นการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานทางสังคมและเป็นความต้องการของมนุษย์ทุกคน ถ้าให้การสนับสนุนทางสังคมอย่างเหมาะสมและเพียงพอ จะช่วยให้วัยรุ่นรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีคนรักใคร่ ยินดีช่วยเหลือ มีความมั่นคง และยอมรับนับถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้สามารถเผชิญปัญหาและตัดสินใจปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องเหมาะสม จากงานวิจัยที่ผ่านมาการศึกษาของคัตริรัตน์ สุวรรณสุจริต และวิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์, 2548 ศึกษาการเปรียบเทียบความต้องการและการรับรู้ด้านการสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่นพบว่า คะแนนเฉลี่ยของความต้องการการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม เท่ากับ 68.05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความต้องการการสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศด้านอารมณ์และด้านการประเมิณพฤติกรรม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านข้อมูลข่าวสารและด้านวัตถุสิ่งของ การเงิน แรงงาน และบริการ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาความต้องการการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์มากที่สุด อาจเนื่องมาจากในช่วงวัยรุ่น ถือว่าเป็นระยะวิกฤติของชีวิตระยะหนึ่งที่ต้องการการสนับสนุนด้านอารมณ์มากที่สุดเช่นเดียวกับบุคคลโดยทั่วไป โดยวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการความรัก ความรู้สึกเป็นเจ้าของ และการยอมรับนับถือตนเอง ต้องการกำลังใจ ต้องการบุคคลที่คอยรับฟังความรู้สึก ต้องการข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ที่ช่วยในการตัดสินใจ (Schwarzer & Schulz, 2000 อ้างในคัตริรัตน์ สุวรรณสุจริต และวิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์,

2548) นอกจากนี้ยังต้องการเลือกทางเดินชีวิตของตนเอง ความเป็นอิสระ การยอมรับจากผู้ใหญ่ หรือยอมรับว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว และกลุ่มเพื่อนต้องการความเห็นอกเห็นใจจาก บิดามารดา และบุคคลที่ใกล้ชิดเป็นพิเศษ รวมทั้งเรื่องความปลอดภัย และความมั่นคงในชีวิต (สุพัตรา สุภาพ, 2542)

4. การเรียนรู้ความซับซ้อนของเครื่องมือ และการจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลมีผล ต่อข้อมูลที่ได้

1. เครื่องมือผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จึงทำให้ขาดความชัดเจน และยังสับสนอยู่ในบาง ประเด็น และไม่เจาะลึกทำให้ข้อมูลที่ได้อยู่ระดับพื้นฐานไม่มีอะไรแปลกใหม่
2. กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายทำให้มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึงขนาดกลุ่ม ตัวอย่างที่ได้มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เล็กน้อย
3. ไม่ได้ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามขณะเก็บรวบรวม แบบสอบถามทำให้ แบบสอบถามไม่สมบูรณ์จำนวนหนึ่ง และถูกคัดออกทำให้กลุ่มตัวอย่างมี จำนวนน้อยลงไป

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 274 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 6 โรงเรียน ระยะเวลาที่ศึกษา ตั้งแต่ กันยายน – ตุลาคม 2552 มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ที่ผ่านการพัฒนาโดยให้อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความชัดเจนของภาษาและความตรงในเนื้อหา และนำเครื่องมือไปทดสอบหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ตามหลักวิชาการซึ่งมีค่าความเที่ยงของตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.93 ปรับแบบสอบถามอีกครั้ง ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเองและรอรับคืน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจะได้โรงเรียนที่ทำการศึกษา 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านสวนหลวง โรงเรียนกุศลวิทยา โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนา โรงเรียนบ้านอ้อมโรงหีบและโรงเรียนวัดสมุทรสถิตย์ และได้ชั้นเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยนั้น ทดสอบด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square)

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะประชากร และครอบครัว

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 274 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.8 มีอายุระหว่าง 13-14 ปี อายุเฉลี่ย 14.42 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 68.6 ความสัมพันธ์ในครอบครัวค่อนข้างดี โดยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 75.5 และอาศัยอยู่

กับบิดามารดา/บิดามารดาและพี่น้อง ร้อยละ 78.5 ส่วนการศึกษาของบิดามารดาค่อนข้างต่ำ โดยพบว่า บิดาและมารดามีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.6 และ 60.9 ตามลำดับ ส่วนใหญ่บิดาและมารดาประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน/รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 60.6 และ 52.2 ตามลำดับ ส่วนรายได้ของครอบครัวมีเพียงพอใช้จ่าย ร้อยละ 64.6

2. ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม

การสนับสนุนทางสังคมส่วนใหญ่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.7 รองลงมา มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.0 และเมื่อวิเคราะห์เป็นประเภทพบว่า ในการให้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและมาก คิดเป็นร้อยละ 47.2 และ 37.3 ตามลำดับ บุคคลที่ให้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์มากที่สุดคือ คนในครอบครัวรองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 77.1 และ 70.6 ตามลำดับ ในการให้การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลางและมาก ร้อยละ 46.8 และ 41.3 ตามลำดับ บุคคลที่ให้การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร คือ คนในครอบครัวรองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 76.2 และ 63.1 ตามลำดับ ในการให้การสนับสนุนทางสังคมด้านทรัพยากรอยู่ในระดับมากและปานกลาง ร้อยละ 48.5 และ 35.4 ตามลำดับ บุคคลที่ให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรมากที่สุด คือ คนในครอบครัว รองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 75.5 และ 65.7 ตามลำดับ ส่วนสภาพแวดล้อมบรรยากาศในบริเวณบ้านและชุมชนมีความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 52.6 โดยพบว่าสภาพแวดล้อมบรรยากาศในบริเวณบ้านและชุมชนในตอนกลางวัน ส่วนใหญ่มีความรู้สึกปลอดภัยทุกครั้ง ร้อยละ 53.6 และรู้สึกปลอดภัยบางครั้ง ร้อยละ 40.1 ส่วนสภาพแวดล้อมบรรยากาศในบริเวณบ้านและชุมชนในเวลากลางคืน ส่วนใหญ่มีความรู้สึกปลอดภัยบางครั้ง ร้อยละ 52.5

3. พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 4 อายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 13.7 ปี บุคคลในกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรก คู่รัก/แฟน ร้อยละ 90.9 ขณะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีการใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 63.6 และส่วนใหญ่ขณะมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไปมีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ร้อยละ 45.5 จากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 88.3 เมื่อวิเคราะห์รายปัจจัย พบว่าในเรื่องสื่อลามกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยดูวิดีโอเอ็กซ์ หรือภาพยนตร์ลามก ร้อยละ 42.3 รองลงมา

คือ เคยอ่านหนังสือไป หรือนิตยสารขั้วกามารมณ์ ร้อยละ 37.6 เคยสะสมสื่อภาพเปลือย ร้อยละ 3 ส่วนในเรื่องเพื่อนเคยมีการพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องการร่วมเพศ ร้อยละ 39.4 รองลงมา คือ เคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน ร้อยละ 12.8 และเคยโอบกอด ลูบคลำ และจูบกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 13.5 ส่วนในเรื่องสถานบันเทิง เคยไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ต่างๆ ยามค่ำคืน ร้อยละ 9.9

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากร/ครอบครัว และปัจจัยด้านสังคม/สิ่งแวดล้อม กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ปัจจัยด้านรายได้ครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้ไม่เพียงพอจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง เป็น 1 ใน 3 เท่าของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ คิดเป็น ร้อยละ 25.0 ($P = 0.011$)

ส่วนตัวแปรต้นที่ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ คือ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน สถานภาพครอบครัว บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ปัจจัยทางด้านบรรยากาศในละแวกบ้าน ปัจจัยทางการสนับสนุนทางสังคม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนและคุณครู

1. โรงเรียนควรจัดอบรมผู้ปกครอง หรือบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูลูกวัยรุ่น เพศศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว ได้เข้าใจพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของวัยรุ่น ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ และทักษะในการอบรมสั่งสอนบุตรได้อย่างเหมาะสม หรือโรงเรียนจัดโครงการกลุ่มสัมพันธ์บ้าน และโรงเรียนเพื่อลดช่องว่างและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และระหว่างครูกับผู้ปกครอง ทำให้มีการประสานงานเกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ตรงจุด และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. โรงเรียนควรเริ่มสอนเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาเร็วขึ้น รวมถึงการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ โดยการคุมกำเนิด วิธีการใช้ถุงยางอนามัย และโรงเรียนควรจัดกิจกรรมในช่วงเวลาว่าง เช่น หลังเลิกเรียน วันเสาร์ อาทิตย์ อาจจะเป็นกิจกรรมกีฬา ศิลปะหรือกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนักเรียนจะได้ไม่หมกมุ่นเกี่ยวกับเรื่องเพศ และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะต่อบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

1. บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรใช้เวลาคอยสังเกต และดูแลการเปิดรับสื่อของนักเรียน หรือใช้เวลาว่างทำกิจกรรมภายในครอบครัวเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของวัยรุ่น และเป็นการสร้างความรักความอบอุ่นภายในครอบครัว
2. บิดามารดา ควรหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น และการสอนเพศศึกษา เพราะปัจจุบันปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มีหลายรูปแบบ และหลายปัจจัยเปลี่ยนไปตามยุคสมัย เพื่อสามารถนำไปอบรมบุตรหลาน บุตรหลานสามารถจะนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะต่อชุมชนและหน่วยงานต่างๆ

1. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญในการควบคุมสื่อช่วยยุกยามารมณ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ตรวจสอบร้านขายหนังสือต่างๆ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต รวมถึงมีการเข้มงวดสถานเริงรมย์ในเรื่องอายุของผู้เข้า สถานที่ตั้ง การแสดงโชว์ต่างๆ ของทางร้าน
2. ภาครัฐ ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดกิจกรรมหรือจัดสร้างรายการที่เสริมสร้างทักษะให้กับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ในเรื่องการดูแลบุตรหลานวัยรุ่น การสอนเพศศึกษา การคบเพื่อนต่างเพศ เพื่อบิดามารดาสามารถนำความรู้ไปให้คำแนะนำกับบุตรหลานได้ถูกต้องต่อไป
3. ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสอดส่องดูแล ตรวจสอบสถานที่ที่เป็นจุดล่อแหลม เพื่อจะได้ไม่เป็นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

4. ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ เช่น วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมกีฬาหมู่บ้าน กิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่บิดามารดาและบุตรหลานวัยรุ่น หรือกิจกรรมส่งเสริมศาสนาทุกวันพระ เพื่อส่งเสริมประเพณีที่ดีของไทย สร้างความสามัคคีภายในชุมชน และแต่ละครอบครัวได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในปัญหาต่างๆ ทำให้แต่ละครอบครัวรู้จักกันเป็นหูเป็นตาให้กัน และเป็นการปลูกฝังประเพณีที่ดีงามให้กับบุตรหลานวัยรุ่น ช่วยดึงบุตรหลานวัยรุ่นให้มาอยู่กับครอบครัวไม่ไปมั่วสุมกัน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์กลุ่มนักเรียน/นักศึกษาวัยรุ่นเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง และตรงประเด็นกับที่ต้องการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาหลายๆ กลุ่ม เช่น กลุ่มนักเรียน/นักศึกษาในชนบท กลุ่มนักเรียน/นักศึกษาเขตเมือง และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่หอพัก เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้อย่างเด่นชัดขึ้น
3. ควรเพิ่มประเด็นในรายละเอียดของปัจจัยที่อาจมีอิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน/นักศึกษาวัยรุ่น เพื่อจะได้ทราบปัจจัยที่ครอบคลุม และพบข้อเท็จจริงที่มากขึ้น
4. ควรมีการศึกษาแบบกึ่งทดลองในการจัดโปรแกรมสุขศึกษาหลายๆ โปรแกรมเพื่อมาเปรียบเทียบผลการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียน/นักศึกษาวัยรุ่น

ปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร

SOCIAL FACTOR AND SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN SAMUTSAKORN PROVINCE

อภินันท์ วัชรินทร์วงศ์ 4736283 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิ์ ลิระพันธ์ Ph.D., สุปรียา ต้นสกุล ค.ด.,
มณีนันท์ ชีระวิวัฒน์ Ph.D.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางสังคม และการสนับสนุนของคนในสังคมมาเป็นกรอบแนวคิด กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 274 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนตามแต่ละอำเภอ และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ในการเลือกตัวอย่างแต่ละโรงเรียน และห้องเรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองที่มีคุณภาพใช้ได้ และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ Chi-square

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 4 ของกลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 13.7 ปี ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคู่อภิเษก ร้อยละ 90.9 และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 45.5 กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ อยู่ในระดับต่ำ

ร้อยละ 86.5 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็นประเด็น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยดูวิดีโอเอ็กซ์หรือภาพยนตร์ขั้วยุกามารมณ์ ร้อยละ 42.3 รองลงมา คือ เคยพูดคุยเรื่องการร่วมเพศ และเคยอ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารขั้วยุกามารมณ์ ร้อยละ 39.4 และ 37.6 ตามลำดับ ส่วนการสนับสนุนทางสังคม กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.7 ส่วนบุคคลที่ให้การสนับสนุนทางด้านสังคมมากที่สุด คือ คนในครอบครัว และบุคคลที่ไม่ให้การสนับสนุนทางสังคมมากที่สุด คือ ครู/ผู้นำชุมชน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.011$)

ดังนั้นการลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มตัวอย่างนี้ ควรมีการสนับสนุนทางด้านสังคมจากครูในโรงเรียน และผู้นำชุมชนในชุมชน เพิ่มมากขึ้น รวมไปถึงการควบคุมสื่อขั้วยุกามารมณ์ แต่ถึงอย่างไรแล้วการลดพฤติกรรมเสี่ยงให้กับวัยรุ่นเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน ชุมชน และครอบครัวจะต้องช่วยกันควบคุม ดูแล เอาใจใส่ ตักเตือนให้คำปรึกษาแนะนำในทางที่ถูกต้อง เพื่อให้บุตรหลานวัยรุ่นสามารถดำเนินชีวิตไปในทางที่เหมาะสม

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ หรือโลกไร้พรมแดน ข้อมูลข่าวสาร และความเจริญทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารกำลังก้าวไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหา และผลกระทบต่อสังคมไทย โดยเฉพาะปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ประกอบกับธรรมชาติของวัยรุ่นต้องปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ลักษณะเด่นที่เป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่วัยรุ่นอย่างแท้จริง คือ การพัฒนาบุคลิกภาพ ในขั้นวุฒิภาวะทางเพศ เมื่อต่อมเพศเริ่มทำงาน และผลิตฮอร์โมน ทำให้เกิดแรงขับทางเพศในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ เริ่มสนใจเพศตรงข้าม อยากรู้ อยากลองเรื่องเพศ จิตใจต้องการความเป็นอิสระ และเสรีภาพที่จะเที่ยวเตร่กับเพื่อน ต้องการให้สังคมเห็นว่าตนเองมีความสามารถทางเพศ จึงอาจถูกชักจูงให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสื่อสิ่งเร้าต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น นิตยสาร โทรทัศน์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ที่

กระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศอย่างรุนแรง นำไปสู่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และจากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นไทย พบว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษา มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยที่สุดลงเรื่อยๆ คืออยู่ระหว่าง 12 – 18 ปี และเนื่องจากวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อยมักมีปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงอย่างอื่นร่วมด้วย เช่น การมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่ปลอดภัยทั้ง การป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์และการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

การที่วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัววัยรุ่นเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ จากการศึกษากิจกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น คือ ปัจจัยทางชีววิทยา ได้แก่ อายุ, เพศ, วุฒิภาวะ และปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ สถานที่พักอาศัย, แหล่งบันเทิงเรีงรมย์, สิ่งพิมพ์/สื่อสิ่งพิมพ์ และกระบวนการคิดของบุคคลในสังคม ได้แก่ ครอบครัว, กลุ่มเพื่อน, คู่รัก นอกจากนี้ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ปัจจัยทางครอบครัว และชุมชน อาจมีผลต่อการรับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรมทางเพศเนื่อง จากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่ใกล้ชิดวัยรุ่นมากที่สุด พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นส่วนหนึ่งเป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และการสนับสนุนทางสังคม ดังนั้นการแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในเด็กวัยรุ่นต้อง เข้าใจพฤติกรรมเสี่ยง และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยสำคัญที่ยังมีการศึกษาไม่มากนัก คือ บรรยากาศในละแวกบ้าน เครือข่ายทางสังคม และกิจกรรมในครอบครัว/ชุมชน นั้นว่ามีความสัมพันธ์กับการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

จากปัญหาที่เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นในปัจจุบันมีแนวโน้มสูงขึ้นและรุนแรงขึ้น เป็นสาเหตุของการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ ปัจจัยด้านสังคมและบุคคลในสังคมเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านบรรยากาศในชุมชน และการสนับสนุนทางสังคมของบุคคลในสังคม ได้แก่ คนในครอบครัว เพื่อน/เพื่อนบ้าน ครู/ผู้นำชุมชน ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าการให้การสนับสนุนจากสังคม การร่วมมือกันเป็นเครือข่ายทางสังคมระหว่างครอบครัว โรงเรียน และชุมชนจะทำให้ภายในสังคมมี สัมพันธภาพที่ดี จะทำให้วัยรุ่นมีเจตคติทางเพศที่ดี และปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมไทย และผลจากการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา ชุมชน และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อหาวิธีการและรูปแบบกิจกรรมในการลด หรือป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่

ไม่เหมาะสม และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในวัยรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การมีคู่อรัก การรับสื่อยั่วยุ กามารมณ์ และการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านคุณลักษณะประชากรและครอบครัว ประกอบด้วย เพศ, อายุ, ระดับชั้นเรียน, สถานภาพครอบครัว, พักอาศัยอยู่กับ, ระดับการศึกษา สูงสุดของบิดา/มารดา, อาชีพหลักของบิดา/มารดา, รายได้ครอบครัว กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย บรรยากาศในละแวกบ้าน และการสนับสนุนทางสังคม กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของ นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐาน

1. นักเรียนที่อาศัยอยู่บ้านที่มีบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยระดับสูงจะมี พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่บ้านที่มีบรรยากาศในละแวก บ้านมีความปลอดภัยระดับปานกลางและระดับต่ำ
2. นักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ระดับต่ำกว่านักเรียนที่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำ
3. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครที่มีปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากรและ ครอบครัวที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

4. นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครที่มีปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอาจทำให้สรุปสาเหตุและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา ประกอบไปด้วยปัจจัยหลักสามด้าน ได้แก่ ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยด้านสังคม และกระบวนการสนับสนุนจากบุคคลในสังคม ผู้วิจัยได้ใช้การเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะประชากร กรอบครัว และปัจจัยด้านสังคม โดยใช้เครือข่ายทางสังคม และกลุ่มบุคคลที่ให้การสนับสนุนด้านสังคมมาทำการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross – Sectional Survey Research) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษา ทั้งหมด 274 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนตามแต่ละอำเภอ และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ในการเลือกตัวอย่างแต่ละโรงเรียน ชั้นเรียน และห้องเรียน จะได้โรงเรียนที่ทำการศึกษารวม 6 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านสวนหลวง โรงเรียนกุศลวิทยา โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ โรงเรียนวัดหลักสี่พัฒนา โรงเรียนบ้านอ้อมโรงหีบ และโรงเรียนวัดสมุทรสถิตย์ และได้ชั้นเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ที่ผ่านการพัฒนาโดยให้อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา ความชัดเจนของภาษา และความตรงในเนื้อหา และนำเครื่องมือไปทดสอบหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ตามหลักวิชาการซึ่งมีค่าความเที่ยงของตัวแปรอยู่ที่ 0.93 ปรับแบบสอบถามอีกครั้ง ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตัวเอง และรอรับคืน ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยนั้น ทดสอบด้วยสถิติ ไค-สแควร์ (Chi-square)

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัว

1.1 ด้านลักษณะประชากร

จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 274 คน พบว่า 2 ใน 3 เป็นนักเรียนหญิง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.6 ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีอายุเฉลี่ย 14.42 ปี ประมาณมากกว่าครึ่งหนึ่ง พักอาศัยกับบิดามารดาและพี่น้อง

1.2 ด้านลักษณะครอบครัว

จากการศึกษาลักษณะครอบครัว พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 75 บิดามารดาอยู่ร่วมกัน ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดของบิดามารดา ประมาณครึ่งหนึ่งจบ การศึกษาระดับประถมศึกษาที่เหลือ 2 ใน 3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และ 1 ใน 3 จบ การศึกษาระดับอนุปริญาขึ้นไป อาชีพหลักของบิดามารดามากกว่าครึ่งประกอบอาชีพเป็น พนักงานบริษัทเอกชน รองลงมาประมาณ 1 ใน 2 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ของ ครอบครัวส่วนใหญ่มีใช้เพียงพอ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1 บรรยากาศในละแวกบ้าน

บรรยากาศในละแวกบ้านเป็นปัจจัยด้านสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความ ปลอดภัยของชุมชน และการช่วยเหลือสนับสนุนภายในชุมชน พบว่านักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งอยู่ ในบรรยากาศในละแวกบ้านมีความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 52.6 รองลงมา คือ ระดับต่ำมีค่า ไกล่เคียงกับระดับปานกลาง ร้อยละ 24.5 และ 23.0 ตามลำดับ ส่วนประเด็นความรู้สึกปลอดภัยของ ละแวกบ้านที่อยู่อาศัยนั้น พบว่านักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งรู้สึกปลอดภัยทุกครั้งเมื่อเดินทางกลับบ้านใน ละแวกบ้านในเวลากลางวัน ร้อยละ 53.6 และรองลงมา รู้สึกปลอดภัยบางครั้งเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 40.1 ส่วนเมื่อเดินทางกลับบ้านในละแวกบ้านในเวลากลางคืน นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งรู้สึกปลอดภัย บางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมา รู้สึกปลอดภัยทุกครั้ง ร้อยละ 26.3

2.2 การสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยด้านสังคม ซึ่งได้แบ่งการสนับสนุนไว้ 3 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ การสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.7 รองลงมา คือ มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 42.0 และมีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 11.3 และเมื่อวิเคราะห์เป็นประเภทการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ พบว่านักเรียนได้รับการสนับสนุนทางด้านอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 47.2 รองลงมา อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.3 ซึ่งผู้ที่ให้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์มากที่สุดคือ คนในครอบครัว รองลงมาคือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 77.1 และ 70.6 ตามลำดับ และผู้ที่ไม่ได้ให้การสนับสนุน คือ ครู/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 74.9 ส่วนการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารนั้น นักเรียนได้รับการสนับสนุนทางด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 46.8 รองลงมาอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 41.3 และผู้ที่ให้การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร คือ คนในครอบครัว รองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 76.2 และ 63.1 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่ให้การสนับสนุน คือ ครู/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 62.5 ในขณะที่การสนับสนุนทางด้านทรัพยากร อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 48.5 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.4 ผู้ที่ให้การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรมากที่สุด คือ คนในครอบครัวรองลงมา คือ เพื่อน/เพื่อนบ้าน ร้อยละ 75.5 และ 65.7 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ไม่ให้การสนับสนุน คือ ครู/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 54.7

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

3.1 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์พบว่า นักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 4 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก อายุเฉลี่ย 13.75 และนักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับ คู่รัก/แฟน ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 63.6 และในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไปประมาณครึ่งหนึ่งมีการใช้ถุงยางทุกครั้ง

3.2 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่อาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 86.5 มีเพียงร้อยละ 1.5 เท่านั้นที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 20.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.41 และเมื่อวิเคราะห์รายข้อ พบว่า นักเรียน 1 ใน 3 มีคูรัก คิดเป็น ร้อยละ 36.1 ส่วนในเรื่องสื่อช่วยுகามารมณ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ คุ้นเคยหรือหาพจนนตรช่วยுகามารมณ เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 4.7 รองลงมา คือ อ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารช่วยுகามารมณ เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 2.9 ส่วนในเรื่องเพื่อนยังมีการพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องการร่วมเพศ เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 9.1 รองลงมา คือ อยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 3.3 และเคยโอบกอด ลูบคลำ และจูบกับเพื่อนต่างเพศ เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 2.6 ส่วนในเรื่องสถานบันเทิง นักเรียนไปเที่ยวในสถานเริงรมย์ต่างๆ ยามค่ำคืน เคยทำและยังทำอยู่ ร้อยละ 2.6

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติทดสอบ Chi-square ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใหม่โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง กับกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้ของครอบครัว พบว่าครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้เพียงพอ ร้อยละ 84.2 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ มีเพียง ร้อยละ 15.8 ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง คิดเป็น 1 ใน 5 เท่า และในครอบครัวของนักเรียนที่มีรายได้ไม่เพียงพอ มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง 1 ใน 3 เท่าของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับต่ำ คิดเป็น ร้อยละ 25.0 ($P = 0.011$) เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างครอบครัวที่มีรายได้เพียงพอกับครอบครัวที่มีรายได้ไม่เพียงพอ พบว่าครอบครัวที่มีรายได้ไม่เพียงพอจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่าครอบครัวที่มีรายได้เพียงพอก่อน 1 เท่า

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยด้านบรรยากาศในละแวกบ้านกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีแนวโน้มอายุต่ำลง

จากการศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์เพียง ร้อยละ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดสมุทรสาครประชาชนยังมีการดำเนินชีวิตแบบชนบทจะเห็นจากอาชีพปศุสัตว์บางส่วนยังประกอบอาชีพเกษตรกร วัฒนธรรมสมัยใหม่ยังสอดแทรกเข้ามาไม่มากนัก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่กับบิดามารดา และญาติพี่น้อง ซึ่งมีโอกาสได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้บุตรหลานอยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม ซึ่งจากการศึกษามีค่าใกล้เคียงกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 7.7 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายเหมือนกัน

การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 13.73 ปี มีแนวโน้มลดต่ำลง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากส่วนหนึ่งเป็นไปตามพัฒนาทางด้านร่างกายและความต้องการทางเพศของวัยรุ่นที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงทางสรีระของฮอร์โมนในร่างกาย และเป็นวัยอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองประกอบกับการรับข้อมูลข่าวสารสื่อลามกเป็นไปได้ง่าย ดังจะเห็นจากกลุ่ม

ตัวอย่างส่วนใหญ่เคยคู่วิดีโอเอ็กซ์ หรือภาพยนตร์ช่วยுகามารมณ และเคยอ่านหนังสือโป้หรือนิตยสารช่วยுகามารมณ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าสู่วัยรุ่นเร็วขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 14.5 ปี และสอดคล้องกับการศึกษาของอังคณา เพชรภาพ, 2551 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 14.7 ปี

บุคคลในกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.9 เป็น คู่รักหรือแฟน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยต้องการแยกออกจากครอบครัวมาสู่กลุ่มเพื่อนมากขึ้นเพื่อนเป็นเหมือนทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการมิตรภาพ ความรักและความเป็นอิสระจากบิดามารดา คู่รักหรือแฟนเป็นเพื่อนที่มีความไว้วางใจกัน ทำให้วัยรุ่นเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ถูกต้องเพื่อสนองความสนใจอันไปสู่ความรักเพศตรงข้าม และการแต่งงาน สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก ร้อยละ 96.8 และสอดคล้องกับการศึกษาของอาภาพร เผ่าวัฒนา และสร้อย มะโนรา, 2550 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน ร้อยละ 91.9

การป้องกันขณะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและครั้งต่อไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 63.6 และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป ร้อยละ 45.5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันมีการส่งเสริมณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้นประกอบกับกลุ่มตัวอย่าง ได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องการป้องกันอันตรายจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ และประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัยจากแหล่งต่างๆ เพิ่มขึ้นทำให้การใช้ถุงยางอนามัยมีอัตราเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอาภาพร เผ่าวัฒนา และสร้อย มะโนรา, 2550 ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 50.8

การเข้าถึงสื่อรามาเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

จากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ร้อยละ 86.5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างจึงเป็นวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการไม่มากนักส่วนใหญเป็นการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และกลุ่มตัวอย่างศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาจะมีกฎระเบียบที่เข้มงวดและมีการเรียนการ

สอนตลอดทั้งวัน มากกว่าโรงเรียนอาชีวศึกษา ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีเวลาว่างน้อยลง ความเป็นส่วนตัวน้อยลง เวลาอยู่กับเพื่อนน้อยลง และผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดาและญาติพี่น้อง และได้รับการสนับสนุนทางด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง ส่วนใหญ่บุคคลในครอบครัวจะเป็นผู้ให้การสนับสนุน จะแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ดูแลจากครอบครัวอย่างดี

เมื่อแยกพฤติกรรมเสี่ยงเป็นรายชื่อ ในเรื่องเพื่อน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งมีคู่รักแล้วคิดเป็นร้อยละ 36.1 เคยโอบกอด ลูบคลำ และจูบกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 13.5 เคยมีการอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน ร้อยละ 12.8 และเคยพุดคุยกันในเรื่องการร่วมเพศ ร้อยละ 39.4 ทั้งนี้เนื่องจากวัยนี้จะเป็นช่วงที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ต้องการมิตรภาพ ความรักและความเป็นอิสระจากบิดามารดา ทำให้วัยรุ่นเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ถูกต้องเพื่อสนองความสนใจอันไปสู่ความรัก ความไว้วางใจ สนับสนุนจนอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับการศึกษาของตติรัตน์ สุวรรณสุจริตและวิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์ (2548) ได้ศึกษากลุ่มนักเรียนวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาภาคปกติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคู่รัก ร้อยละ 34.5 สอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ ชีระพันธ์ (2544) อ้างในอรพินท์ มณีวงศ์ (2549) พบว่านักเรียนเคยนัดพบกับเพศตรงข้ามตามลำพัง ร้อยละ 35.8 และเมื่ออยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามจะมีการจับมือถือแขน โอบไหล่ เอว ซึ่งกันและกัน ร้อยละ 49.8 รองลงมาคือ กอดจูบ ลูบไล้ กระตุ้นอวัยวะร่างกายให้กันและกัน ร้อยละ 23 ตลอดถึงการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 27.8 ส่วนในเรื่องสื่อลามก พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคย ดูวีดีโอเอ็กซ์หรือภาพยนตร์ขั้วกามารมณ์ ร้อยละ 42.3 รองลงมา คือ เคยอ่านหนังสือโป๊หรือนิตยสารขั้วกามารมณ์ ร้อยละ 37.6 และเคยมีการสะสมภาพเปลือย ร้อยละ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นอยากลองและมีความต้องการทางเพศเป็นพื้นฐาน ยากรูเรื่องราวเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ประกอบกับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่เปิดเผยในเรื่องเพศ สื่อมวลชนต่างๆ มีการแสดงภาพความสัมพันธ์ทางเพศอย่างเปิดเผยทั้งทางภาพยนตร์ วีดีโอ และหนังสือต่างๆ ซึ่งมีเนื้อหาที่ขั้วกามารมณ์ ทำให้เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย สอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา เพชรภาพ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน พบว่านักเรียนเคยดูสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ร้อยละ 60.5 หลังจากดู/อ่าน นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 14.1 ส่วนในเรื่องสถานเริงรมย์ พบว่ากลุ่มตัวอย่าง เคยเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ยามค่ำคืน ร้อยละ 9.9 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานบันเทิงเริงรมย์ เป็นที่พบปะกันของวัยรุ่น ประกอบกับมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และบางสถานที่อาจมีการแสดงขั้วกามารมณ์ จึงเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมี

เพศสัมพันธ์ได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อังคณา เพชรภาพ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นนภาคใต้ตอนบน พบว่านักเรียนเคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 33.9 และนักเรียนที่เคยไปเที่ยวสถานเริงรมย์ แล้วมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 37

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านลักษณะประชากรและครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

2.1 เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าเพศหญิง

จากการศึกษา พบว่าเพศชายเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย ร้อยละ 16.7 และ 11.4 ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยด้านวัฒนธรรมสังคมซึ่งโดยทั่วไปสังคมไทยมุ่งหวังที่จะให้เพศหญิงอยู่ในกรอบแห่งวัฒนธรรมอย่างเคร่งครัดกว่าเพศชาย เพศหญิงจึงต้องรักษาวลส่วนตัว ประกอบกับจังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่ส่วนหนึ่งมีการดำเนินชีวิตเป็นแบบชนบทจะเห็นจากยังมีการทำเกษตรกรรมอยู่ ถึงแม้จะมีวัฒนธรรมสมัยใหม่สอดแทรกเข้ามา แต่การยังยึดถือความถูกต้องของการปฏิบัติตัวของเพศหญิง ส่วนเพศชายเป็นเพศที่มีอิสระ ผู้ปกครองไม่เคร่งครัดในเรื่องการปฏิบัติตนกับเพศตรงข้ามเหมือนอย่างเพศหญิง เพราะถือว่าเพศชายเป็นฝ่ายไม่เสียหาย สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์, 2549 พบว่าเพศชายกับเพศหญิงพฤติกรรมทางเพศใกล้เคียงกัน ร้อยละ 8.9 และ 6.8 เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ

2.2 เด็กวัยรุ่นที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาสูงขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงขึ้น

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.4 และ 11.7 ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลายซึ่งมีแรงขับทางเพศมากขึ้น เนื่องจากฮอร์โมนในร่างกายมีส่วนทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศมากยิ่งขึ้นจึงเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นตอนต้น ประกอบกับการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมี

วิชาที่จะต้องเรียนมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทำให้กลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอิสระมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของสมควร ชูตระกูล (2542) ศึกษาความรู้ทัศนคติกับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนโพธิ์ทอง “จินดาณิ” อำเภอโพธิ์ทองจังหวัดอ่างทอง พบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์

2.3 เด็กวัยรุ่นที่มีอายุมากขึ้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูงขึ้น

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-17 ปี จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุ 13-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.1 และ 12.2 ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตามพัฒนาการของวัยรุ่น วัยรุ่นตอนปลายมีแรงขับทางเพศมากกว่าวัยรุ่นตอนต้น เนื่องจากฮอร์โมนในร่างกายมีส่วนทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมแสดง ออกรทางเพศมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของอรพินท์ มณีวงศ์ (2549) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอำเภอยะ จังหวัดลำปาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างอายุ 18-22 ปี มีพฤติกรรมทางเพศมากกว่ากลุ่มตัวอย่างอายุอื่น ร้อยละ 14.3 เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยกับบิดามารดาจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยกับบิดามารดา จะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับญาติหรือผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 15.0 และ 8.5 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยด้วยไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปบิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องทำงานเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายในครอบครัว ทำให้บิดามารดากับวัยรุ่นมีความห่างเหินกันมากขึ้น แม้วัยรุ่นจะพักอาศัยกับบิดามารดาแต่วัยรุ่นก็มีอิสระในการใช้ชีวิต และมีช่องทางติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น ประกอบกับบิดามารดาไม่มีเวลาควบคุมดูแลอบรมสั่งสอนทำให้วัยรุ่นมีโอกาสมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของปวีณา สายสูง (2541) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และอาศัยอยู่ตามลำพังมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ สถานที่พักอาศัยอยู่กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไม่มีความแตกต่าง

2.5 การอยู่ร่วมกันของบิดามารดาไม่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวบิดามารดาแยกกันอยู่ กลุ่มตัวอย่างจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 14.5 และ 10.4 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าสถานภาพครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดสมุทรสาครส่วนหนึ่งยังมีลักษณะคล้ายชนบทอยู่ การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ถึงสถานภาพครอบครัวจะแตกแยกแต่กลุ่มตัวอย่างอาจได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดาหรือมารดา รวมถึงญาติพี่น้อง ถึงบางครอบครัวบิดามารดาอยู่ด้วยกันแต่มีเวลาให้กันน้อยขาดปฏิสัมพันธ์กันภายในครอบครัว ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ไม่สูง สอดคล้องกับการศึกษาของของปวีณา สายสูง (2541) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีสัมพันธ์ภาพที่ดี และไม่มีความสัมพันธ์แนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

2.6 กลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดามีการศึกษาในแต่ละระดับชั้นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอนุปริญญาตรีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 13.6, 14.0 และ 12.2 ตามลำดับ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอนุปริญญาตรีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 13.8, 13.5 และ 12.1 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่าระดับการศึกษาของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างได้รับอิทธิพลจากปัจจัยตัวอื่นๆ หรือปัจจุบันความรู้เรื่องเพศไม่ได้มีการปิดบังอีกต่อไป มารดาหรือบิดาสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้ตามสื่อต่างๆ แต่ผู้วิจัยคิดว่า

การศึกษาจะช่วยให้ความรู้ รู้จักการคิดและการตัดสินใจ รู้จักเหตุผล ตลอดจนทำให้บุคคลเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น การศึกษาอาจมีส่วนช่วยให้บิดามารดา สามารถปรับตัวและนำความรู้ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้

2.7 กลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอใช้จ่ายจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูงมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้เพียงพอใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 15.8 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ทางสถิติพบว่า รายได้ครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.011$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างครอบครัวมีรายได้เพียงพอใช้จ่ายแสดงถึงความมั่นคงเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการเตรียมพร้อมในบทบาทของบิดามารดา ทำให้บิดามารดามีเวลาให้แก่บุตรและสามารถมีเวลาในการอบรมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแก่บุตรวัยรุ่น และอาจเพราะครอบครัวที่ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงมักจะมีความพร้อมทางด้านสื่อต่างๆ ที่ทันสมัย วัยรุ่นอาจมีโอกาใช้เวลาว่างในการเรียนพิเศษเสริมทักษะต่างๆ และมีโอกาสได้ท่องเที่ยวเกี่ยวกับครอบครัวเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี รวมถึงการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สอดคล้องกับการศึกษาของอาภาพร เผ่าวัฒนาและสร้อย มะโนรา, 2550 ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้นชุมชนแออัดเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เพียงพอมีพฤติกรรมทางเพศปลอดภัยสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 83.9 และ 16.1 ตามลำดับ เมื่อทดสอบความสัมพันธ์พบว่าด้านความเพียงพอของรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติ ($p < 0.001$)

3. กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมระดับปานกลางจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์สูง

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการสนับสนุนทางสังคมในระดับปานกลางจะเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงระดับสูง มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูงและระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 15.6, 12.2 และ 9.7 ตามลำดับ เมื่อทดสอบหาความสัมพันธ์ พบว่าปัจจัยทางสังคมเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความเป็นตัวของตัวเอง

และต้องการอิสระในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตของตนเอง จึงอาจไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เข้ามาก้าว
ก่ายในชีวิตของตน ไม่ว่าจะเป็นบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ดังนั้นโอกาสที่บิดามารดา ครู หรือ
ผู้ปกครองจะให้คำแนะนำหรือความรู้จึงรับฟังน้อยลง และอาจเกิดจากการที่สังคมไทยในสมัยเก่า
ไม่ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้เรื่องเพศ ทำให้วัยรุ่นไม่กล้าเข้าไปปรึกษาบิดามารดา หรือ
ผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพราะกลัวจะถูกปฏิเสธ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าการสนับสนุนทางสังคม เป็น
ความต้องการความปรารถนาบางสิ่งบางอย่างที่มีความจำเป็นเพื่ดำรงไว้ซึ่งความสมดุลของชีวิตทั้ง
ด้านร่างกายและจิตสังคม โดยการสนับสนุนทางสังคมเป็นการตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐาน
ทางสังคมและเป็นการต้องการของมนุษย์ทุกคน ถ้าให้การสนับสนุนทางสังคมอย่างเหมาะสมและ
เพียงพอ จะช่วยให้วัยรุ่นรู้สึกว่าตนเองมีคนรักใคร่ ยินดีช่วยเหลือ มีความมั่นคง และยอมรับนับถือ
ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้สามารถเผชิญปัญหาและตัดสินใจปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้อง
เหมาะสม จากงานวิจัยที่ผ่านมาการศึกษาของศศิธรรัตน์ สุวรรณสุจริต และวิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์,
2548 ศึกษาการเปรียบเทียบความต้องการและการรับรู้ด้านการสนับสนุนทางสังคมในการลด
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่นพบว่า คะแนนเฉลี่ยของความต้องการการสนับสนุนทาง
สังคมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม เท่ากับ 68.05

4. การเรียนรู้ความซับซ้อนของเครื่องมือ และการจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลมี ผลต่อข้อมูลที่ได้

1. เครื่องมือผู้วิจัยคิดขึ้นเองจึงทำให้ขาดความชัดเจน และยังสับสนอยู่
ในบางประเด็นและไม่ได้เจาะลึกทำให้รู้สึกว่าข้อมูลที่ได้อยู่ระดับพื้นฐานไม่มีอะไรแปลกใหม่
2. กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายทำให้มีเพศหญิงมาก
กว่าเพศชายและกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย รวมถึง
ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เล็กน้อย
3. ไม่ได้ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อความในแบบสอบถามขณะ
เก็บรวบรวมแบบสอบถามทำให้ แบบสอบถามไม่สมบูรณ์ จำนวนหนึ่งและถูกคัดออกทำให้กลุ่ม
ตัวอย่างมีจำนวนน้อยลงไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรจัดอบรมผู้ปกครอง หรือบุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับ การอบรมเลี้ยงดูลูกวัยรุ่น เพศศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว ได้เข้าใจพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงใน ทุกๆ ด้านของวัยรุ่น ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้และทักษะในการอบรมสั่งสอนบุตรได้อย่างเหมาะสม
2. ควรจัดโครงการกลุ่มสัมพันธ์บ้าน และ โรงเรียนเพื่อลดช่องว่างและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และระหว่างครูกับบิดามารดา ทำให้มีการประสานงาน เกี่ยวกับการป้องกัน แก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ตรงจุด และมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. โรงเรียนจึงควรเริ่มสอนเรื่องเกี่ยวกับเพศศึกษาเร็วขึ้น รวมถึงการป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ โดยการคุมกำเนิด วิธีการใช้ถุงยางอนามัย ตั้งแต่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 2 ก่อนที่นักเรียนจะหาข้อมูล และลองปฏิบัติด้วยตนเอง
4. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมในช่วงเวลาว่าง เช่น หลังเลิกเรียน วันเสาร์ อาทิตย์ อาจจะ เป็นกิจกรรมกีฬา ศิลปะหรือกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนักเรียนจะได้ไม่หมกมุ่นเกี่ยวกับ เรื่องเพศ และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์
5. บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องใช้เวลาคอยดูแลการเปิดรับสื่อของนักเรียน หรือใช้ เวลาว่างทำกิจกรรมภายในครอบครัวเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของวัยรุ่น และเป็นการสร้างความรัก ความอบอุ่นภายในครอบครัว
6. ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญ และควบคุมสื่อลามก การมอมเมาในรูปแบบต่างๆ เช่น ตรวจสอบร้านขายหนังสือต่างๆ สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต รวมถึงมีการเข้มงวดสถานเริงรมย์ในเรื่องอายุของผู้เข้า สถานที่ตั้ง การแสดงโชว์ต่างๆ ของทางร้าน
7. ผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมตามเทศกาลต่างๆ เช่น วัน สงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมกีฬาหมู่บ้าน กิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่บิดามารดาและบุตร หลานวัยรุ่น หรือกิจกรรมส่งเสริมศาสนาทุกวันพระ เพื่อส่งเสริมประเพณีที่ดีของไทย สร้างความ สามัคคีภายในชุมชน และแต่ละครอบครัวได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในปัญหาต่างๆ ทำให้แต่ละ ครอบครัวรู้จักกันเป็นหูเป็นตาให้กัน และเป็นการปลูกฝังประเพณีที่ดีงามให้กับบุตรหลานวัยรุ่น ช่วยดึงบุตรหลานวัยรุ่นให้มาอยู่กับครอบครัวไม่ไปมั่วสุมกัน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

SOCIAL FACTOR AND SEXUAL RISK BEHAVIORS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN SAMUTSAKORN PROVINCE

APINAN VACHRAINWONG 4736283 PHPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCE

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PRASIT LEERAPAN, Ph.D., SUPREEYA TANSAKUL, Ph.D., MANIRAT THERAWIWAT, Ph.D.

EXECUTIVE SUMMARY

Background and Significance of the Problem

At present, the social condition has been changed due to the globalization or the world without border of information and the rapid communication technological progress which caused many problems and social consequences of the country particularly the adolescents' sexually behavioral problems. Furthermore, adolescents have to adjust themselves with their rapid physical, emotional and social changes. The dominant characteristic of the real beginning of adolescence is the sexual maturity development. When the gonads start their function and produce sex hormones, various forms of sexual drives will occur, which include being interested in the opposite sex, curiosity about sex, wanting to have freedom to hang out with their friends, wanting to show that they have sexual ability, etc. these desires may lead to undesirable sexual behaviors. Coupled with the changes of various pornographic media, for example, magazines, television, films, internet, etc., they had aroused adolescents' sexual needs and led to premarital sexual relationship. According to the study of Thai

adolescents' sexual risk behaviors, it was found that the age of secondary school students when they first had sexual intercourse has declined gradually between 12-18 years. The adolescents who first had sexual intercourse when they were young were found to also have other risk problems, for example, unsafe sex in relation to both having undesirable pregnancy and sexually transmitted diseases.

Performing improper sex-related behavior among adolescents were not solely caused by the adolescents themselves but also other factors. The study of adolescents' sexual relationship showed that the factors related to adolescents' sexual relationship were : biological factors, e.g. age, sex, maturity ; social factors, e.g. residence, night entertaining establishments, printed materials/printed media ; and thinking process of people in society, e.g. family, friends, lovers, etc. Furthermore, other family and social factors may also affect people's perceived sexual risks and sexual behaviors since family is the first institution that is mostly close with adolescents. Besides, adolescents' sexual behaviors are partly affected by parental care and social support. Therefore, in order to solve the problem concerning premarital sexual intercourse among adolescents there is understand sexual risk behaviors and other related factors. The important factors that have not been studied enough were neighborhood atmosphere, social network, and activities of family /community that related to sexual risk behaviors.

The present problems regarding improper sexual behaviors among Thai adolescents were tended to be increasing and getting higher severity. These improper sexual behaviors are the causes of sexually transmitted diseases and undesirable pregnancy. The factors related to society and the important factors relating to those mentioned problems. Therefore, the researcher was interested in studying, the relationship between the social factors and sexual related behavior among secondary school students in Samutsakorn Province. This study was focused on the factors in regard to community's atmosphere and social support provided by community people which include family members, friends/ neighbors, and school teachers/community leaders. The researcher believed that social support and cooperation through social network among family, school, and

community will develop good relationship within the society which in turn will develop adolescents' positive attitudes toward sex and appropriate behavior relevantly with Thai social and culture. The results of this study will be beneficial for related organizations, for example, educational institutions, communities, and provincial public health offices in developing and implementing methods and activities aiming to lower or preventing undesirable sexual behaviors and premarital sexual relationship among adolescents effectively which will be greatly beneficial for the country in the future.

Objectives

1. To study sexual risk behaviors in regard to : having lover, exposing to pornography, and dating of secondary school students in Samutsakorn Province.
2. To study the relationship between the factors regarding demographic and family characteristics which included sex, age, grade, family status, the person whom student live with, highest educational level of father/mother, occupation of father/mother, and family income, and sexual risk behaviors of secondary school students in Samutaskorn Province
3. To study the relationship between social and environmental factors which included neighborhood atmosphere and social support, and sexual risk behaviors of secondary school students in Samutsakorn Province.

Hypotheses

1. The sexual risk behaviors of students living in the 'high' level of safe neighborhood atmosphere will be lower than those who lived in the 'moderate' and 'low' level of safe neighborhood atmosphere.

2. The sexual risk behaviors of students who received the 'high' level of social support will be lower than those who received the 'moderate' and 'low' level of social support.

3. The sexual risk behaviors of students who hold different demographic and family characteristics will be different and the relationship between sexual risk behavior of students and different demographic and family characteristics will also be different.

4. The relationship between different students' social and environmental factors and students' sexual behaviors will be different.

Research Conceptual Framework

From the review of related theories and researches, the conclusion of the causes and the factors relating to sexual risk behaviors of secondary school students can be made that there are 3 main related factors : biological factors, social factors and the social support received from others. The researcher had made the link between the factors regarding demographic and family characteristics and social factors through the use of social network and the group of people who provided social support.

Research Methodology

The samples of this cross-sectional survey research composed of 274 secondary school students who were selected through the multi-stage random sampling method. The secondary schools were divided by districts and simple random sampling method was used to select the samples from each school, grade and classroom. The total of 6 secondary schools were selected which included : Bansuanluang School, Kusolwittaya School, Samutsakornburana School, Luksipiatna School, Ban-omrongheep School, and Watsamutsatit School and

Matayomsoksa 2 (grade 8) and Matayomsoksa 5 (grade 11) were them selected. The data were collected by using a set of questionnaire that had been developed through the appropriate process by having the draft questionnaire checked by the thesis committee members for the correctness of the language used the clearliness of the language, and the content validity. The test for reliability of the questionnaire was done by following the academic principles. The reliability value was found to be 0.93. The questionnaire was then revised before using for collecting data. The samples were asked to answer the questionnaires by themselves and the researcher had waited to collect all the questionnaires distributed back. The data analysis was done by computing frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation and Chi-square had been used for testing the hypstheses.

Results

Part 1 Demographich and Family Characteristics

1.1 Demographic Characteristics

Among the total samples of 27.4 secondary school students, two-third of them were females and 68.6% studied in junior high schools. The mean age of the samples was 14.42 years and more than half of the samples lived with their parents and siblings.

1.2 Family Characteristics

It was found that : the high percentage of the samples (75.0%) reported that their parents stayed together ; about half of their parents finished primary school while two-third finished secondary school and one-third finished Diploma and higher ; more than half of their parents worked as private-organization employees while half of them were agriculturists, and most of them indicated that their income was adequate.

Part 2 Social and Environmental Factors

2.1 Neighborhood Atmosphere

Neighborhood atmosphere is one of the social factors that reflects the safety of the community and the assistance/support within the community. It was found that about half of the samples (52.6%) reported that their neighborhood atmosphere was at the 'high' level of safety while 24.5% and 23.0% reported that their neighborhood atmosphere was at the 'low' and 'moderate' level of safety respectively. In regard to the samples' feeling about the safety of their neighborhood atmosphere, about half of them mentioned that they felt safe 'everytime' they walk back home at the day time (53.6%) while 40.1% of them mentioned that they felt safe 'sometime'. When they walk back home in the night time, about half of them mentioned that they felt safe 'sometime' (52.6%) while 26.3 percent felt safe 'everytime'.

2.2 Social Support

Social support was recognized as a social factor, which composed of 3 types : emotional support, information support and resource support. It was found that 46.7% of the samples received a 'moderate' level of social support while 42.0% and 11.3% received a 'high' and 'low' level of social support respectively. When the analysis of social support has been made, in relation to emotional support it was found that 47.2% received a 'moderate' level of support while 37.3% received a 'high' level of emotional support. Family members were found to be the persons who provided emotional support most (77.1%) while 70.6% mentioned friends/neighbors. School teachers/community leaders were the persons who provided emotional support least (74.9%). In regard to information support, 46.8% had received information support at a 'moderate' level while 41.3% had received information support at a 'high' level. There were 76.2% and 63.1% indicated that family members and friends / neighbors were the groups who provided information support respectively. There were 62.5% of the samples reported that

school teachers/community leaders did not provide information support. In regard to resource support, 48.5% had received resource support at a 'high' level while 35.4% had received resource support at a 'moderate' level. Family members were found to be the persons who provided resource support most (75.5%) while the second group was friends/neighbos (65.7%). The persons who were found not to provide resource support were school teachers/community leaders (54.7%)

Part 3 Sexual Behavior and Sexual Risk Behavior

3.1 Sexual Behaviors

It was found that 4.0% repoted that they had ever had sexual intercourse and the mean age of having sexual intercourse at the first time was 13.75 years. More than half of the group was had ever had sexual intercourse mentioned that they had sexual intercourse with their lowers/girl or bay friends. There were 63.6% of this group who had ever had sexual intercourse had used condom when they had sexual intercourse for the first time while about half of them used condom everytime for other sexual intercoures.

3.2 Sexual Risk Behaivors

Sexual risk behaviors are the behaviors or the actions that may lead to sexual intercourse. It was found that 86.5% of the samples performed a 'low' level of sexual risk behaviors while only 1.5% performed a 'high' level of sexual risk behaviors, with the mean score of 20.79 and the standard deviation of 2.41. According to the item-analysis it was found that one-third of the samples had their lovers (36.1%). In regard to their exposure to porno graphy, 4.7% mentioned that they have watched pornographic V.D.O/films while 2.9% have read pornographic books/magazines. In regard to performing some activities with friends, 9.1% reported that they have talked about sexual intercourse with their friends, 3.3% have been with their opposite-sex friends in private and 2.6% reported having had touched and kissed their friends. Relating to night-entertaining eatablishments, 2.6% repoted have gone to night-entertaining establishments. These aforementioned sexual

risk behaviors were found to be currently practiced by the samples.

Part 4 Relationship Between Dependent Variables and Sexual Risk Behaviors

4.1 Relationship Between Dependent and Family Characteristics and Sexual Risk Behavior

According to the relationship analysis by using Chi-square test whereby the sexual risk behaviors were grouped into 2 levels, 'moderate' and 'high' levels, it was found that the factors that was found to relate significantly with sexual risk behaviors was family income ($p=0.011$). There were 84.2% reported having adequate family income had a 'low' level of sexual risk behaviors while 15.8% had a 'moderate-high' level of sexual risk behaviors, another words, 1 to 5 times. Among the samples who had inadequate family income, they were found to have sexual risk behavior at the 'moderate high level' 1 to 3 times of those who had 'low' level of sexual risk behaviors (25.0%). The comparison between the adequate family income group and the inadequate family income group showed that the students with inadequate family income had a 'moderate-high' level of sexual risk behaviors almost 1 time higher than those who had adequate family income.

4.2 Relationship Between Neighborhood Atmosphere and Sexual Risk Behaviors

The relationship analysis of the neighborhood atmosphere and sexual risk behaviors found no significant relationship between the two factors at the confidential level of 95% ($p=0.254$).

4.3 Relationship Between Social Support and Sexual Risk Behaviors

The relationship analysis of social support and sexual risk behaviors found no significant relationship between the two factors at the confidential level of 95% ($p=0.590$).

Discussion

1. Sexual Behaviors and Sexual Risk Behaviors

1.1 Age of the First Sexual Intercourse tended to be Lower

The study of sexual intercourse behaviors showed that 4.0% of the samples had ever had sexual intercourse at the first time. This finding may be due to the rural lifestyles of the people in Samutsakorn Province which was evident by the data that some of the samples' parents were agriculturists whereas only few modern cultures have been integrated into their rural culture. Besides, the high percentage of the samples lived with their parents and their siblings as they should be reared in accordance with the good conducts and Thai traditions. This finding was agreed with the study of Orapin Maneewongs (2006), who studied sexual behaviors of secondary school students in Maeta District, Lampang Province which was found that 7.7% of them had sexual intercourse. These similar findings should be due to the fact that the similar group of secondary school students, junior high to senior high school students, was selected as the studied samples of the two researches.

The mean age of the first sexual intercourse at 13.73 years of the samples tended to be lower. This tendency was due to the physical changes and sexual needs of the adolescents which occurred naturally from the changes of reproductive hormone function coupled with the age of curiosity as well as receiving pornographic media/materials easily. It was evident that the high percentage of the studied sample had ever exposed to pornographic videos/films, books, and magazines, therefore, these experiences led children enter puberty was congruent with the studies of Orapin Maneewongs (2006) who found that the mean age of having the first sexual intercourse was 14.5 years and the study by Ungkana Petchkarn (2007) who found that the mean age of having the first sexual intercourse was 14.7 years.

There were 90.9% of the samples, who reported having had sexual intercourse at the first time, had sexual intercourse with their lovers / girl-or boy friends. This finding may be due to the fact that adolescents are in the age-period that want to separate themselves from their families to their peer group. They recognize their friends as everything of their own, start to be interested in the opposite sex, want to develop friendship, love, as well as being free from their parents. Their lovers / girl-or boy-friends are the friends whom they trust. So, they start to look for the opposite sex who they like in order to serve their interest and needs which will lead to love between the opposite sexes and marriage. This finding was agreed with the study of Orapin Maneewongs, 2006 who found that most of the samples had their sexual intercourse with their lovers (96.8%) and the study of Arpapon Pouwattana and Soi Manora, 2007 who found that 91.9% of the samples had their first sexual intercourse with the lovers.

In regard to using birth control method at the time of the first sexual intercourse and the later ones, there were 63.6% had used condom when they had sexual intercourse at the first time and 45.5% had used condome everytimen when they had sexual intercourse later on. This finding should be due to the fact that at present, the campaign on condom promotion has been organized frequently and the samples had also received more information about prevention of sexually transmitted diseases and undesirable pregnancy ihcluding the benefits of using condom from various sources. Therefore, the condom-use rate has been increasing. This finding was agreed with the study of Arpapon Pouwattana and Soi Manora, 2007, who studiea sexual risk behaviors of Thai early female adolescents in slum communities, Bangkok Metropolis, which was found that 50.8 percent of the samples used condom when they had sexual intercourse at the first time.

1.2 Accessibility to Pormography Among the Large Group of the Sample : A Sxual Risk Behavior

In regard to sexual risk behaviors it was found tha the large group of the samples (86.5%) were risky to have sexual intercourse at a 'low' level. This finding should be due to the fact that the high percentage of the

samples were the early adolescents whose developmental changes have not fully occurred. Most of the changes were concerned with physical development. Besides, the samples studied in the secondary schools where school regulations were more strict and students had to study in classes all day compared to the vocational schools. This situation forced students to have few free-times at schools including lesser time for their own privacy and being with friends. As it was found that most of the samples lived with their parents and siblings and received a 'moderate-high' level of social support whereas most of the persons who provided social support were their family members. These findings showed that the samples received a good care and attention from their families.

The item-by-item analysis in regard to friends showed that there were 36.1 percent of the samples had lovers, 13.5% had ever hugged, touched, and kissed their lovers, 12.8% had ever been with their lovers alone, and 39.4% had ever talked about sexual intercourse with their lovers. These findings should be due to the fact that these sampled adolescents were in the stage of beginning to pay attention to the opposite sex, wanting to make friendship and wanting to get love and freedom from their parents. Therefore, they started looking for the opposite sex who they love in order to serve their interests which then will lead to love, trust, acquaintance, and may lead to sexual intercourse. This finding was agreed with the study of Tatiratana Suwansujarit and Wilaipun Sawasdipanich (2005) who studied the female adolescent students who studied in the formal school programs. It was found that 34.5% of the samples had lovers. The similar finding was found in the study of Anong Theerapun (2001) cited in Orapin Maneewongs (2006), who found that 35.8% of the samples had ever had single date with members of the opposite sex, 49.8% had ever hold hands and embraced shoulders when they were together, 23.0% had ever kissed, touched, and stimulated each other, and 27.8% had sexual intercourse. In regard to exposing to pornography, it was found that 42.3% had ever watched pornographic videos or films, 37.6% had ever read pornographic books/magazines and 3.0% had ever collected nude pictures. This finding should be due to the fact that adolescents were in the stage of curiosity and having sexual needs and were eager

to know about relationship between opposite sex. Besides, due to the influence of the western cultures in regard to sexual freedom and mass media that presented sexual relationship through films, videos and books which contained the contents that intended to excite people sexually, adolescents tended to have sexual risk behaviors. The finding was congruent with the study of Ungkana Petchkarn (2008) who studied the factors relating to sexual relationship among adolescents in the upper-southern region. It was found that 60.5% had ever watched pornography and 14.1% reported that exposing to pornography had led to have sexual intercourse. In regard to going to entertaining establishments, 9.9% had ever went out to night entertaining establishments. This finding may be due to the fact that entertaining establishments were the places where adolescents can meet others but since alcoholic beverages were usually available while pornographic presentations were available in some of these places, therefore these activities had stimulated adolescents to perform sexual risk behaviors easier. This finding was agreed with the study of Ungkana Petchkarn (2008) who studied the factors relating sexual intercourse among adolescents in the upper-southern region. It was found that 33.9% of the samples had ever go to night entertaining establishments and 37.0% of them had sexual intercourse.

2. Relationship between Demographic and Family Factors and Sexual Risk Behaviors

2.1 Higher Sexual Risk Behaviors Was Found Among Males Than Females,

The study showed that males had higher sexual risk behaviors at a 'moderate-high' level than females, 16.7% compared to 11.4% respectively. But the significant difference was not found between sex and sexual risk behaviors. This finding should be due to the fact that in regard to the cultural factors of Thai society, in general the society would expect that females should be more strict to the culture than males therefore, females must behave in accordance with the local cultures that females should behave accordingly with

the manners and society's moral code, for example, do not do public demonstrations of affection, do not practice premarital sexual intercourse, etc. Besides, Samutsakorn is the province where the people live their life as rural residents as it was found that some of them were agriculturists. Even though some modern cultures have invaded but the manners of females as related to males of females as related to males are still being emphasized. But for males, they have more freedom than females while their parents/guardians were not strict in regard to relationship with females because they believed that males do not loose any thing at all even though they broke the society's moral code. This finding was congruent with the study of Orapin Maneewongs, 2006, who found that similar percentage of male and females, were found to perform sexual bahviors, 8.9% and 6.8% respectively, and no significant relationship was found between sex and sexual behaviors.

2.2 Higher Sexual Risk Behaviors Was Found Among Senior High School Students Than Junior High School Students

The study showed that the percentage of the senior high school students who performed sexual risk behaviors at a 'moderate-high' was higher than the percentage of the junior high school students who performed sexual risk behaviors at a 'moderate-high' level, 17.4% and 11.7% repectively. But, according to the relation ship analysis, there was no significant relationship between grade level and sexual risk behaviors. This finding may be due to the that renior high school students have entered the late stage of advlescence whereas at this stage students will have higher sexual drives. Reproductive hormones have partly affected the higher level of sexual behaviors performed by the adolescents, therefore senior high school students tended to perform sexual risk behaviors higher than junior high school students. Since there were more subjects for junior high school students to study than for senior high school students, therefore the senior high school students had free time more than the junior high school students. This finding was agreed with the study of Somkuan Chootrakool (1999) who studied knowledge, attitudes and AIDS' risk behaviors among senior high school students of Pohthong "Jindamanee" School, Pohthong District, Angthong Province. It was

found that grade level did not relate significantly with sexual behaviors.

2.3 Sexual Risk Behaviors of the Samples Aged 15-17 Years Were Higher than of Those Aged 13-14 Years.

The samples aged 15-17 years were found to performed sexual risk behaviors at a ‘moderate-high’ level higher than the samples aged 13-14 years, 16.1% and 12.2% respectively. But, according to the statistical test, there was no significant relationship between age and sexual risk behaviors. This finding may be due to the developmental process of adolescents. Sexual drives of the senior high school students were found to be higher than of the junior high school students. Because of the sexual hormones, the adolescents performed more sexual behaviors. This finding was agreed with the study of Orapin Maneewongs (2006) who studied sexual behaviors of secondary school students in Ta District, Lamang Province. It was found that the sampled students aged 18-22 years performed more sexual behaviors than the students of other age groups. The relationship analysis showed that there was no significant relationship between age and sexual behaviors ($p < 0.05$)

2.4 Sexual Risk Behaviors of the Samples Who Lived With Their Parents Were Higher than of the Samples Who Lived With Their Relatives/Guardians

The samples who lived with their parents were found to perform sexual risk behaviors at a ‘moderate-high’ level more than those who lived with relatives / guardians, 15.0% and 8.5% respectively. The statistical test showed no significant relationship between the persons whom the samples stayed with and sexual risk behaviors. This finding should be due to the fact that the socio-economic changes have made adolescents’ parents work for their family’s expenditure so the relationship between parents and their children has been separated. Even though the samples lived with their parents but still got some freedom to live their lives and to communicate their friends, coupled with the shortage time of the parents for spending time with their children, adolescents had a chance to perform undesirable sexual behaviors. This finding was agreed with the study of Paweena Saisoong (2008) who

studied sexual risk behaviors of vocational college students in Nan Provinc. It was found that the sampled students who lived with their parents and those who lived by them selves tended to have the same level of sexual risk behaviors, another words, there was no relationship between a place of living and sexual risk behaviors.

Recommendations

1. The training program should be organized for students' guardians or family members in regard to caring adolescents and sex education in order the help students' guardians or family member understand development and every aspect of changes occurred among adolescents which will help them gain knowledge and skills to teach and care for their children appropriately.

2. Group relation program for home and school should be organized with the aim to decrease the gap and develop good relationship between students and teachers and between teachers and parents. Therefore, the cooperation for prevention and solving problems in regard to adolescents. Sexual risk behaviors effectively and efficiently.

3. Schools should start teaching sex education including prevention of sexually reansmitted diseases and prevention of premarital pregnancy by using contraceptive method, and method of using condom, in Matayomsoksa 1-2 (grades 7-8) before students will look for information and try to practice by themselves.

4. Schools should organized activities for the leisure, for examples, after chass, Saturday, Sunday, etc. The activities may include, sports, arts, learning promotion skills, etc., in order to help students not to be strongly preoccupied with sex and to make use of their leisure.

5. Students' parents or guardians should watch for media receiveing of their children as well as the activities of their children's leisure. They should ordanize activites within their families in order to change adolescents' interest and to develop

love and a warm atmosphere among family members.

6. Government and other related organizations should realize the importance of and the control of pornography, for example, checking book stores, television programs, internet, including the law enforcement about the age of people who could go to night-entertaining establishments, the locations and types of shows presented by those night-entertaining establishments, etc.

7. Community leaders and other related organizations should organize activities in accordance with various festivals, for example, Songkran Day, New Year Day, Village Sports Day, Training, programs for Parents and Adolescents, or Buddhist Promotion activities on Buddhist Holiday, etc. with the aim to promote good Thai traditions and cultures and to promote unity among community people and family members. The community people and family members will have a chance to know each other and to exchange their learning experiences in regard to various problems. So they can help to keep their eyes on their children's behaviors as well as educating their children especially adolescents Thai traditions, leading adolescents to be with their families instead of hanging around with their friends, and using their leisure fruitfully.

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2549). ความรุนแรงของวัยรุ่นไทย: พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ. (เอกสารโรเนียว)
- กองระบาดวิทยา. (2549). สถานการณ์ผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อเอดส์ที่มีอาการของประเทศไทย. ณ วันที่ 30 เมษายน 2549
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2547). คู่มือการให้การปรึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- กลุ่มโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักโรคเอดส์ วัณโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2547). สถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ปีงบประมาณ 2549. ค้นหาจาก http://www.stithai.org/main.php?filename=sit_disease
- กัลยา วานิชบัญชา. (2548). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสาร
- เกษร สิทธิหิวน. (2548). หยุดเช็ทซ์เก็บพรหมจรรย์ในวันที่ใครๆ เขาก็ทำกัน. Feature Magazine. ปีที่ 17 ฉบับที่ 210 (พฤศจิกายน 2548)
- ข้อมูลข่าวโดยผู้จัดการออนไลน์ออนไลน์ วันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2551 เวลา 18.31 น. <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9510000141121>
- จตุพล อภิวงศ์งาม. (2547). ความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว จิตวิทยาการศึกษาแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จงกลณี ดุษฎีเจริญ และรสสุกศล พิไชยแพทย์. (2546). สัมพันธ์ภาพในครอบครัว เจตคติทางเพศกับสุขอนามัยทางเพศ. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมาสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- จันทจิรา พฤษานานนท์. (2538). พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. สงขลา: นครินทร์ เวชสาร, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- เฉลิมพล ดันสกุล และคณะ. (2546). ทฤษฎีและโมเดล : การประยุกต์ใช้ในงานสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูธริทการพิมพ์
- ชินสัค สุวรรณอัจฉริย. (2549). เครือข่ายทางสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 1. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ตติรัตน์ สุวณณสุจิต และวิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์ (2548). การเปรียบเทียบความต้องการและการรับรู้ด้านการสนับสนุนทางสังคมในการลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น. ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก (พยาบาลศาสตร์) มหาวิทยาลัยบูรพา
- ธาราดล เก่งการพาณิชย์. (2547). ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย. (เอกสารอัดสำเนา)
- นิมิต มั่งมีทรัพย์. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต , (ศึกษาศาสตร์) สาขาพัฒนาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- บุศยา แรกข้าว. (2543). บทบาทของบิดามารดาต่อการเตรียมความพร้อมในการเผชิญปัญหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปวีณา สายสูง. (2541). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน. การค้นคว้าแบบอิสระ, สาขารณศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ปริมา อภิโชติกร. (2551). อิทธิพลของสื่อลามกที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนกลุ่มอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (นิเทศศาสตร์) สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- พรพรรณ นุรณสัจจะ. (2548). สถานการณ์และการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของประเทศไทยภายหลังการปฏิรูประบอบราชการ. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรค. 17(1) : 14-17.
- มลจินทร์ เกียรติสังวร. (2542) ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาของมารดาแก่นบุตรสาววัยรุ่น อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขารณศาสตร) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล
- ยงยุทธ วงศ์ภิรมสาคต์. (2547). Sex Situation in Thai Adolescence. ในสาขณห์ สวัสดิ์ศรี และสมศักดิ์ สุกัศน์วรุฒิ, เช็กส์เพื่อสุขภาพ, กรุงเทพฯ : บิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์
- ยุวดี เทียรฆประสิทธิ์. (2536). เอกสารประกอบการสอน จิตวิทยาวัยรุ่น. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา (ศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- วรรณศิริ ปิ่นทอง. (2549). ความสามารถในการพยากรณ์ของการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคมจากกลุ่มเพื่อน การรับข้อมูลทางเพศผ่านสื่อ และการควบคุมตนที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา (จิตวิทยาการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วารุณี ฟองแก้ว. (2547). Love and Sex in Thai Adolescence. ในสายันท์ สวัสดิ์ศรี และสมศักดิ์ สุทัศน์วรุณ, เซ็กส์เพื่อสุขภาพ, กรุงเทพฯ : บิยอนด์ เอ็นเทอร์ไพรซ์
- สมควร ชูตระกูล. (2542). ศึกษาความรู้ทัศนคติ กับพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนโพธิ์ทอง “จินดามณี” อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขารณสุขศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล
- สุชา จันทรเฒ. (2542). จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- สุพัตรา สุภาพ. (2553). ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
- สุปรียา รามการณ. (2544). ความคิดเห็นต่อข้อมูลข่าวสารทางเพศและการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดตรัง. การค้นคว้าแบบอิสระ, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สิทธิ ชีรสรณ์. (2550). เทคนิคการเขียนรายงานวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภาพร เผ่าวัฒนา. (2552). การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น: การมีส่วนร่วมของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โนเบิล
- อภาพร เผ่าวัฒนา และสร้อย มะโนรา. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของหญิงไทยวัยต้น ชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร. ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข (สาขารณสุขศาสตร์) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล
- อภากรณ์ เตชะรัตน์. (2546). พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขศึกษา (สุขศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อุบลรัตน์ ธนรุจิวงศ์. (2546). แนวโน้มพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี. บทวิทยากร. แหล่งที่มา <http://rt.anamai.moph.go.th/tu.htm>
- อรพินท์ มณีวงศ์. (2549). พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- อรอุษา จันทรวีรุช. (2544). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาเอกสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
- อังคณา เพชรภาพ. (2551). ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนวัยรุ่นภาคใต้ตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาเอกสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล
- อัมพร เบญจพลพิทักษ์. (2546). พัฒนาการวัยรุ่น. ในสมาคมอนามัยเจริญพันธุ์ (ไทย) ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข. สุขภาวะวัยใส : อนาคตชาติไทย. (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2546). นนทบุรี : สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ภาษาอังกฤษ

- Bloom, B.S. (1971). Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. New York: McGraw-Hall.
- Brook-Gunn, J. & Furstenberg FF, Jr. Adolescent Sexual Behavior. American Psychology (1989) : 249-257
- Castiglia, P.T. & Harbin, R.E. (1992). Child Health Care : Process and Practice. Philadelphia : J.B. Lippicott.
- Chamrathirong, A. et al. (2007). Sexual behavior survey of Thailand 2006. Institute for Population and Social Research. Mahidol University.
- Daniel, W.W. (1995). Biostatistics: A Foundation for Analysis in the Health Sciences, 6th ed. John Wiley & Sons. Inc. Singapore.
- Dimond, M. & Jones, S.L. (1983). Social Support : A review and Theoretical integration. In P.L. Chin (Ed.), Advances in Nursing Theory Development Maryland : An Aspen Publication.
- House, J.S. (1981). Work Stress and Social Support. California: Addison-Wesley.
- Hurlock, EB. (1978). Child Development. Auckland : Mc Graw – Hill Book Company.

- Newman, P.R. & Newman, B.M. (1997). Childhood and Adolescence. Pacific Grove : Brook/Cole Publishing Company.
- Norbeck, K. (1982). The use of Social Support in Clinical Practice. Journal of Psychosocial Nursing and Mental Health Science, 20 (December) : 22-29.
- Pender, N.J. (1996). Health Promotion in Nursing Practice. USA : Appleton and Lange.
- Sidney, M. Manning. (1977). Child and Adolescent Development. New York : MC Graw Hill.
- Thoits, P.A. (1986). Conceptual Methodological and Theoretical Problem in Studying Social Support as a buffer Against Life Stress. Journal of Health and Social Behavior 23(2): 145-159.
- Tilden, V.P. (1985). Issues of Conceptualization and Measurement of Social Support in the Construction of Nursing Theory. Research in Nursing and Health, 8(June) : 201-202.
- WHO. (1997). Sexual behavior of young people. Data from recent studies. (ONLINE). Available: <http://WWW.who.org/programmes/hrp/progress/41/02.html>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ/นามสกุล	นายอภิรักษ์ วัชรนทร์วงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	23 กันยายน 2518
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
วุฒิการศึกษา	พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต ปีการศึกษา (2537-2541) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (2547- 2553)
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ด้านการพยาบาล
สถานที่ทำงาน	โรงพยาบาลราชวิถี กระทรวงสาธารณสุข